

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM ANABİLİM DALI

GRUP ÇALIŞMALARININ ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİNE
İLİŞKİN ÖĞRETMEN-ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

26094

Nurhan Derviş

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Suat PEKTAŞ

Y.Ü. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

ANKARA, 1993

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı:B.30.2.ANK.F8.00.00/

YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİ TEZ DEĞERLENDİRME TUTANAĞI

A.Ü.Eğitim Bilimleri Enstitüsü 1. D. B. Bilimleri Bölümü
Anabilim Dalı, yüksek lisans öğrencisi N. Ö. B. Bilimleri Bölümü, ...
konulu tezini değerlendirmek üzere görevlendirilen jüri 15.6.1993.
günü, saat... da Hacettepe İ. S. B. Fakültesinde
toplandı.

Tezin

- a) ...86... puan ile başarılı sayılmasına,
b) düzeltilmek üzere iadesine,
c) reddine
oybirliği / ~~oyçokluğu~~ ile karar verildi.

Başkan

[Handwritten Signature]
Prof. Dr. Zeynep Akın

Üye

[Handwritten Signature]
Doç. Dr. Aliballal

Üye

[Handwritten Signature]
Doç. Dr. Saadet Kılıç

Lütfen arka sayfayı okuyunuz.

[Handwritten Signature]
S. Kılıç

ÖNSÖZ

Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü eğitim-öğretim ve sınav yönetmeliğinin ilgili hükümlerince Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü "Program Geliştirme" anabilim dalı için öngörülen bu araştırma grup çalışmalarının öğrenci başarısına etkileri konusundaki öğretmen ve öğrenci görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın birinci bölümünde eğitim ve öğretim süreci, öğretim ilke ve yöntemleri ile öğretimde grup çalışmasının yeri konularına yer verilerek, problem tartışılmış, ayrıca grup çalışmaları konusunda yapılan araştırmalar üzerinde durulmuş ve araştırmanın önemi belirtilmiştir. İkinci bölümde, metodoloji başlığı altında araştırmanın amaçları, sınırlılıkları, varsayımları, evren ve örnekleme, veri toplama araç ve teknikleri, verilerin analizi, bilginin işlenişi, tanım ve kısaltmalara yer verilmiştir. Üçüncü bölümde araştırmanın takvimi belirtilmiştir. Dördüncü bölümde bulgular ve yorumlar, dördüncü bölümde ise sonuçlar ve öneriler yer almıştır.

Araştırmanın, grup çalışmaları yoluyla öğrenci başarısının geliştirilmesinde öğretim süreçlerine olumlu yönde katkılar sağlayacağı umulmaktadır.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖNSÖZ.....	ii
TABLolar LISTESİ.....	
ŞEKİLLER LISTESİ.....	
I. PROBLEM.....	1
1. Eğitim ve Öğretim Süreci.....	1
2. Öğretim İlke ve Yöntemleri.....	6
3. Öğretimde Grup Çalışmasının Yeri.....	8
4. Konu ile İlgili Araştırmalar.....	15
5. Araştırmanın Önemi.....	25
II. YÖNTEM.....	27
1. Araştırmanın Amaçları.....	27
2. Sayıltılar.....	28
3. Sınırlamalar.....	28
4. Araştırmanın Kapsamına Giren Ortaöğretim Kurumları.....	28
5. Veri Toplama Araç ve Teknikleri.....	34
6. Verilerin Analizi ve Yorumlanması.....	36
7. Tanımlar ve Kısaltmalar.....	37

	Sayfa
III. BULGULAR VE YORUMLAR.....	39
A. Derslerin İşlenişi Konusundaki Öğretmen	
Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	40
B. Grup Çalışmalarının Öğrenci Başarısına	
Etkileri Konusundaki Öğretmen Görüşlerine	
İlişkin Bulgular.....	44
1. Derslerin Kazandıracığı Davranışların	
Önceden Bilinmesinin Başarıya Etkisi.....	44
2. Derslerin İlgil ve İhtiyaçlara Dönük Olarak	
İşlenmesinin Başarıya Etkisi.....	45
3. Sınıf İçindeki Öğretim Etkinliklerine	
Katılabilmenin Başarıya Etkisi.....	46
4. Konulara Derinlemesine Çalışarak	
Hazırlanabilmenin Başarıya Etkisi.....	48
5. Verilen Ödevlere Doğrudan Doğruya İlk	
Kaynaklardan Hazırlanabilmenin Başarıya	
Etkisi.....	49
6. Araştırma Yeteneği Geliştirebilmenin	
Başarıya Etkisi.....	50

7. Planlı Çalışma Alışkanlığı Geliştirebilmenin	
Başarıya Etkisi.....	51
8. Bir Konuda Belirtilen Görüşün Dikkate	
Alınmasının Başarıya Etkisi.....	52
9. Fikirlerini Sınıf İçinde Rahatlıkla	
Söyleyebilmenin Başarıya Etkisi.....	54
10. Sorumluluk Duygusu Geliştirebilmenin	
Başarıya Etkisi.....	55
11. Sınıf İçinde Konuşma ve Dinleme Becerisi	
Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.....	56
12. Kendine Güven Geliştirebilmenin Başarıya	
Etkisi.....	57
13. Neyin Nasıl ve Ne Zaman Yapılacağını	
Öğrencilerin Arkadaşlarıyla	
Kararlaştırabilmesinin Başarıya Etkisi....	59
C. Grup Çalışmalarının Öğrenci Başarısına	
Etkileri Konusundaki Öğrenci Görüşlerine	
İlişkin Bulgular.....	60
1. Derslerin Kazandıracığı Davranışların	

	Sayfa
Önceden Bilinmesinin Başarıya Etkisi.....	60
a. Sınıf Düzeylerine Göre.....	60
b. Öğrenim Dallarına Göre.....	62
2. Derslerin İlgi ve İhtiyaçlara Dönük Olarak	
İşlenmesinin Başarıya Etkisi.....	63
a.Sınıf Düzeylerine Göre.....	63
b. Öğrenim Dallarına Göre.....	64
3. Sınıf İçindeki Öğretim Etkinliklerine	
Katılabilmenin Başarıya Etkisi.....	65
a. Sınıf Düzeylerine Göre.....	65
b. Öğrenim Dallarına Göre.....	66
4. Konulara Derinlemesine Çalışarak	
Hazırlanabilmenin Başarıya Etkisi.....	67
a. Sınıf Düzeylerine Göre.....	67
b. Öğrenim Dallarına Göre.....	68
5. Verilen Ödevlere Doğrudan Doğruya İlk	
Kaynaklardan Hazırlanabilmenin Başarıya	
Etkisi.....	69
a. Sınıf Düzeylerine Göre.....	69

	Sayfa
b. Öğrenim Dallarına Göre.....	70
6. Araştırma Yeteneği Geliştirebilmenin	
Başarıya Etkisi.....	72
a. Sınıf Düzeylerine Göre.....	72
b. Öğrenim Dallarına Göre.....	73
7. Planlı Çalışma Alışkanlığı Geliştirebilmenin	
Başarıya Etkisi.....	74
a. Sınıf Düzeylerine Göre.....	74
b. Öğrenim Dallarına Göre.....	75
8. Bir Konuda Belirtilen Görüşün Dikkate	
Alınmasının Başarıya Etkisi.....	76
a. Sınıf Düzeylerine Göre.....	76
b. Öğrenim Dallarına Göre.....	77
9. Fikirlerini Sınıf İçinde Rahatlıkla	
Söyleyebilmenin Başarıya Etkisi.....	78
a. Sınıf Düzeylerine Göre.....	78
b. Öğrenim Dallarına Göre.....	79
10. Sorumluluk Duygusu Geliştirebilmenin	
Başarıya Etkisi.....	80

	Sayfa
a. Sınıf Düzeylerine Göre.....	80
b. Öğrenim Dallarına Göre.....	81
11. Sınıf İçinde Konuşma ve Dinleme Becerisi	
Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.....	82
a. Sınıf Düzeylerine Göre.....	82
b. Öğrenim Dallarına Göre.....	84
12. Kendine Güven Geliştirebilmenin Başarıya	
Etkisi.....	85
a. Sınıf Düzeylerine Göre.....	85
b. Öğrenim Dallarına Göre.....	86
13. Neyin Nasıl ve Ne Zaman Yapılacağını	
Öğrencilerin Arkadaşlarıyla	
Kararlaşırabilmesinin Başarıya Etkisi.....	87
a. Sınıf Düzeylerine Göre.....	87
b. Öğrenim Dallarına Göre.....	88
D. Grup Çalışmalarında Öğretmen-Öğrenci Etkileşiminin	
Öğrenci Başarısındaki Rolüne İlişkin Bulgular...	89
1. Aynı Konuya İlgili Duyan Arkadaşlarla	
Çalışabilmenin Başarıya Etkisi.....	89

a. Öğretmenlerin Görüşleri.....	89
b. Öğrencilerin Görüşleri.....	90
1) Sınıf Düzeylerine Göre.....	91
2) Öğrenim Dallarına Göre.....	92
2. Öğretmenin Öğrencilerin Derslerine Yardımcı Olabilmesinin Başarıya Etkisi.....	93
a. Öğretmenlerin Görüşleri.....	93
b. Öğrencilerin Görüşleri.....	94
1) Sınıf Düzeylerine Göre.....	94
2) Öğrenim Dallarına Göre.....	95
3. Öğretmen ve Öğrencilerle İyi Etkileşim Kurabilmenin Başarıya Etkisi.....	97
a. Öğretmenlerin Görüşleri.....	97
b. Öğrencilerin Görüşleri.....	98
1) Sınıf Düzeylerine Göre.....	98
2) Öğrenim Dallarına Göre.....	100
4. Hatalarını Arkadaşlarıyla Birlikte Düzeltebilmenin Başarıya Etkisi.....	101
a. Öğretmenlerin Görüşleri.....	101

	Sayfa
b. Öğrencilerin Görüşleri.....	102
1) Sınıf Düzeylerine Göre.....	102
2) Öğrenim Dallarına Göre.....	103
5. Soru Sorma ve Sorulan Soruları	
Cevaplayabilmenin Başarıya Etkisi.....	104
a. Öğretmenlerin Görüşleri.....	104
b. Öğrencilerin Görüşleri.....	106
1) Sınıf Düzeylerine Göre.....	106
2) Öğrenim Dallarına Göre.....	107
6. Derslerle İlgili Sorunları Arkadaşlarla	
Çözebilme Alışkanlığının Başarıya Etkisi.....	108
a. Öğretmenlerin Görüşleri.....	108
b. Öğrencilerin Görüşleri.....	109
1) Sınıf Düzeylerine Göre.....	109
2) Öğrenim Dallarına Göre.....	110
7. Öğretmenin Öğrenci Davranışını	
Değerlendirebilmesinin Başarıya Etkisi.....	111
a. Öğretmenlerin Görüşleri.....	111
b. Öğrencilerin Görüşleri.....	113

1) Sınıf Düzeylerine Göre.....	113
2) Öğrenim Dallarına Göre.....	114
E. Grup Çalışmalarının Öğrenci Başarısına Etkileri	
Konusunda Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin	
Karşılaştırmalı Analizine İlişkin Bulgular.....	115
1. Derslerin Kazandıracığı Davranışların	
Önceden Bilinmesinin Başarıya Etkisi.....	115
2. Derslerin İlgi ve İhtiyaçlara Dönük Olarak	
İşlenmesinin Başarıya Etkisi.....	116
3. Sınıf İçindeki Öğretim Etkinliklerine	
Katılabilmenin Başarıya Etkisi.....	117
4. Aynı Konuya İlgi Duyan Arkadaşlarla	
Çalışabilmenin Başarıya Etkisi.....	118
5. Öğretmenin Öğrencilerin Derslerine Yardımcı	
Olabilmesinin Başarıya Etkisi.....	119
6. Konulara Derinlemesine Çalışarak	
Hazırlanabilmenin Başarıya Etkisi.....	120
7. Verilen Ödevlere Doğrudan Doğruya İlk	
Kaynaklardan Hazırlanabilmenin Başarıya	

	Sayfa
Etkisi.....	121
8. Araştırma Yeteneği Geliştirebilmenin	
Başarıya Etkisi.....	122
9. Planlı Çalışma Alışkanlığı Geliştirebilmenin	
Başarıya Etkisi.....	123
10. Öğretmen ve Öğrencilerle İyi Etkileşim	
Kurabilmenin Başarıya Etkisi.....	124
11. Hatalarını Arkadaşlarıyla Birlikte	
Düzeltebilmenin Başarıya Etkisi.....	125
12. Fikirlerini Sınıf İçinde Rahatlıkla	
Söyleyebilmenin Başarıya Etkisi.....	126
13. Soru Sorma ve Sorulan Soruları	
Cevaplayabilmenin Başarıya Etkisi.....	127
14. Bir Konuda Belirtilen Görüşün Dikkate	
Alınmasının Başarıya Etkisi.....	128
15. Sorumluluk Duygusu Geliştirebilmenin	
Başarıya Etkisi.....	129
16. Derslerle İlgili Sorunları Arkadaşlarla	
Çözebilme Alışkanlığının Başarıya Etkisi.....	130

17. Sınıf İçinde Konuşma ve Dinleme Becerisi	
Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.....	131
18. Kendine Güven Geliştirebilmenin Başarıya	
Etkisi.....	132
19. Neyin Nasıl ve Ne Zaman Yapılacağını	
Öğrencilerin Arkadaşlarıyla	
Kararlaşdırabilmesinin Başarıya Etkisi.....	133
20. Öğretmenin Öğrenci Davranışını	
Değerlendirebilmesinin Başarıya Etkisi.....	134
IV. SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	135
1. Sonuçlar.....	135
2. Öneriler.....	137
3. Özet.....	139
KAYNAKÇA.....	142
EKLER.....	153
EK 1.....	153
EK 2.....	155
EK 3.....	159
EK 4.....	162

TABLolar LİSTESİ

Tablo	Sayfa
1. Öğretmen Eğitiminin Amaçları.....	5
2. Öğretmenlerin Öğretim Kurumlarına Göre Dağılımı.....	29
3. Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Dağılımı....	30
4. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı.	30
5. Öğrencilerin Öğretim Kurumları ve Cinsiyetlerine Göre Dağılımı.....	31
6. Öğrencilerin Dallara ve Sınıflara Göre Dağılımı.....	32
7. Öğrenci Velilerinin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı.....	33
8. Öğretmenlerin Öğretim Yöntemlerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	40
9. Öğretmenlere Göre Derslerin Kazandıracığı Davranışların Bilinmesinin Başarıya Etkisi.	44
10. Öğretmenlere Göre Derslerin İlgi ve İhtiyaçlara Dönük Olarak İşlenmesinin Başarıya Etkisi.....	45

11. Öğretmenlere Göre Sınıf İçindeki Öğretim Etkinliklerine Katılabilmenin Başarıya Etkisi.....	46
12. Öğretmenlere Göre Konulara Derinlemesine Çalışarak Hazırlanabilmenin Başarıya Etkisi	48
13. Öğretmenlere Göre Verilen Ödevlere Doğrudan Doğruya İlk Kaynaklardan Hazırlanabilmenin Başarıya Etkisi.....	49
14. Öğretmenlere Göre Araştırma Yeteneği Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.....	50
15. Öğretmenlere Göre Planlı Çalışma Alışkanlığı Kazanabilmenin Başarıya Etkisi.....	51
16. Öğretmenlere Göre Fikirlerini Sınıf İçinde Rahatlıkla Söyleyebilmenin Başarıya Etkisi.	52
17. Öğretmenlere Göre Bir Konuda Belirtilen Görüşün Dikkate Alınmasının Başarıya Etkisi	54
18. Öğretmenlere Göre Sorumluluk Duygusu Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.....	55
19. Öğretmenlere Göre Sınıf İçinde Konuşma ve	

Dinleme Becerisi Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.....	56
20. Öğretmenlere Göre Kendine Güven Geliştirmenin Başarıya Etkisi.....	57
21. Öğretmenlere Göre Neyin Nasıl Ne Zaman Yapılacağını Öğrencilerin Arkadaşlarıyla Kararlaştırabilmesinin Başarıya Etkisi.....	59
22. Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Derslerin Kazandıracığı Davranışların Bilinmesinin Başarıya Etkisi.....	41
23. Öğrenim Dallarına Göre Derslerin Kazandıracığı Davranışların Bilinmesinin Başarıya Etkisi.	62
24. Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Derslerin İlgi ve İhtiyaçlara Dönük Olarak İşlenmesinin Başarıya Etkisi.....	63
25. Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre Derslerin İlgi ve İhtiyaçlara Dönük Olarak İşlenmesinin Başarıya Etkisi.....	64
26. Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Sınıf	

	İçindeki Öğretim Etkinliklerine Katılabilenin	
	Başarıya Etkisi.....	65
27.	Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre Sınıf	
	İçindeki Öğretim Etkinliklerine Katılabilenin	
	Başarıya Etkisi.....	66
28.	Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre	
	Konulara Derinlemesine Çalışarak	
	Hazırlanabilmenin Başarıya Etkisi.....	67
29.	Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre Konulara	
	Derinlemesine Çalışarak Hazırlanabilmenin	
	Başarıya Etkisi.....	68
30.	Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Verilen	
	Ödevlere Doğrudan Doğruya İlk Kaynaklardan	
	Hazırlanabilmenin Başarıya Etkisi.....	69
31.	Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre Verilen	
	Ödevlere Doğrudan Doğruya İlk Kaynaklardan	
	Hazırlanabilmenin Başarıya Etkisi.....	70
32.	Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre	
	Araştırma Yeteneği Geliştirebilmenin	

Başarıya Etkisi.....	72
33. Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre Araştırma Yeteneği Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.....	73
34. Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Planlı Çalışma Alışkanlığı Kazanabilmenin Başarıya Etkisi.....	74
35. Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre Planlı Çalışma Alışkanlığı Kazanabilmenin Başarıya Etkisi.....	75
36. Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Fikirlerini Sınıf İçinde Rahatlıkla Söyleyebilmenin Başarıya Etkisi.....	76
37. Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre Fikirlerini Sınıf İçinde Rahatlıkla Söyleyebilmenin Başarıya Etkisi.....	77
38. Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Bir Konuda Belirtilen Görüşün Dikkate Alınmasının Başarıya Etkisi.....	78

39.	Öğrenim Dallarına Göre Bir Konuda Belirtilen Görüşün Dikkate Alınmasının Başarıya Etkisi.....	79
40.	Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Sorumluluk Duygusu Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.....	80
41.	Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre Sorumluluk Duygusu Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.....	81
42.	Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Sınıf İçinde Konuşma ve Dinleme Becerisi Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.....	82
43.	Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre Sınıf İçinde Konuşma ve Dinleme Becerisi Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.....	84
44.	Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Kendine Güven Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi....	85
45.	Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre Kendine Güven Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi....	86

46. Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Neyin
Nasıl ve Ne zaman Yapılacağını Arkadaşlarıyla
Kararlaştırabilmenin Başarıya Etkisi..... 87
47. Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre Neyin
Nasıl ve Ne Zaman Yapılacağını Arkadaşlarıyla
Kararlaştırabilmenin Başarıya Etkisi..... 88
48. Öğretmenlere Göre Aynı Konuya İlgi Duyan
Arkadaşlarla Çalışabilmenin Başarıya Etkisi 89
49. Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Aynı
Konuya İlgi Duyan Arkadaşlarla Çalışabilmenin
Başarıya Etkisi..... 91
50. Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre Aynı
Konuya İlgi Duyan Arkadaşlarla Çalışabilmenin
Başarıya Etkisi..... 92
51. Öğretmenlere Göre Öğrencilerin Derslerine
Yardımcı Olabilmenin Başarıya Etkisi..... 93
52. Öğrencilere Göre Öğretmenin Öğrencilerin
Derslerine Yardımcı Olabilmesinin Başarıya
Etkisi..... 94

53.	Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre Öğretmenin Öğrencilerin Derslerine Yardımcı Olabilmesinin Başarıya Etkisi.....	95
54.	Öğretmenlere Göre Öğretmen ve Öğrencilerle İyi Etkileşim Kurabilmenin Başarıya Etkisi.	97
55.	Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Öğretmen ve Öğrencilerle İyi Etkileşim Kurabilmenin Başarıya Etkisi.....	98
56.	Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre Öğretmen ve Öğrencilerle İyi Etkileşim Kurabilmenin Başarıya Etkisi.....	100
57.	Öğretmenlere Göre Hatalarını Arkadaşlarıyla Birlikte Düzeltebilmenin Başarıya Etkisi...	101
58.	Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Hatalarını Arkadaşlarıyla Birlikte Düzeltebilmenin Başarıya Etkisi.....	102
59.	Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre Hatalarını Arkadaşlarıyla Birlikte Düzeltebilmenin Başarıya Etkisi.....	103

60. Öğretmenlere Göre Sınıf İçinde Soru Sorma
ve Sorulan Soruları Cevaplayabilmenin
Başarıya Etkisi..... 104
61. Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre
Derslerle İlgili Sorunları Arkadaşlarla
Çözebilme Alışkanlığının Başarıya Etkisi... 106
62. Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre Derslerle
İlgili Sorunları Arkadaşlarla Çözebilme
Alışkanlığının Başarıya Etkisi..... 107
63. Öğretmenlere Göre Derslerle İlgili Sorunları
Arkadaşlarla Çözebilme Alışkanlığının
Başarıya Etkisi..... 108
64. Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre
Derslerle İlgili Sorunları Arkadaşlarla
Çözebilme Alışkanlığının Başarıya Etkisi.. 109
65. Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre
Derslerle İlgili Sorunları Arkadaşlarla
Çözebilme Alışkanlığının Başarıya Etkisi... 110
66. Öğretmenlere Göre Öğretmenin Öğrenci

	Davranışını Değerlendirebilmesinin	
	Başarıya Etkisi.....	111
67.	Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre	
	Öğretmenin Öğrenci Davranışını	
	Değerlendirebilmesinin Başarıya Etkisi.....	113
68.	Öğrencilerin Öğrenim Dallarına Göre	
	Öğretmenlerin Öğrenci Davranışını	
	Değerlendirebilmesinin Başarıya Etkisi.....	114
69.	Öğretmen ve Öğrencilere Göre Derslerin	
	Kazandıracığı Davranışların Bilinmesinin	
	Başarıya Etkisi.....	115
70.	Öğretmen ve Öğrencilere Göre Derslerin İlgi	
	ve İhtiyaçlara Dönük Olarak İşlenmesinin	
	Başarıya Etkisi.....	116
71.	Öğretmen ve Öğrencilere Göre Sınıf İçindeki	
	Öğretim Etkinliklerine Katılabilmenin	
	Başarıya Etkisi.....	117
72.	Öğretmen ve Öğrencilere Göre Aynı Konuya	
	İlgi Duyan Arkadaşlarla Çalışabilmenin	

	Sayfa
Başarıya Etkisi.....	118
73. Öğretmen ve Öğrencilere Göre Öğretmenin Öğrencilerin Derslerine Yardımcı Olabilmesinin Başarıya Etkisi.....	119
74. Öğretmen ve Öğrencilere Göre Konulara Derinlemesine Çalışarak Hazırlanabilmenin Başarıya Etkisi.....	120
75. Öğretmen ve Öğrencilere Göre Verilen Ödevlere Doğrudan Doğruya İlk Kaynaklardan Hazırlanabilmenin Başarıya Etkisi.....	121
76. Öğretmen ve Öğrencilere Göre Araştırma Yeteneği Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi	122
77. Öğretmen ve Öğrencilere Göre Planlı Çalışma Alışkanlığı Kazanabilmenin Başarıya Etkisi.	123
78. Öğretmen ve Öğrencilere Göre Öğretmen ve Öğrencilerle İyi Etkileşim Kurabilmenin Başarıya Etkisi.....	124
79. Öğretmen ve Öğrencilere Göre Hatalarını Arkadaşlarıyla Birlikte Düzeltebilmenin	

	Başarıya Etkisi.....	125
80.	Öğretmen ve Öğrencilere Göre Fikirlerini Sınıf İçinde Rahatlıkla Söyleyebilmenin Başarıya Etkisi.....	126
81.	Öğretmen ve Öğrencilere Göre Sınıf İçinde Soru Sorma ve Sorulan Soruları Cevaplayabilmenin Başarıya Etkisi.....	127
82.	Öğretmen ve Öğrencilere Göre Bir Konuda Belirtilen Görüşün Dikkate Alınmasının Başarıya Etkisi.....	128
83.	Öğretmen ve Öğrencilere Göre Sorumluluk Duygusu Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi..	129
84.	Öğretmen ve Öğrencilere Göre Derslerle İlgili Sorunları Arkadaşlarla Çözebilme Alışkanlığının Başarıya Etkisi.....	130
85.	Öğretmen ve Öğrencilere Göre Sınıf İçinde Konuşma ve Dinleme Becerisi Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.....	131
86.	Öğretmen ve Öğrencilere Göre Kendine Güven	

	Sayfa
Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.....	132
87. Öğretmen ve Öğrencilere Göre Neyin Nasıl ve Ne Zaman Yapılacağını Arkadaşlarıyla Kararlaştırabilmenin Başarıya Etkisi.....	133
88. Öğretmen ve Öğrencilere Göre Öğretmenlerin Öğrenci Davranışını Değerlendirebilmesinin Başarıya Etkisi	134

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil

1 Öğretmenin Görev ve Davranışları..... 4

PROBLEM

Bu bölümde araştırmada ele alınan problem; eğitim ve öğretim süreci, öğretim ilke ve yöntemleri, öğretimde grup çalışmasının yeri, konuyla ilgili araştırmalar ve araştırmanın önemi olmak üzere beş başlık altında ele alınmaktadır.

1. EĞİTİM VE ÖĞRETİM SÜRECİ

Toplumların çağdaş uygarlık düzeyine ulaşabilmesi, bilim ve teknoloji için gerekli insan gücünü yetiştirmelerine bağlı bulunmaktadır. Dinamik kültür değerlerinin içinde kendisini bulan çocuklar zamanla eğitim yolu ile, bu değerlere süreklilik ve esneklik kazandırarak çağ koşullarına uygun ve geleceğe dönük yeni değerler üretirler. Bu nedenle eğitim, bireylere bilgi ve beceri kazandırmanın ötesinde, toplumun yaşamasını ve kalkınmasını devam ettirebilecek ölçüde ve nitelikte değer üretme, mevcut değerlerin dağılmasını önleme, yeni ve eski değerleri bağdaştırma sorumluluğu taşımaktadır (Varış, 1991;5).

Ölkemizde cumhuriyetin ilanından günümüze kadar sanayi, ekonomi, sosyal ve kültürel alanların ihtiyaç duyduğu bireylerin eğitimi görevini Milli Eğitim Bakanlığı üstlenmiştir. Bir geçiş toplumu olarak nitelenen Türkiye'de mevcut eğitim sistemi sanayi, ekonomi, sosyal ve kültürel alanlardaki hızlı kalkınmanın (özellikle sanayinin okulların önüne geçerek yetiştirmek istediği insan tipini kendisinin belirlemeye çalışması) eğitim sistemimizi yönlendirmeye başlaması eğitimi bu alanları "geliştirmeye dönük sektör" durumundan çıkararak kalkınma ile "geliştirilmeye dönük sektör" durumuna dönüştürmüştür. Bu yüzden bugün çağdaş uygarlığı

aşmada bir "araç" olarak görülen eğitim, ülkemizde "araç" durumundan çıkarak "amaç" durumuna gelmiştir.

Eğitim sistemimizdeki bu fonksiyonel değişiklik, uzun yıllar birbirine paralel olarak süregelen nitelik ve nicelik sorunlarından günümüzde daha çok nitelik sorununun ağırlık kazanmasına yol açmıştır.

Bugün, eğitim sürecinin temel işlevi olan insan davranışlarını olumlu yönde geliştirme nitelik sorunu ile birlikte düşünülmektedir.Çünkü genç kuşaklardan beklenen, onların olumlu yönde nitelikli davranışlar kazanmalarıdır.

Bireye "hangi?" nitelikli davranışların "nasıl?" kazandırılacağı konusu ise öğretim süreçlerinin kapsamında bulunmaktadır.

"Öğretim süreçlerinin en önemli iki temel ögesi öğretmen ve öğrencidir. Sorun öğretmen-öğrenci etkileşiminde verimliliğin sağlanmasıdır. Aslında eğitim amaçlarının, en sağlıklı biçimde seçilen ders, konu ve uğraşları aracılığı ile gerçekleşmesi öğretim süreçleri ile sağlanır (Varış,1988;218).

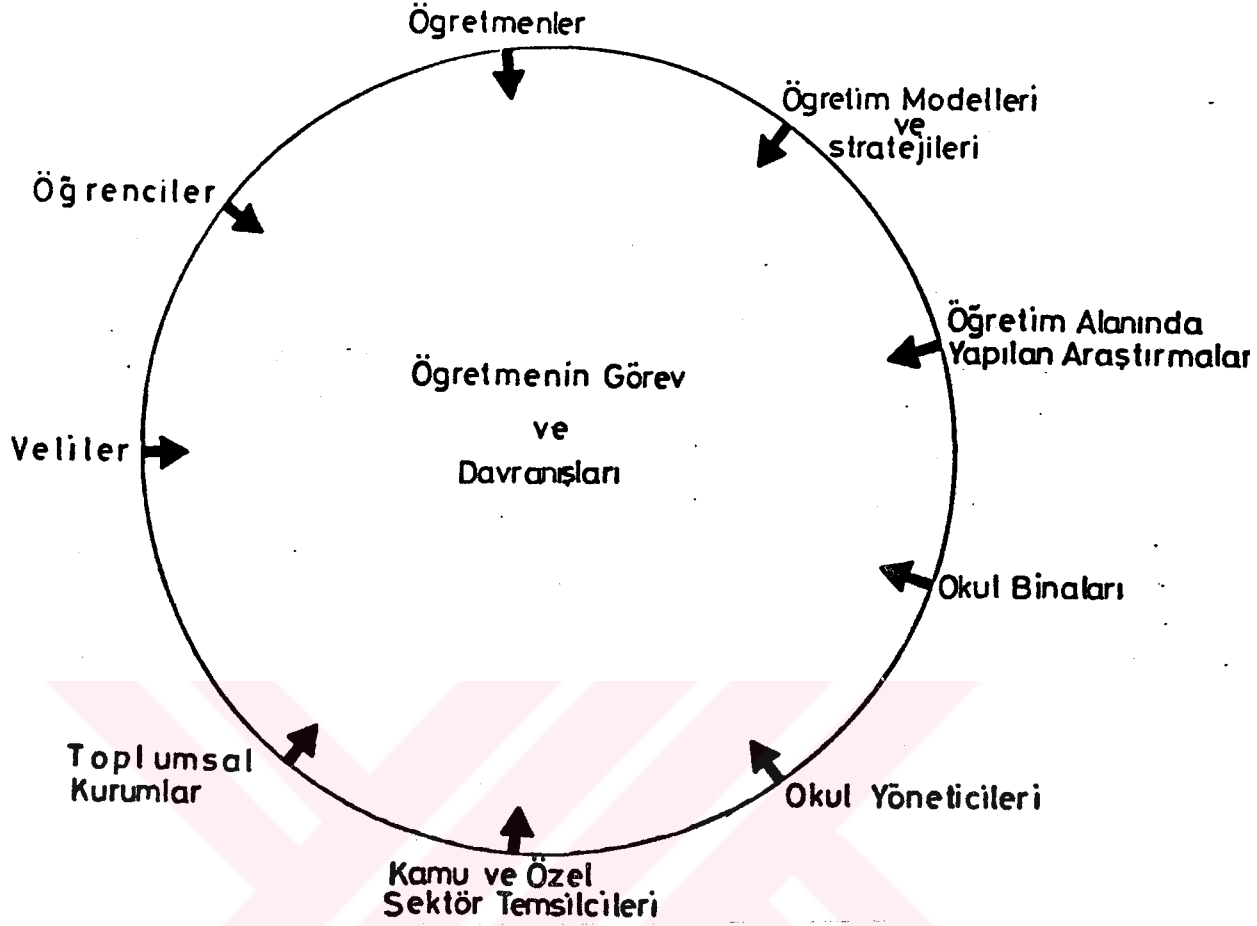
Görüldüğü gibi, öğretim sürecinin etkinliği öğretmen-öğrenci etkileşimindeki verimliliğe bağlıdır. Nitekim, öğretim süreçlerinin geliştirilmesi, temelde uygulanan öğretim teorileri ve yöntemleri ile öğretmen-öğrenci etkileşimine dayanmaktadır. Zira, öğretmen-öğrenci etkileşimi aynı zamanda sağlıklı birey-toplum etkileşimini de geliştirmektedir.Bu durum, öğretmenin, öğretim sürecinde öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci etkileşimini geliştirmesinin gereğini ortaya koymaktadır.

Sınıf atmosferinde hem öğretmen-öğrenci, hem de öğrenci-öğrenci etkileşimi, öğrencilerin davranışlarını değiştirerek kişiliklerinin belirlenmesine ve gelişmesine yardımcı olmaktadır. Nitekim, eğitim alanında yapılan araştırmalar öğretmenin düşünsel tutumu, duygusal tepkileri ve çeşitli alışkanlıklarının öğrenciyi etkilediğini göstermektedir. Nitelikli bir öğretimin ancak yüzyüze ilişkin olduğu sınıf atmosferinde oluştuğunu belirten Özyürek, bu konudaki görüşlerini şöyle dile getirmiştir :

"Öğretmenin sınıf atmosferinde öğrencilerin kendi aralarında birbirlerinden etkilenmelerine ve birbirlerinden birşeyler öğrenmelerine olanak vermesi öğrencinin öğrenimini kolaylaştıracaktır(Özyürek,1983;35).

Görüldüğü gibi, öğretmenin sınıf atmosferinde öğrenci-öğrenci etkileşimine olanak sağlaması öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır.Öğrencinin öğrenimini kolaylaştırma sorumluluğu taşıyan öğretmenin bu sorumluluğu yerine getirebilmesi için öğrencilerle iyi etkileşim kurabilmesi ve öğretimin olanaklarını etkin bir biçimde kullanması gerekmektedir.

Öğretmenin öğretim görevini yerine getirirken davranışlarını belirleyen bazı faktörlerin olması gerektiğini vurgulayan Nergney bu faktörleri şu şekilde açıklamaktadır (Nergney,1983;29):

Şekil-1. Öğretmenin Görev ve Davranışları

Görüldüğü gibi öğretmen davranışları, eğitimciler, veliler, öğrenciler, kamu ve özel sektör temsilcileri gibi canlı antitelerden, öğretim modelleri, öğretim alanında yapılan araştırmalar, okul binaları ve toplumsal kurumlara kadar pek çok cansız antitelerden etkilenmektedir. Bu nedenle öğretmen davranışlarının geliştirilmesi yukarıda sözü edilen bu faktörlerin de eğitim süreci içindeki etkinliğini geliştirmeye bağlı bulunmaktadır.

Öğretmen eğitiminin amacını, öğretmenlerin mesleki başarılarına yardım etmek olduğunu belirten Nergney, öğretmenlerin

bu görevlerini bireysel ve öğretici olarak şu şekilde göstermektedir(Nergney,1983;29):

TABLO- 1. ÖĞRETMEN EĞİTİMİNİN AMAÇLARI

Öğretmen Görevleri	Birey olarak öğretmen	Öğretici olarak öğretmen
Basit	Basit bireysel görevlerin başarılmasına yönelik davranışlar geliştirir.	Öğretimle ilgili basit görevlerin başarılmasına yönelik davranışlar geliştirir.
Karmaşık	Karmaşık bireysel görevlerin karşılanmasına yönelik davranışlar geliştirir.	Karmaşık öğretim görevlerinin başarılmasına yönelik davranışlar geliştirir.

Tablo (1)'de de görüldüğü gibi, öğretmenin birey olarak ve öğretici olarak görevleri bulunmaktadır. Bu görevler, öğretmenin hem bireysel olarak hem de öğretim yapan bir fert olarak çok basit düzeydeki davranışlarından son derece zor ve karmaşık düzeydeki davranışlarının da geliştirilmesini kapsamaktadır.

Öğretimin başarısı, öğretmenin kendisinden beklenen olumlu yöndeki davranışları göstermesine bağlıdır. O halde temel sorun öğretmenin iyi eğitilmesidir.

Öğretmenin öğreteceği alan ya da alanlarda bilgi beceri sahibi olması ve öğretim alanında da teorik ve uygulamalı olarak yetişmesi eğitim-öğretim sürecinin niteliklerini geliştirirken genç kuşakların da nitelik yönünden daha üst düzeylere ulaşmasını sağlamaktadır.

2. ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ

Genç kuşakların eğitimi görevini üstlenen öğretmenin niteliği ile öğretimin niteliğinin paralellik oluşturması, öğretmen eğitimi programlarında mesleki bilgilerin ağırlık kazanmasını sağlamaktadır. Çünkü öğretmenin öğrencide davranış değişikliği meydana getirebilmesi, içeriği iyi bilmesinin ötesinde "nasıl?" işleyebileceğini de çok iyi bilmesine bağlıdır.

Nitekim Kısakürek, eğitim programının öğeleri içinde en fazla öğretim yöntemleri üzerinde durulmasının nedenini öğretmen yetiştirmede yöntemlere verilen öneme bağlamaktadır (Kısakürek,1983;234).

Görüldüğü gibi, yöntemin başarısı öğretmenin öğretim yöntemleri konusunda yeterli bilgiye sahip olmasına ve yöntemin gerektirdiği davranışları göstermesine bağlı bulunmaktadır.

Öğretim yöntemi, öğretmenin sınıf içindeki davranışları ve amaca ulaşmak için izlediği çeşitli tekniklerle uygulanmaktadır(Temel,1987;44).

Belirli görüş ilke ve kurallara göre geliştirilen, deneyimler sonunda genel nitelikler kazanan öğretim yöntemleri, uygulamada öğretmenin davranışlarına göre değişiklik göstermektedir. Ancak öğretmenin uygulamadaki bu davranışlarını

bazı faktörlerin etkilediğini belirten Özyürek, bu faktörleri şu şekilde sıralamaktadır(Özyürek,1983;35):

- (i) Öğretmenin yöneme yatkınlığı,
- (ii) Zaman ve fiziksel olanaklar,
- (iii) Maliyet,
- (iv) Öğrenci grubunun büyüklüğü,
- (v) Konunun özelliği,
- (vi) Öğretim sonunda öğrencide geliştirilmek istenen nitelikler.

Yukarıda görüldüğü gibi bu faktörlere programın niteliği, öğrenci grubunun davranışları, öğretmenin kişiliği, sınıf atmosferi gibi daha pek çok faktörü eklemek mümkündür.

Öğretim yöntemleri konusunda yapılan araştırmalar bir taraftan öğretim yöntemlerinin sınırlılıklarını gidermeye çalışırken, diğer taraftan da yeni yöntemler geliştirmeyi hedeflemektedir. Ancak bu güne kadar amaçları gerçekleştirmede tek başına etkili olabilecek bir yöntem bulunamamıştır. "En iyi", "en etkili", "en güzel" değil, iyi organize edilebilen ve bu şekilde etkili olabilen yöntemler öğretimde kullanılmaktadır.

Öğretim yöntemleri, içeriğin kapsadığı bilişsel, psikomotor, ve duyuşsal alanlardaki süreçler olarak görülmektedir. Bazı araştırmacılar ise bu konuya çeşitli eleştiriler getirerek topyekün bir organizma olarak tepki gösteren birey davranışlarının bu üç kategoriyi de kapsadığını vurgulayarak birey davranışlarının yukarıda sözü edilen kategoriler ile sınırlandırılmayacağını veya birey davranışlarının bu kategorilerden herhangi biri içinde yer alamayacağını belirtmektedirler. Bu durum içeriğin ne ölçüde kazandırıldığı ve değerlendirilmesi konularında sorunlar ortaya çıkarmaktadır. Ölçülebilir davranışlar vurgulanırken ölçülemeyen

öğrenci davranışları daha az önemli görülmektedir (Varış,1988;145-146).

Kuşkusuz, uygulanan öğretim yöntemleriyle amaçların ne ölçüde gerçekleştiğinin bilinmesi öğretim sürecinin geliştirilmesi için zorunludur, fakat yeterli değildir.

Nitekim öğretim sürecinde sadece yöntemin verimsiz olduğunu belirten Varış'a göre, amaç, içerik, yöntem, araç ve değerlendirme bir dayanışma ve bir bütün halindedir. (Varış, 1988, s. 107)

Görüldüğü gibi öğretim süreci birbirleriyle bütünlük oluşturan pekçok öğeden meydana gelmektedir.

Laska ise öğretim sürecini oluşturan öğeleri şu şekilde sıralamıştır(Laska,1984;256-257):

- (i) Öğretimin kaynağı / yürütücüsü,
- (ii) Öğretimin veya eğitim programının amacı,
- (iii) Öğretim yöntemi,
- (iv) Eğitim programının içeriği,
- (v) Öğretim programının içeriği,
- (vi) Öğrenci özellikleri ve
- (vii) Öğretim ortamıdır.

Laskan'ın bu analizinde amaçlardan öğrenme amaçları; içerikten ise istenen sonuçlara varmak için izlenen yollar kastedilmektedir. Öğretimin kaynağı/yürütücüsü ve öğretim yöntemi öğeleri öğretim süreci ile ilgili öğretim yapısı kapsamında bulunmaktadır(Gürbüzürk,1989;258).

3. ÖĞRETİMDE GRUP ÇALIŞMASININ YERİ

Günümüzde insanı, kendi başına bir birey olarak değil, çevresi içinde düşünen, duyan, hareket eden bir varlık olarak

anlamak ona bu şekilde yaklaşmak ve yardım etmek eğilimi giderek artmakta ve benimsenmektedir. Bu yüzden grup yaşantısı öğrenmeyi destekleyici bir araç olarak kullanılmaktadır.

Öğrenme bireysel bir olgu ve süreç olduğu halde bireyin karşılaştığı ve çözümlenmek durumunda bulunduğu sorunlar, daha çok kişiler arası ilişkileri ve grup yaşantısını ilgilendirmektedir. Öğrencinin bireysel ve toplumsal yönden gelişmesi temelde, karşılaştığı ve çözümlenmek durumunda bulunduğu sorunlarını daha çok bireysel ilişkilere ve grup yaşantılarına yer vermesi ile mümkündür. Bu nedenlerle, eğitimciler öğrencilerin bilişsel yönlerinin yanı sıra duygusal ve sosyal yönlerini de geliştirmeye yönelik grup çalışması yöntemine önem vermişlerdir.

Literatürde grup çalışması yöntemi, öğrencilerin işbirliği yaparak ortak amaçlar doğrultusunda çalışmalarına olanak sağlayan bir yöntem olarak belirtilirken, bir proje veya konu üzerinde öğrencilerin birlikte çalışmaları da grup çalışması olarak kabul edilmektedir.

Görüldüğü gibi grup çalışması yöntemi, ortak çalışma atmosferi içinde katılım ve iletişim yoluyla öğrencilerin toplumsal yönde gelişmesine katkıda bulunmaktadır.

Öğrenmenin kalıcı olabilmesi, bireyin kendi yaşantısı yoluyla öğrenme sürecine katılımını gerektirmektedir. Öğrencinin öğrenme sürecine aktif katılımını sağlayabilmenin yolu, dersleri, öğrencinin katılımına dayalı yöntemlerle işlemektir. Grup çalışması yöntemi ise öğrencinin öğrenme etkinliğine katılımını sağlayan yöntemler arasında önemli bir yer tutmaktadır.

Lee ve Zeldin de öğretim programlarını geliştirme sorumluluğu taşıyan çağdaş öğretmenin grup çalışmalarına önem vermesi gerektiğini belirterek çağdaş öğretmeni şu şekilde belirlemişlerdir(Varış,1988;218):

Çağdaş Öğretmen

- (i) Birleştirilmiş konularda yetişmiştir,
- (ii) Eğitim yaşantılarına rehberlik eder,
- (iii) Öğrencisi derste aktiftir,
- (iv) Keşfetme yöntemleri uygular,
- (v) İçten gelen uyarımlara önem verir,
- (vi) Öğrencilerin her yerde öğrenmesine önem verir,
- (vii) Yaratıcılığa önem verir,
- (viii) Kendisi için öğrenir,
- (ix) Grup çalışmalarına önem verir.

Yukarıda da görüldüğü gibi günümüzde çağdaş öğretmen, hem kendisi için öğrenen hem de öğrendiklerini öğretebilmek için grup çalışmalarına yer veren birey olarak tanımlanmaktadır.

İyi bir grup çalışması öğrencilerin kendi kendilerine yaptıkları bir çalışma değil, öğretmen tarafından desteklenen, teşvik edilen ve geliştirilen etkinlikleri içeren bir çalışmadır.

Varış'a göre iyi bir grup çalışmasını etkin hale getirmek için şu noktalara önem verilmelidir(Varış,1988;304);

- (i) Gruplar arası işbirliği, grup içi iş bölümü, plan ve değerlendirme yapılmalıdır,
- (ii) İlgi grupları teşkil edilmelidir,
- (iii) Öğretmenin iyi rehber olması gerekir,
- (iv) Etkinlikler ilgi ve ihtiyaçlara uygun olmalıdır,
- (v) Yaparak yaşayarak öğrenme ilkesi uygulanmalıdır,
- (vi) Grup çalışmalarında liderlerden faydalanılmalıdır,
- (vii) Araç gereç ve kaynak yeterli olmalıdır,
- (viii) Zaman ve konu birbirine paralel olmalıdır.

Görüldüğü gibi grup çalışmasının etkili olabilmesi, öğretmenin grup çalışması yöntemi konusundaki bilgi ve deneyimine bağlıdır.

Alanla ilgili literatürde, grup çalışmalarının değişik şekillerde sınıflandırıldığı görülmektedir. Oliver grup çalışmalarını küçük grup çalışmaları ve büyük grup çalışmaları olarak ikiye ayırmakta ve içeriklerini şu şekilde belirtmektedir(Fidan,1986;170)

A) Büyük grup çalışmaları :

- (i) Sınıfta genel tartışma,
- (ii) Bir açıklamanın sınıfça dinlenmesi,
- (iii) Bir gösteri veya film izleme.

B) Küçük grup çalışmaları :

- (i) Ünite için küme çalışması,
- (ii) Farklı projeler üzerinde küme çalışmaları,
- (iii) Bir kümenin iş yerini, fabrikayı ziyareti,
- (iv) Ünite ile ilgili materyallerin toplanması için küme çalışmaları,
- (v) Ünitenin değerlendirilmesi için plan hazırlama,
- (vi) Bir konuda görüş toplama etkinliklerinden oluşmaktadır.

Oliver'in yukarıda görülen sınıflandırması grup çalışmalarının katılım açısından incelenmesine bir örnek teşkil etmektedir.

Hesapçıoğlu ise, grup çalışması yöntemini, serbest grup tartışması, küçük grup tartışması, panel, sempozyum, münazara, fikir toplama görüşmeleri ve dramatizasyon olarak belirtmektedir (Hesapçıoğlu,1988;201).

Görüldüğü gibi araştırmacılar büyük ve küçük grup tartışmalarını çağdaş öğretim yöntemlerinin önemli bir boyutu olarak dikkate almaktadırlar.

Öğrenci etkinliğine dayanması nedeniyle çağdaş eğitimde kabul gören grup tartışması yönteminin esasını bütün grubun etkinliğe katılması teşkil etmektedir. Bu yöntem, grubu meydana getiren öğrencilerin herhangi bir öğrenme etkinliğini karşılıklı konuşarak inceledikleri bir öğretim yöntemidir. Öğrenme sürecini daha canlı etkili ve güdüleyici yapan grup tartışması sayesinde grup üyeleri olan öğrenciler beraber düşünmeyi, görüş ve fikirlerini rahatça ifade etmeyi, başkalarını gerektiği biçimde dinlemeyi öğrenirler. Böylece öğrenilenler daha anlamlı ve kalıcı olmaktadır. Tartışılan konular içinden uygun olanları seçilmekte, yanlış ve farklı anlaşılmalara düzeltilmekte ve öğretimin bireyselleştirilmesi doğrultusunda mesafe alınmaktadır.

Özyürek grup tartışması yönteminin en yaygın kullanımlarını büyük grup tartışması, münazara, panel, vızıltı grupları, fikir taraması ve seminer olarak belirtmektedir (Özyürek, 1983; 54-55).

Öğretimde yaygın olarak kullanılan grup tartışması yöntemlerinin amaçlara uygun olarak kullanılabilmesi bu yöntemlerin özelliklerinin bilinmesine bağlı bulunmaktadır. Bu nedenle sözkonusu yöntemlerin kısaca açıklanması yararlı olacaktır.

Büyük grup tartışması : Konuların tüm sınıfın katıldığı bir tartışma ortamında işlendiği ve tartışmanın yürütücülüğünü öğretmenin yaptığı bu yöntemde öğretmen sorular sorarak, öğrencilerin görüşlerini irdelleyerek, konuyu özetlemektedir.

Münazara : Belirli bir konunun lehinde veya aleyhinde konuşmak üzere iki grup oluşturulmaktadır. Toplantı öncesi konuya ilişkin tüm hazırlıklarını tamamlayan öğrenciler, kendilerine

tanınan süre içinde savundukları görüşün haklılığını göstermek ve diğer tarafın görüşlerini ve fikirlerini çürütmek için karşılıklı konuşmaktadırlar. Daha sonra kazanan taraf jüri tarafından açıklanmaktadır.

Vızıltı grupları : Çeşitli şekillerde oluşturulabilen vızıltı gruplarında önemli olan önceden belirlenen öğrencilerin belirli bir süre tespit edilen bir konu üzerinde tartışması ve sonunda varılan kararların açıklanmasıdır. Bu tür grup tartışması kısa süreli olduğu için vızıltı gruplarına "kısa süreli tartışma grupları" da denilmektedir.

Panel : Bu yöntemde, oluşturulan bir grubun üyeleri, belirli bir konu yada sorun üzerinde araştırma yaparak buldukları verilerin ışığında kendi görüşlerini sırayla açıklamaktadırlar.

Fikir taraması : Kısa süreli tartışma gruplarından olan fikir taramasında önemli olan konu yaratıcı düşünce ve soruna değişik çözümler getirmektir. Öğretmen fikir taramasından çeşitli biçimlerde yararlanabildiği gibi özellikle ders ya da tartışma ölü noktaya geldiğinde öğrencilere basit sorular sorarak fikir taraması başlatmaktadır. Derse başlangıç yapmak için nadiren bu yönteme başvurur.

Forum : Özel bir tartışma yöntemi olan bu yöntemde, küçük bir grup öğrenci sınıftaki diğer öğrencilere bilgi vermektedir. Sununun sonunda dinleyiciler konuşmacılara konuya ilişkin sorular yöneltmektedir. Kendisine soru yöneltilen öğrenci, o sorunun yanıtını verebilecek en yetkili kişi olarak açıklamalarda bulunmaktadır.

Seminer : Yüksek öğretimde sıklıkla kullanılan bu yöntem değişik biçimlerde uygulanmaktadır. En yaygın kullanım biçimi ise yazılı bir tez ya da çalışma üzerinde grupça tartışılmasıdır. Üzerinde görüşülecek yazılı materyal iki-üç hafta önceden grup üyelerine dağıtılarak üzerinde inceleme yapmaları sağlanmaktadır.

Grup tartışması yöntemleri tek başlarına kullanılabileceği gibi diğer yöntemlerle birlikte de kullanılmaktadır.

Grup tartışmasının başarılı olabilmesi için; konunun seçimine, grup oluşturmaya, iyi bir hazırlık yapılmasına ve tartışmanın yönetimine özen göstermek gerekmektedir. Bir yöntemin etkili yada etkisiz olmasında en önemli rolü öğretmen üstlenmektedir. Tartışma yönteminde öğretmen hem lider hem de rehber rolündedir. Yani öğretmen amaca ulaşmak için çevreyi düzenleyen, tartışmayı başlatan, kontrol eden, yönlendiren, öğrencileri tartışmaya özendiren, sorular soran, özetleyen ve tartışmayla ilgili değerlendirmeler yapan kişidir.

Öğretmenin bu çabaları, öğretmen-öğrenci iletişimi yanında öğrenci-öğrenci iletişimine de olanak hazırlayarak sınıf-içi etkileşimi en üst düzeye çıkarmaya dönüktür. Zira, eğitimin genel amaçlarından biri işbirliği içinde çalışma alışkanlıkları kazandırmaktır. Bunun eğitim-öğretim sürecinde kazandırılma yollarından biri, öğrencileri birbirleriyle yardımlaşmaya ve ortak çalışmalara yöneltmektir.

Eğitim sistemimizde 1935'den itibaren sözü edilen grup çalışması yönteminin, 1988 tarihli ilkökul Programında küme çalışmaları olarak ifade edildiği görülmektedir. Programın eğitim ve öğretim ilkeleri ile yöntem ve teknikler bölümlerinde, konuşma,

tartışma, dinleme gibi becerileri kazandırmak için grup içinde çalışma ve tartışmanın önemi vurgulanmaktadır. 1988 tarihli Ortaokul Programının eğitim ve öğretim ilkeleri bölümünde grup çalışmalarından söz edilmektedir. Bu bölümde öğrencilerin sınıf içi ve sınıf dışında ilgileri ve yetenekleri bakımından gruplar halinde çalışmalarının öğrencileri kendi yetenekleri doğrultusunda en yüksek başarıya götüreceği ifade edilmektedir.

4. KONU İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde öğretimde kullanılan yöntemler de dahil olmak üzere ağırlıklı olarak grup çalışması yöntemi alanında ülkemizde ve yurt dışında yapılan araştırmalar kronolojik bir sıra ile verilmiştir.

A. Ülkemizde Yapılan Araştırmalar.

Ülkemizde Cumhuriyetin ilanından sonra, öğretimin niteliğini geliştirmek amacıyla öğretmen nitelikleri, öğretim yöntemleri, öğrenci başarısı, öğretmen-öğrenci etkileşimi konularını kapsayan araştırmalar ile birlikte öğrencilerin grup çalışmalarını da içeren araştırmaların giderek yaygınlaştığı görülmektedir. Bu kesimde güncel olmaları nedeniyle özellikle son yıllarda yapılan araştırmalar üzerinde durulmuştur.

Özoğlu, tarafından 1973 yılında yapılan bir araştırmada, liselerde sosyal bilimler öğretimi sorunları incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre öğretmenler sosyal bilimlerin öğretiminde soru-cevap yönteminin kullanılması gerektiğini belirtirken yöneticiler ünite yönteminin kullanılmasını önermişlerdir(Özoğlu,1973;240).

Orhaner, tarafından 1980 yılında yapılan bir araştırmada, Cumhuriyet Lisesi öğrencilerinin eğitim programına ilişkin tutumları incelenmiştir. Araştırmada, öğretimde başarının öğretmenin kullandığı yöntemle bağlı olduğu belirtilmiştir. Sonuçta, öğrenciler, öğretmenin bilimsel yöntemlere dayalı problem çözümlerine ağırlık vermesi gerektiği görüşünü benimserken en çok taktir ve soru-cevap yönteminin kullanıldığını belirtmişlerdir (Orhaner,1980;44).

Fidan, "Giriş Davranışları ve Öğretim Yöntemlerinin Fen Başarısına Etkileri" başlıklı araştırmasında beşinci sınıf fen bilgisi öğretmenlerinin bu dersi işlerken hangi yöntem ve araçları kullandıklarını incelemiştir. Sonuçta, hem öğretmenler hem de öğrenciler derslerde soru-cevap tekniğinin kullanılması, küme çalışması yapılması, dersleri öğretmenin anlatması gibi etkinliklerin en sık yapılan etkinlikler olduğunu ifade etmişlerdir(Fidan,1980;135).

Bayraktar, tarafından 1983 yılında yapılan bir araştırma ile çağdaş öğretim yöntemlerinden programlı öğretim ve mikro öğretim yöntemiyle ders gören öğrencilerin geleneksel öğretim yöntemiyle ders gören öğrencilere göre daha başarılı oldukları görülmüştür(Bayraktar,1983;41).

Özçiçek, "Ortaokullarda Türkçe Öğretiminin Etkinliği" başlıklı araştırmasında Türkçe öğretiminde öğretmenlerin tercih ettikleri yöntemleri belirlemeye çalışmıştır. Araştırma bulgularına göre öğretmenlerin yöntem tercihlerini kıdem ve bitirilen kurum farklılığı etkilemektedir. Araştırmada, öğretmenlerin tümü tartışma yöntemini uygularken geliştirilecek

kavramlara göre önceden planlama yapıp tartışma sonunda da yanlışların belirlenmesi, eksikliklerin tamamlanması görüşünü savunmuşlardır(Özçiçek,1983;94).

Anadolu liselerinin program ve öğretime ilişkin sorunlarını incelemeye yönelik bir araştırma, Saracaloğlu, tarafından yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre Anadolu Liselerinde yabancı dil öğretiminde en çok soru-cevap, dramatizasyon, sınıf oyunları ve grup tartışması yöntemleri kullanıldığı tespit edilmiştir. Sosyal Bilimler öğretiminde ise öğretmenler, gözlem, inceleme, bireysel ve grup çalışmalarına yer verilmesini uygun bulmuşlardır(Saracaloğlu,1983;128-130).

"Yükseliş Lisesi Psikoloji Dersi Öğretiminde Bir Grup Rehberliği Uygulaması" konulu araştırmada Bilgin, grup rehberliği programının öğretime etkisini incelemiştir. Sonuçta yaşantıların paylaşılması ve öneriler geliştirilmesi yoluyla yürütülen grup içi tartışmalara dayalı bir grup rehberliği programının öğrencilerin stres karşısındaki davranışlarını olumlu yönde değiştirdiği tespit edilmiştir(Bilgin,1983;36).

Boran, tarafından 1985 yılında yapılan bir araştırmada, liselerde modern fen programına ve öğretime ilişkin sorunlar incelenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre liselerdeki fen derslerinde amaçları gerçekleştirmek için takrir, soru-cevap gibi yöntemlerin kullanıldığı, sınıf tartışmaları ile laboratuvar yöntemini kullanmada yeterli düzeyin sağlanmadığı görülmüştür. Ayrıca fen derslerinde mevcut yöntemlerden etkili bir biçimde yararlanılmadığı tespit edilmiştir(Boran,1985;76).

Yalçın, tarafından 1985 yılında ortaokul sosyal bilgiler ders programlarını değerlendirmek amacıyla bir araştırma yapılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, öğrenciler konuların tartışma yöntemiyle işlenmesinin kendileri için daha faydalı olduğunu belirtmişlerdir(Yalçın,1985;83).

"Sınıf Atmosferinin Öğrenci Başarısına Etkisi" konulu araştırmada Kısakürek, sınıf atmosferindeki ilişkileri inceleyerek, öğrenci başarısında daha çok rol oynayan etkenleri tespit etmeye çalışmıştır. Sonuçta öğrencilerin, öğretim elemanlarının öğretilen konulara ilişkin olarak açtığı tartışmalara katılmaları öğrenci başarılarını olumlu yönde geliştirdiğini göstermiştir. Ayrıca araştırmada, öğrencileri eğitim-öğretim ortamlarında birbirleriyle yardımlaşmaya ve ortak çalışmalara yöneltmenin işbirliği içinde çalışma alışkanlığı kazandırdığı ve öğrenci başarısında da "kısmen" önemli olduğu ortaya çıkmıştır(Kısakürek,1985;55-56).

Sever, tarafından 1986 yılında yapılan bir araştırma ile ortaöğretimde Türk Dili ve Edebiyatı programları amaç, içerik öğretim yöntemleri ders araç gereçleri ve değerlendirme öğeleri açısından incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde metin okuma, öğrencinin anlatımı ve soru-cevap en çok uygulanan yöntemlerdir. Bununla birlikte öğrencilerin öğretimde ağırlık merkezi öğrencide olan tartışma, soru-cevap ve dramatizasyon yöntemlerinin uygulanmasını istedikleri görülmüştür (Sever,1985;91-92).

İlkokullarda Türkçe eğitiminin verimliliğini belirlemeye yönelik bir araştırma, Kaya tarafından yapılmıştır. Araştırma

sonuçlarına göre Türkçe dersinde tartışma, küme ve dramatizasyon yöntemlerinin en az uygulanan yöntemler olduğu tespit edilmiştir (Kaya,1985;68).

Kahveci, tarafından 1986 yılında yapılan bir araştırma ile son yıllarda sosyal bilgiler öğretiminde, öğretmenlerin üzerinde en çok durulması gereken ünite yöntemini pek sık kullanmadıkları ya da hiç uygulamadıkları tespit edilmiştir(Kahveci,1986;61).

Hastaoğlu, "İlköğretim İkinci Kademedeki Türkçe Eğitimi" başlıklı araştırmasında Türkçe eğitiminde kullanılan yöntemleri belirlemeye çalışmıştır. Araştırma bulgularına göre Türkçe eğitiminde öğretim yöntemi olarak en çok anlatım yönteminin daha sonra tartışma yönteminin kullanıldığı tespit edilmiştir (Hastaoğlu,1986;61).

Caner, tarafından 1986 yılında yapılan bir araştırma ile Anadolu Lisesi eğitim programları değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin yeni öğretim yöntemlerini bilmedikleri, daha çok soru-cevap ve anlatma yöntemlerini kullandıkları tespit edilmiştir(Caner,1986;82).

Çakır, "Ortaokullarda Başarısızlık Nedenleri" başlıklı araştırmasında, öğrenciler başarısızlıklarına ilişkin altı nedenden ikincisi olarak öğretmenin dersi yeterince anlatamaması ve öğrenci seviyesine inemeyişini göstermişlerdir(Çakır,1987;38).

Öğrencilerin çalışma alışkanlıkları ve tutumlarını belirlemeye yönelik bir araştırma Küçükahmet, tarafından yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrenciler, öğretmenlerinin dersleri açıklıkla işleyemediklerini, konuları

anamlı ve ilginç hale getiremediklerini ve orta düzeydeki bir öğrencinin anlayamayacağı kadar güçleştirdiklerini belirtmişlerdir(Küçükahmet,1987;38).

Erden, tarafından 1988 yılında yapılan bir araştırma ile grup etkililiği öğretim tekniğinin öğrenci başarısına etkisi incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre grup etkililiği öğretim tekniğinin geleneksel yöntemlerden daha etkili olduğunu kanıtlayacak veriler elde edilmemekle birlikte grup etkililiği öğretim tekniği ile daha kalıcı öğrenme sağlandığı tespit edilmiştir(Erden,1988;86).

Erdem, "Tam Öğrenme Kuramı İlkelerinin İlkokul Öğretmenlerince Uygulanışı" konulu araştırmasında Ankara'daki ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin Bloom'un Tam Öğrenme Kuramı'nın ilkeleri kapsamındaki davranışlarını incelemiştir. Araştırma bulgularına göre öğretmenlerin mesleki bilgilerinin yetersizliği yanında, kendilerini yenileme ve etkin bir öğrenme süreci oluşturma konusunda çaba harcamadıkları alışlageldik davranışlarını sürdürme eğilimi içinde oldukları tespit edilmiştir(Erdem,1988;92).

Üstündağ, "Dramatizasyon Ağırlıklı Yöntem" başlıklı araştırmasında ilkokul İkinci Sınıf Hayat Bilgisinin Çevremizde Sonbahar Ünitesinin öğretiminde Dramatizasyon ağırlıklı yöntem uygulanan öğrencilerin erişti ortalamalarını incelemiştir. Sonuçta, Dramatizasyon ağırlıklı yöntemin takrir ağırlıklı yöntem göre Hayat Bilgisi dersi Çevremizde Sonbahar Ünitesinin öğretiminde daha etkili olduğu görülmüştür(Üstündağ,1988;63).

"Demokratik Bir Sınıf Ortamı Açısından Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanlarının ve Öğrencilerinin Davranışlarının Değerlendirilmesi" konulu araştırmada Gömleksiz, demokratik sınıf ortamı ile ilgili olarak "nedir?" sorusuna yanıt aramıştır. Sonuçta, öğretim elemanlarının sınıf içinde her öğrencinin -bireysel ya da grup olarak- sınıfta güçleri ve ilgilerine uygun düşen etkinlikleri yürütebilmesi için gerekli koşulları sağlama davranışını düşük düzeylerde gösterdikleri tesbit edilmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin grup çalışmalarında üzerine düşen görevleri yerine getirme davranışlarını daha yüksek düzeyde gösterdikleri anlaşılmıştır(Gömleksiz,1988;73-78).

Büyükkurt, tarafından 1989 yılında yapılan bir araştırmada, gösterip yaptırma ve örnek olay yöntemlerinin birlikte işekoşulmasından oluşan seçmeli yöntem ile anlatma yönteminin bilişsel alan hedeflerini kazandırmada tek bir yöntemden daha etkili olduğu belirtilmiştir. Bununla birlikte düzeyler açısından bakıldığında seçmeli yöntemin bilgi, kavrama ve uygulama düzeylerinde etkili olduğu görülmüştür(Büyükkurt,1989;109).

Kara, tarafından 1989 yılında ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin ve ilköğretim müfettişlerinin, küme çalışma yönteminin uygulanıp uygulanmadığı ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla bir araştırma yapılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre öğretmenlerin küme çalışma yönteminin uygulanmasına ilişkin davranışları genel olarak "Az" düzeyinde gösterdikleri tespit edilmiştir(Kara,1989;3).

Ömeroğlu, tarafından 1990 yılında yapılan bir araştırma ile Fen Bilgisi dersinde planlı eğitim durumu içeren bir öğrenme sürecinden geçen deney grubunun daha başarılı olduğu görölmüştür(Ömeroğlu,1990;44).

Öztürk, tarafından 1990 yılında yapılan bir araştırmada kendi kendine öğrenme yönteminin öğrenme ürünlerine etkisi incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre kendi kendine öğrenme etkinlikleri öğrencilerin başarılarını, erişilerini ve derse karşı olumlu tutumlarını anlamlı düzeyde yükseltmektedir. Bununla birlikte okulun bulunduğu sosyal çevrenin öğrenme ürünleri üzerindeki olumsuz etkilerini de azaltıcı rol oynadığı belirtilmiştir. Sonuçta, kendi kendine öğrenme yönteminden beklenen bireysel ve toplumsal faydaların sağlanabileceği tespit edilmiştir(Öztürk,1990;62,63).

Bolat, tarafından 1990 yılında yapılan bir araştırmada, öğretim elemanlarının ve öğrencilerin öğretim elemanı-öğrenci iletişimde karşılaştıkları engeller konusundaki görüşleri incelenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre öğrenciler, öğretim elemanlarının öğrencileri soru sormaya, düşüncelerini açıklamaya, dersane dışında görüşmeye cesaretlendirmediklerini, öğrencilere saygı göstermediklerini ve eşit davranmadıklarını, onlara dersane dışında yeterli zaman ayırmadıklarını, derslerde konuları açık ve anlaşılır bir dille açıklamadıklarını, belirtmişlerdir. Bununla birlikte öğretim elemanlarına uymayan düşüncelerini açıklayamadıklarını ve öğretim elemanlarıyla konuşmaktan çekindiklerini ifade ederek bunları iletişim engeli olarak görmüşlerdir. Öğretim elemanları ise bu konuları iletişim engeli olarak görmediklerini belirtmişlerdir (Bolat,1990;2).

"Eğitim Fakültelerinde Görev Yapan Öğretim Elemanlarının Kullandıkları Öğretme Teknikleri ve Tercihleri" konulu araştırmada Kayabaşı, üniversitelerde kullanılan öğretme tekniklerini tespit etmeye çalışmıştır. Araştırma bulgularına göre Hacettepe Üniversitesi öğretim elemanları, bireysel öğretim ve grupla öğretim tekniklerini Gazi Üniversitesi öğretim elemanlarından daha çok kullandıkları buna karşılık Gazi Üniversitesi öğretim elemanlarının Yaparak-Uygulayarak, Eğlence-Oyun Türü ve Sınıf Dışı öğretim tekniklerini Hacettepe Üniversitesi öğretim elemanlarından daha çok kullandıkları tespit edilmiştir(Kayabaşı,1992;103,105).

B. Yurtdışında Yapılan Araştırmalar.

Webb, tarafından 1982 yılında öğrenciler arası etkileşim ve küçük gruplarda öğrenme üzerine bir araştırma yapılmıştır. Grup içi yardım davranışının başarıya etkisini belirlemeye yönelik bu araştırmanın sonuçlarına göre, davranışa yardımla başarı arasındaki korelasyon .13 olarak tespit edilmiştir(Webb,1982;106).

Lutz, tarafından yapılan deneysel bir araştırmayla, öğrencilerin duyuşsal gelişimlerine etki eden öğretim yöntemleri incelenmiştir. Ortaöğretim öğrencileri üzerinde yapılan bu araştırmada üç deney ve bir kontrol grubu kullanılarak öğrencilerin bireysel çalışmalarını ve grup çalışmalarını öğretmen gözetiminde yapmaları istenmiştir.

Sonuçta gruplar arasında belirgin bir farklılık görülmemekle beraber öğrencilerin duyuşsal gelişimlerine uygun seçildiği takdirde kullanılan öğretim yöntemlerinin olumlu yönde etki yaptığı bulunmuştur(Lutz,1984;144).

Deyer ve Anne, tarafından yapılan bir araştırmada ise bilgisayarlı öğretimde grup çalışmasının akademik başarıya etkisi incelenmiştir. Sonuçta, grup çalışması ile bireysel çalışma arasında öğrenme yeterliliği ve başarı açısından fark olmadığı ancak akademik performansın grup çalışmasında bireysel çalışmadan daha güçlü olduğu tespit edilmiştir(Deyer ve Anne,1985;133).

Saxe, tarafından 1986 yılında yapılan bir çalışmada yüksek öğretim öğrencileri belirli yaş gruplarına göre ayrılarak gruplar arasındaki etkileşim ile öğrenci başarıları arasındaki ilişki incelenmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre yaş grupları arasındaki etkileşimin arttığı ölçüde öğrenci başarısının da arttığı görülmüştür(Saxe,1986;211).

Shaw, tarafından 1987 yılında yapılan deneysel bir araştırmayla rol oynama yönteminin sosyal davranışların kazandırılmasındaki etkisi incelenmiştir. Rol oynama, etkinlikleri boyunca video-teyplice feed-back kullanılan araştırmada ikinci ve üçüncü sınıflar için belirlenen sosyal becerilerin rol oynama yöntemiyle tam olarak kazandırılmadığı ancak, sosyal yöndeki davranışların kazandırılmasında olumlu yönde etki yaptığı görülmüştür(Shaw,1987;142).

Su, tarafından 1990 yılında İngilizce öğretiminde rol oynama yönteminin etkisini incelemek amacıyla deneysel bir araştırma yapılmıştır. Yüksek öğrenim öğrencileri üzerinde yapılan bu araştırmanın sonuçlarına göre, rol oynama yönteminin öğrencileri psikolojik korkulardan kurtararak İngilizce öğrenmelerine yardımcı olduğu tespit edilmiştir(Su,1990;252).

5. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Günümüzde öğretimin niteliğini geliştirmek amacıyla öğretmen davranışları üzerinde durulduğu bilinmektedir. Zira, öğretmen davranışlarının nitelikli olduğu ölçüde öğrenci davranışları da nitelik kazanacaktır. Öğretmen sınıf-içinde öğrencilerin tepkilerine bakarak "Nasıl?" davrandığını ve "Ne ölçüde" öğrettiğini değil aynı zamanda "Nasıl?" öğretmesi gerektiğini de belirleyebilmelidir.

Öğrencilerin geçmiş yaşantıları ilgi ve ihtiyaçları, davranışları, öğrenmeye hazır olup olmadıkları öğretmenin öğrencisiyle yüzyüze olan iletişimi ve bu iletişimin doğurduğu etkileşim ile anlaşılmaktadır.

Öğretmenin sınıf-içi etkileşimi en üst düzeye çıkartabilmesi öğretilen konuya en uygun yöntemin seçilmesiyle mümkündür. Bu yöntemlerden biri de grup çalışması yöntemidir. Gerekli bilgi ve olgunluğa sahip olan öğrencilerin bilgilerini, fikirlerini, düşünce ve davranışlarını açıkça ortaya koyma imkanı buldukları bu yöntemde öğrenciler, konuyla ilgili sorunları daha iyi anlatmakta, daha iyi tanımlamakta ve daha iyi çözüm yolları önermektedirler.

Öğretimde kullanılan her yöntemin öğrenci davranışlarını olumlu yönde geliştirmeye dönük olduğu bilinmekle beraber ortaöğretimde grup çalışması yöntemiyle ilgili olarak öğretmen ve öğrencilerin sahip olduğu ön bilgileri, düşünce ve tutumları bilimsel anlamda karşılaştırmalı olarak incelenmemiştir. Bu nedenle, öğretimde kullanılan grup çalışması yöntemi konusunda hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin görüşleri saptanarak bu

görüşlerin karşılaştırılmasının, öğretim sürecine olumlu yönde katkılar getirmesi beklenmektedir.

II. YÖNTEM

Grup çalışması yönteminin öğrencilerin başarısı üzerindeki etkisine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerini konu alan bu araştırmada, araştırmanın geçerli ve güvenilir sonuçlar elde edilebilmesi için gidilen yollar bu bölümde verilmiştir.

1. Araştırmanın Amaçları

Bu araştırmanın genel amacı, grup çalışmalarının öğrenci başarısına etkileri konusunda öğretmen ve öğrencilerin görüşlerini tespit ederek karşılaştırmak ve bu görüşleri yorumlamaktır. Bu doğrultuda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

(i). Derslerin işlenişine ilişkin öğretmenlerin görüşleri nelerdir?

(ii). Grup çalışmalarının öğrenci başarısına etkileri konusunda öğretmenlerin görüşleri nelerdir?

(iii). Grup çalışmalarının öğrenci başarısına etkileri konusunda öğrencilerin görüşleri nelerdir?

(iv). Grup çalışmalarının öğrenci başarısına etkileri konusunda sınıf düzeylerine göre öğrencilerin görüşleri nelerdir?

(v). Grup çalışmalarında öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci etkileşiminin öğrenci başarısındaki rolü nedir?

(vi). Grup çalışmalarının öğrenci başarısına etkileri konusunda öğretmenlerin görüşleriyle öğrencilerin görüşleri arasında tutarlılık var mıdır?

2. Sayıltılar

(i) Grup çalışmalarlarıyla ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini belirleyebilmek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen ölçme aracı için görüşlerine başvuru uzman ve öğretmen kanıları yeterlidir.

(ii) Öğretmen ve öğrenciler ölçme araçlarını doğru olarak ve içtenlikle cevaplamışlardır.

3. Sınırlamalar

Bu araştırma;

(i) Ankara'da Kurtuluş ve İnönü Lisesindeki Tarih, Coğrafya, Felsefe, Türk Dili ve Edebiyatı ile Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik derslerini veren 40 öğretmenle,

(ii) Bu öğretmenlerin ders işlediği Sosyal Bilimler ve Edebiyat ile Fen Bilimleri ve Matematik dallarının birinci ikinci ve üçüncü sınıflarında 1991-1992 öğretim yılında öğrenim gören 600 öğrenciyle sınırlıdır.

4. Araştırmanın Kapsamına Giren Ortaöğretim Kurumları

Araştırmaya, Ankara'da programlarında Sosyal Bilimler ve Edebiyat ile Fen Bilimleri ve Matematik konuları yoğun olarak yer alan ortaöğretim kurumlarındaki öğretmen ve öğrenciler alınmıştır. Bu nedenle mesleki ve teknik eğitim veren ortaöğretim kurumları araştırma kapsamı dışında tutulmuştur.

Bu büyük grup içinden iki lise seçilmiş ve bu liselerdeki öğretmen ve öğrenci sayıları araştırma için yeterli genişlikte

alınmıştır. Seçilen liselerdeki Tarih, Coğrafya, Felsefe, Türk Dili ve Edebiyatı ile Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik derslerini veren öğretmenler ve bu öğretmenlerin ders verdiği öğrenciler tercih edilmiştir. Öğrencilerin Sosyal Bilimler ve Edebiyat ile Fen Bilimleri ve Matematik dallarının birinci ikinci ve üçüncü sınıflarında öğrenim görmelerine dikkat edilmiştir.

Çalışma kapsamına giren öğretmenlerin öğretim kurumlarına göre dağılımı, tablo 2'de, kıdemlerine göre dağılımı tablo 3'de, cinsiyetlerine göre dağılımı da tablo 4'de gösterilmiştir. Öğrencilerin ise öğretim kurumlarına ve cinsiyetlerine göre dağılımı tablo 5'de, dallara ve sınıflara göre dağılımı tablo 6'da, velilerinin öğrenim durumlarına göre dağılımı da tablo 7'de gösterilmiştir.

TABLO-2. ÖĞRETMENLERİN ÖĞRETİM KURUMLARINA GÖRE DAĞILIMI

Öğretmenin Alanı Öğretim Kurumu	Sosyal Bilimler ve Edebiyat (Tar,Coğr,Fel)		Fen Bilimleri ve Matematik (Fiz,Kim,Bio)		T O P L A M	
	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)
Kurtuluş Lisesi	10	25	10	25	20	50
Inönü Lisesi	10	25	10	25	20	50
T O P L A M	20	50	20	50	40	100

Tablo (2)'de görüldüğü gibi, araştırmaya giren öğretmenlerin %50'si Kurtuluş Lisesinde %50'si İnönü Lisesinde bulunmaktadır. Araştırmaya alınan bu öğretmenlerin %50'si Sosyal Bilimler ve Edebiyat, %50'si ise Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenidir. Gerek Kurtuluş Lisesinde, gerek İnönü Lisesinde öğretmenlerin hem sayısal olarak hem de öğretim alanlarına göre

sayısal dağılımının dengede tutulması araştırmacı tarafından sağlanmıştır.

TABLO-3. ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Öğretim Kurumu Öğretmen Kıdemi	Kurtuluş Lisesi		İnönü Lisesi		T O P L A M	
	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)
0 - 5 Yıl	4	10	1	2.5	5	12.5
6 - 10 Yıl	5	12.5	8	20	13	32.5
11 - 15 Yıl	4	10	6	15	10	25
16 - 20 Yıl	6	15	3	7.5	9	22.5
20 Yıl ve üzeri	1	2.5	2	5	3	7.5
T O P L A M	20	50	20	50	40	100

Tablo (3)'de görüldüğü gibi araştırmaya alınan öğretmenlerin %12.5'i 0-5 yıl arası, %32.5'i 6-10 yıl arası, %25'i 11-15 yıl arası, %22.5'i 18-20 yıl arası, %7.5'i 21 yıl ve daha fazla, kıdeme sahiptir.

TABLO-4. ÖĞRETMENLERİN CİNSİYETLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Öğretim Kurumu Öğretmen Cinsiyeti	Kurtuluş Lisesi		İnönü Lisesi		T O P L A M	
	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)
K a d ı n	10	25	10	25	20	50
E r k e k	10	25	10	25	20	50
T O P L A M	20	50	20	50	40	100

Tablo (4)'de görüldüğü gibi araştırmaya giren öğretmenlerin %50'si kadın %50'si erkektir. Kadın öğretmenlerin %25'i Kurtuluş Lisesinde %25'i İnönü Lisesinde bulunmaktadır. Cinsiyet faktörüne göre kadın ve erkek öğretmenlerin eşit olarak dağılımı araştırmacı tarafından sağlanmıştır.

TABLO-5. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRETİM KURUMLARINA VE CİNSİYETLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Öğrenci Cinsiyeti	Kurtuluş Lisesi		İnönü Lisesi		T O P L A M	
	(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)
K ı z	174	29	156	26	330	50
E r k e k	126	21	144	24	270	45
T O P L A M	300	50	300	50	600	100

Tablo (5)'de görüldüğü gibi araştırmayı oluşturan öğrencilerin %50'si Kurtuluş Lisesi %50'si ise İnönü Lisesi öğrencisidir. Cinsiyet faktörüne göre öğrencilerin %55'ini kız, %45'ini erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Yukarıda görüldüğü gibi kız öğrencilerin sayısı erkek öğrencilerden fazladır zira, her iki orta öğretim kurumunda kız öğrenciler erkek öğrencilerden daha fazladır.

TABLO-6. ÖĞRENCİLERİN DALLARA VE SINIFLARA GÖRE DAĞILIMI

Öğretim Kurumu Sınıf ve Öğrenim Dalı		Kurtuluş Lisesi		İnönü Lisesi		T O P L A M	
		(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)
1.	S I N I F	100	16.66	100	16.66	200	33
2.	Sosy.Bilim. ve Edebiyat	43	7.16	57	9.5	100	17
	Fen Bilim. ve Matematik	51	8.5	49	8.16	100	17
3.	Sosy.Bilim. ve Edebiyat	57	9.5	43	7.16	100	17
	Fen Bilim. ve Matematik	49	8.16	51	8.5	100	17
T O P L A M		300	50	300	50	600	100

Tablo (6)'da görüldüğü gibi öğrencilerin yaklaşık %33'ü birinci, yaklaşık %33'ü ikinci, ve yaklaşık %33'ü de üçüncü sınıfta bulunmaktadır. İkinci sınıftaki öğrencilerin de yaklaşık %33'ü Sosyal Bilimler ve Edebiyat, yaklaşık %33'ü Fen Bilimleri ve Matematik dallarında öğrenim gören öğrencilerdir. Üçüncü sınıf öğrencilerinin de yaklaşık %33'ü Sosyal Bilimler ve Edebiyat, yaklaşık %33'ü Fen Bilimleri ve Matematik dallarında öğrenim gören öğrencilerdir. Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalları ile Fen Bilimleri ve Matematik dalları arasında eşit bir dağılım esas alınmıştır.

TABLO-7. ÖĞRENCİ VELİLERİNİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE DAĞILIMI

Öğretim Kurumu		Kurtuluş Lisesi		İnönü Lisesi		T O P L A M	
		(f)	(%)	(f)	(%)	(f)	(%)
A N N E	İlkokul	106	17.66	154	25.66	260	43
	Ortaokul	38	6.33	42	7	80	13
	Lise ve Den	43	7.16	52	8.66	95	16
	Üniversite	50	8.33	35	5.83	85	14
	Öğrenimi Yk	30	5	50	8.33	80	13
B A B A	İlkokul	80	13.33	110	18.33	190	32
	Ortaokul	51	8.5	59	9.83	110	18
	Lise ve Den	76	12.66	44	7.33	120	20
	Üniversite	59	9.83	56	9.33	115	19
	Öğrenimi Yk	30	5	35	5.83	65	11
T O P L A M		563	93.83	637	11.16	1200	

Tablo (7)'de görüldüğü gibi öğrencilerin yaklaşık %43'ünün annesi ilkökul mezunu, yaklaşık %13'ü ortaokul mezunu, yaklaşık %16'sı lise ve dengi okul mezunu, yaklaşık %14'ü üniversite veya yüksek okul mezunu ve yaklaşık %13'ünün öğrenimi yoktur. Öğrencilerin babalarının ise yaklaşık %32'si ilkökul mezunu, yaklaşık %18'i ortaokul mezunu, %20'si lise ve dengi okul mezunu yaklaşık %19'u üniversite veya yüksek okul mezunu yaklaşık %11'nin de öğrenimi yoktur. Araştırmaya giren öğrencilerin hem anne hem de babalarının büyük bir çoğunluğu ilkökul mezunudur. Lise ve dengi okul mezunu anne ve babalar ikinci sırada yer almaktadır. Üçüncü sırada ise ortaokul mezunu anne ve babalar bulunmaktadır. Her iki

öğretim kurumunda da yüksek öğrenimli anne-babaların sayısı en alt düzeydedir.

5. Veri Toplama Araç ve Teknikleri

Araştırmanın amaçlarına ulaşmak için başlangıç safhasında öğretim yöntemlerinin öğretim süreçlerine katkıları irdelenmiştir. Daha sonra grupla çalışma yönteminin öğrencilerin başarısı üzerindeki etkilerini incelemek amacıyla yurt içinde ve dışındaki benzer araştırmalar taranmıştır.

Ülkemizde daha çok öğretmen nitelikleri, öğrenci başarısı ve öğretmen-öğrenci etkileşimi konularını kapsayan araştırmalar yapılmış olmakla beraber, öğrencilerin grupla çalışmaları konusundaki araştırmaların yeni yeni yapılmakta olduğu, giderek yaygınlaştığı görülmektedir.

Yurt dışında grupla çalışma yöntemiyle ilgili yapılan benzer araştırmaları tespit etmek üzere, araştırma konusu ile ilgili anahtar sözcükler, YÖK Dökümantasyon Merkezi ve TÜBİTAK Dökümantasyon merkezine verilerek ilgili kaynaklar saptanmıştır. Elde edilen kaynaklardan araştırmanın "Problem" kısmının geliştirilmesinde yararlanılmıştır.

Araştırmada veri toplamak amacıyla öğretmen ve öğrencilere uygulanan iki ayrı ölçme aracı geliştirilmiştir. Her iki ölçme aracı da iki bölüm halinde düzenlenmiştir. Ölçme araçlarının birinci bölümünde öğretmen ve öğrencilere ait kişisel bilgiler yer almıştır. İkinci bölümlerinde ise öğretmen ve öğrencilerin görüşlerini karşılaştırabilmek için ortak nitelik taşıyan ifadelere yer verilmiştir. Gerek öğretmenlerin gerek öğrencilerin

Ön uygulamayla belirlenebileceği varsayılan grup çalışmalarıyla ilgili görüşleri araçlara kategorik olarak işlenerek öğretimdeki akademik başarıyı destekleyici yöndeki durumuna göre "Katılıyorum" "Kararsızım" ve "Katılmıyorum" ifadeleri yazılmıştır. Hazırlanan ölçme aracı ile ilgili alan uzmanlarının ve öğretmenlerin görüşleri alınarak ölçme aracına son şeklini vermek için bir ön uygulama yapılmıştır.

Ön Uygulama : Ön uygulama Çankaya Lisesinde Sosyal Bilimler ve Edebiyat ile Fen Bilimleri ve Matematik derslerini veren 8 öğretmen ile bu öğretmenlerin öğrencisi olan 50 kişi üzerinde yapılmıştır. Öğrencilerin 25'inin Fen Bilimleri ve Matematik 25'inin de Sosyal Bilimler ve Edebiyat bölümünden seçilmeleri sağlanmıştır. Ön uygulama sonuçlarına göre ölçeklerde öğretmen veya öğrenciler tarafından anlaşılamayan ya da kişilerde farklı anlamlar uyandıran maddeler çıkarılmış, ölçme aracındaki ifadeler açık ve anlaşılır hale getirilerek yeniden yazılmış ve böylece ölçme aracına son şekli verilmiştir.

Veri toplamada zamanlama ve süre konusu üzerinde önemle durulmuştur. Uygulama Kurtuluş Lisesi ve İnönü Lisesinde 1991-1992 öğretim yılı I. yarıyılıının Kasım ayı içerisinde gerçekleştirilmiştir.

Öğretmen ve öğrencilere çalışmanın amacı açıklanarak öğretmenle ilgili olan ölçek öğretmenlere, öğrencilerle ilgili olan ölçek öğrencilere ayrı ayrı verilerek aynı ders saati içinde doldurmaları istenmiştir. Öğretmenler ölçeğin birinci bölümündeki soruların doldurulması sırasında seçeneklerin birden fazlasını işaretleyebilmeleri konusunda serbest bırakılmıştır.

Araştırmacı ölçeklerin işaretlenmesi sırasında sınıfta bulunarak gerek öğretmenlerin gerek öğrencilerin kavramada güçlük çektikleri ifadelerin açıklanmasında yardımcı olmuştur.

6. Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Araştırmacı tarafından geliştirilen ölçme araçlarıyla elde edilen veriler;

A. Derslerin işlenişine ilişkin Öğretmen Görüşlerine,

B. Grup Çalışmalarının Öğrenci Başarısına Etkileri Konusundaki Öğretmen Görüşlerine,

C. Grup Çalışmalarının Öğrenci Başarısına Etkileri Konusundaki Öğrenci Görüşlerine,

a. Sınıf Düzeylerine Göre

b. Öğrenim Dallarına Göre

D. Grup Çalışmalarında Öğretmen-Öğrenci Etkileşiminin Öğrenci Başarısındaki Rolüne ilişkin Görüşlere,

a. Öğretmenlerin Görüşleri

b. Öğrencilerin Görüşleri

E. Grup Çalışmalarının Öğrenci Başarısına Etkileri Konusundaki Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Karşılaştırılmalı Analizine,

göre düzenlenmiş ve tablolanmıştır. Tablolar halinde dökümü yapılan veriler bulgular ve yorumlar kısmında yorumlanmıştır.

7. Tanım ve Kısaltmalar

Bu araştırmada sık sık kullanılan bazı deyimlerin tanımı ile kısaltmaların açık şekli aşağıda verilmiştir.

a. Tanımlar :

Akademik başarı: Belirli bir okuldaki veya sınıftaki ya da dersteki öğrencinin akademik başarısı; o öğrencinin bulunduğu okul, sınıf ve derse göre öngörölmüş amaçlara ulaşmak yönünde göstermiş olduğu ilerlemeyi belirleme.

Grup çalışması: Öğretim sürecinde bir grup öğrencinin belli bir amaç doğrultusunda işbirliği yaparak çalışması.

Öğretim yöntemi: Öğrenmeyi gerçekleştirmek amacıyla öğretim etkinliklerinin düzenlemesi ve öğretim gereçlerinin kullanılması(Oğuzkan,1981;239).

Sınıf atmosferi: Öğretmene karşı genel tutumları ve öğrencilerin bireysel farklılıklarına rağmen paylaştıkları sınıf içi.

İletişim: Davranış değişikliği oluşturmaya yönelik olan fikir, bilgi, haber, duygu, tutum ve becerilerin paylaşılması süreci.

Sınıf-içi etkileşim : Aynı sınıfta bulunan öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci arasındaki duygusal ve düşünsel iletişimin doğurduğu süreç.

b. Kısaltmalar :

YÖK : Yüksek Öğretim Kurulu

TÜBİTAK : Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırmada incelenen problemin çözümü için elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgular;

A. Derslerin İşlenişine İlişkin Öğretmen Görüşlerine,

B. Grup Çalışmalarının Öğrenci Başarısına Etkileri Konusundaki Öğretmen Görüşlerine,

C. Grup Çalışmalarının Öğrenci Başarısına Etkileri Konusundaki Öğrenci Görüşlerine,

a. Sınıf Düzeylerine Göre

b. Öğrenim Dallarına Göre

D. Grup Çalışmalarında Öğretmen-Öğrenci Etkileşiminin Öğrenci Başarısındaki Rolüne İlişkin Görüşlere,

a. Öğretmenlerin Görüşleri

b. Öğrencilerin Görüşleri

E. Grup Çalışmalarının Öğrenci Başarısına Etkileri Konusunda Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Karşılaştırmalı Analizine,

göre düzenlenerek tablolanmış ve yorumlanmıştır.

A. Öğretmenlerin Derslerin İşlenişine İlişkin Görüşleri

TABLO-8. ÖĞRETMENLERİN DERSLERİN İŞLENİŞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN DAĞILIMI

ÖĞRETMENLERİN DERSLERİN İŞLENİŞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	Sos.Bil.Edeb		Fen Bil.Mat		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	
Yöntemlerin İşlenişinde	a. Öğrencilerin düzeylerini ve ihtiyaçlarını dikkate alırım	11	55	13	65	24	60
	b. Kendi tercihimizi dikkate alırım	1	5	-	-	1	2.5
	c. Konuların özelliğini dikkate alırım	8	40	10	50	18	45
	d. Ders süresini dikkate alırım	1	5	-	-	1	2.5
	e. Başka	-	-	-	-	-	-
Derslerin İşlenişinde	a. Grup tartışmasını kullanırım	10	50	8	40	18	45
	b. Fikir taramasını kullanırım	8	40	7	35	15	37.5
	c. Münazarayı kullanırım	2	10	1	5	3	7.5
	d. Forum kullanırım	2	10	1	5	3	7.5
	e. Seminer çalışmalarına yer veririm	2	10	-	-	2	5
	f. Vizüel grupları oluşturma	-	-	-	-	-	-
Öğrencilerin Derslerinde Başarılarında	a. Grup çalışmalarına katılmalarının önemli bir yeri vardır	7	35	6	30	13	32.5
	b. Bireysel çalışmalarının önemli bir yeri vardır	2	5	2	5	4	10
	c. Anne babanın okul dışında çocuklarının derslerine yardımcı olmasının önemli bir yeri vardır	-	-	-	-	-	-
	d. Öğrencilerde sistemli çalışma alışkanlıklarının bulunması rol oynar	12	60	14	70	26	62.5
	e. Başka	-	-	1	5	1	2.5

Not a) Yukarıdaki tabloda, 4 öğretmen yöntem seçimindeki tercihini birden fazla seçeneğin etkilediğini belirtmiştir.
b) 1 öğretmen grup çalışması yöntemlerinden birden fazlasını kullandığını belirtmiştir.
c) 2 öğretmen öğrencilerin derslerdeki başarısında birden fazla seçeneğin etkili olduğunu belirtmiştir.

Tablo (8)'de görüldüğü gibi, öğretmenlerin derslerin işlenişine ilişkin görüşleri; yöntem seçimindeki tercihlerine, derslerin işlenişinde kullandıkları grup çalışmalarına ve öğrencilerin dersteki başarı nedenlerine dayalı olarak üç grupta toplanmaktadır.

Buna göre öğretmenlerin yöntem seçiminde, %60 oranında öğrencilerin ihtiyaçlarını, %45 oranında konuların özelliğini dikkate aldıkları görülmektedir. Yöntem seçimini kendi tercihinine göre ve ders süresine göre belirleyen öğretmenlerin birbiriyle aynı oranda olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgular öğretmenlerin alanlarına göre incelendiğinde, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin yöntem seçiminde %55 oranında öğrenci düzeyini ve ihtiyaçlarını %40 oranında ise konuların özelliğini dikkate aldıkları anlaşılmaktadır. Bununla birlikte Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin kendi tercihini ve ders süresini aynı oranlarda (%5) dikkate aldıkları görülmektedir. Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenleri ise yöntem seçiminde %65 oranında öğrenci düzeyini ve ihtiyaçlarını, %50 oranında konuların özelliğini dikkate aldıklarını belirtmişlerdir. Buna karşılık yöntem seçiminde kendi tercihini ve ders süresini dikkate alan Fen Bilimleri ve Matematik öğretmeninin bulunmadığı belirlenmiştir.

Tablo (8)'den anlaşılacağı gibi, öğretmenlerin derslerin işlenişinde en çok grup tartışması (%45 oranında) ikinci sırada fikir taraması (%37.5) üçüncü sırada münazara ve forum (%7.5) dördüncü sırada ise seminer çalışmalarını (%5) kullandıkları anlaşılmaktadır. Bununla birlikte öğretmenlerin derslerde vızıltı grupları oluşturmadıkları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin alanlarına göre bulgular incelendiğinde Sosyal Bilimler ve

Edebiyat öğretmenlerinin derslerde en çok grup tartışmasını (%50), ikinci sırada fikir taramasını (%40) tercih ettiği görülmektedir. Münazara, forum ve seminer çalışmalarının ise, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenleri tarafından aynı oranlarda (%10) kullanıldığı dikkati çekmektedir. Buna karşılık vızıltı gruplarının Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenleri tarafından kullanılmadığı ortaya çıkmıştır. Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin ise derslerin işlenişinde en çok grup tartışmasını (%40) kullandıkları görülmektedir. Bunu fikir taraması izlemektedir (%35). Münazara ve forumu Fen Bilgisi-Matematik öğretmenleri eşit oranlarda (her biri %5 oranında) kullandıklarını belirtmişlerdir. Ancak Fen Bilgisi-Matematik öğretmenlerinin derslerin işlenişinde seminer çalışmalarıyla vızıltı gruplarına yer vermedikleri tespit edilmiştir.

Diğer taraftan öğretmenlerin, öğrencilerin derslerdeki başarısına ilişkin görüşleri incelendiğinde %62.5'inin öğrencilerde sistemli çalışma alışkanlığı bulunmasının başarıyı olumlu yönde etkilediği görüşünü benimsedikleri görülmektedir. Öğretmenlerin %32.5'i ise öğrencilerin derslerdeki başarısında grup çalışmalarına katılmalarının önemli bir yeri olduğuna inanmaktadır. Öğrencilerin bireysel çalışmaları da başarıda öğretmenlerin %10'u tarafından önemli bulunmaktadır. Öğretmenlerin % 2.5'inin öğrencilerin başarısında bunlardan başka faktörlerin de etkili olabileceğini belirttiği, öğrencilerin başarısında sadece anne-baba yardımının önemli olduğu görüşünün öğretmenler tarafından benimsenmediği ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin bu görüşleri alanlarına göre incelendiğinde Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin öğrencilerin derslerdeki başarısını %60

oranında sistemli çalışma alışkanlığına, %35 oranında grup çalışmalarına, %5 oranında da bireysel çalışmalara bağlı olduğunu belirtmişlerdir. Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenleri ise öğrencilerin derslerdeki başarısında, %70 oranında sistemli çalışma alışkanlığını, %30 oranında grup çalışmalarına katılmayı ve %5 oranında da bireysel çalışmalara katılmayı önemli görmüşlerdir. Buna karşılık Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin %5'inin öğrencilerin başarısında başka faktörlerin de etkisi olabileceğini belirttikleri görülmektedir.

Yukarıdaki bulgular, etkin bir öğretim süreci için; öğretmenin, öğretim yöntemini seçerken etkileneceği faktörleri, diğer yandan seçtiği yöntemleri en iyi biçimde uygulayabilmesi için dikkat etmesi gereken hususları bilerek, dersini değişik yöntemlerle işleminin gereğini ortaya koymaktadır.

B. Grup Çalışmalarının Öğrenci Başarısına Etkileri

Konusundaki Öğretmen Görüşleri:

1. Derslerin Kazandıracığı Davranışların

Bilinmesinin Başarıya Etkisi

TABLO-9. ÖĞRETMENLERE GÖRE DERSLERİN KAZANDIRACAĞI DAVRANIŞLARIN ÖĞRENCİLER TARAFINDAN ÖNCEDEN BİLİNMESİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	19	95	1	5	-	-	20	100
Fen Bilim. Matematik	15	75	4	20	1	5	20	100
Toplam	34	85	5	12.5	1	2.5	40	100

Tablo (9)'da "Öğretmenlere göre derslerin kazandıracığı davranışların öğrenciler tarafından önceden bilinmesinin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin %95'i katıldığını, %5'i kararsız olduğunu belirtmiştir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemiştir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin %75'inin katıldığı, %20'sinin kararsız olduğu ve %5'inin ise katılmadığı tespit edilmiştir.

Tablo (9)'daki, grup çalışmalarında derslerin kazandıracığı davranışların önceden bilinmesiyle ilgili genel duruma bakıldığında öğretmenlerin %85'inin "Katılıyorum", %12.5'inin "Kararsızım", ve %2.5'inin "Katılmıyorum" dedikleri saptanmıştır.

Bu bulgulardan anlaşıldığı gibi, öğretmenler derslerin kazandıracığı davranışların önceden bilinmesinin önemine inanmakla beraber Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin bu görüşe Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinden daha fazla inandıkları söylenebilir.

2. Derslerin İlgilili ve İhtiyaçlara Dönük Olarak İşlenmesinin Başarıya Etkisi.

TABLO-10. ÖĞRETMENLERE GÖRE DERSLERİN İLGİLİLİ VE İHTİYAÇLARA DÖNÜK OLARAK İŞLENMESİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	19	95	1	5	-	-	20	100
Fen Bilim. Matematik	19	95	1	5	-	-	20	100
Toplam	38	95	2	5	-	-	40	100

Tablo (10)'da "Öğretmenlere göre derslerin ilgi ve ihtiyaçlara dönük olarak işlenmesinin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin %95'i katıldığını, %5'i kararsız olduğunu

belirtmiştir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemiştir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin de %95'inin katıldığı, %5'inin ise kararsız olduğu tespit edilmiştir. Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin "Katılmıyorum" ifadesini benimsemedikleri anlaşılmaktadır.

Grup çalışmalarında derslerin ilgi ve ihtiyaçlara dönük olarak işlenmesiyle ilgili tablo (10)'daki genel duruma bakıldığında öğretmenlerin %95'inin "Katılıyorum", %5'inin "Kararsızım", dedikleri belirlenmiştir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğretmene rastlanılmamıştır.

Bulgulara göre, derslerin öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına dönük olarak işlenmesinin hem Sosyal Bilimler ve Edebiyat hem de Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenleri tarafından başarı unsuru olarak görüldüğü söylenebilir.

3. Sınıf İçindeki Öğretim Etkinliklerine Katılabilmenin Başarıya Etkisi

TABLO-11. ÖĞRETMENLERE GÖRE SINIF İÇİNDEKİ ÖĞRETİM ETKİNLİKLERİNE KATILABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	17	85	2	10	1	5	20	100
Fen Bilim. Matematik	13	65	3	15	4	20	20	100
Toplam	30	75	5	12.5	5	12.5	40	100

Tablo (11)'de "Öğretmenlere göre öğrencilerin sınıf içindeki öğretim etkinliklerine katılabilmemesinin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin %85'i katıldığını %10'u kararsız olduğunu, %5'i de katılmadığını belirtmiştir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin %65'inin katıldığı, %15'inin kararsız olduğu, %20'sinin katılmadığı tespit edilmiştir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin sınıf içindeki öğretim etkinliklerine katılabilmemesiyle ilgili tablo(11)'deki genel duruma bakıldığında, öğretmenlerin %75'inin "Katılıyorum", %12.5'inin "Kararsızım", %12.5'inin de "Katılmıyorum" ifadesinde birleştikleri tespit edilmiştir.

Bulgulara göre, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenleri grup çalışmalarında öğrencilerin sınıf içindeki bütün öğretim etkinliklerine katılabilmemesinin başarıyı artırdığı görüşüne Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinden daha yüksek oranda katıldığı ortaya çıkmaktadır. Bu durum Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin derslerin işlenişinde öğretim etkinliklerine daha fazla yer verdiği şeklinde yorumlanabilir.

4. Konulara Derinlemesine Çalışarak Hazırlanabilmenin
Başarıya Etkisi

TABLO-12. ÖĞRETMENLERE GÖRE KONULARA DERİNLEMESİNE
ÇALIŞARAK HAZIRLANABİLMEİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	17	85	2	10	1	5	20	100
Fen Bilim. Matematik	17	85	2	10	1	5	20	100
Toplam	34	85	4	10	2	5	40	100

Tablo (12)'de "Öğretmenlere göre konulara derinlemesine çalışarak hazırlanabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin %85'i katıldığını, %10'u kararsız olduğunu %5'i de katılmadığını belirtmiştir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin ise %85'inin katıldığı, %10'unun kararsız olduğu %5'inin de katılmadığı görülmüştür.

Grup çalışmalarında öğrencilerin konulara derinlemesine çalışarak hazırlanabilmeleriyle ilgili tablo (12)'deki genel duruma bakıldığında öğretmenlerin %85'inin "Katılıyorum", %10'unun "Kararsızım", %5'inin de "Katılmıyorum" dedikleri tespit edilmiştir.

Bulgular, grup çalışmalarının öğrencilerin konulara derinlemesine çalışarak hazırlanmalarını sağlamasının bir sonucu olarak değerlendirilebilir.

5. Verilen Ödevlere Doğrudan Doğruya İlk Kaynaklardan Hazırlanabilmenin Başarıya Etkisi.

TABLO-13. ÖĞRETMENLERE GÖRE VERİLEN ÖDEVLERE DOĞRUDAN DOĞRUYA İLK KAYNAKLARDAN HAZIRLANABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	13	65	3	15	4	20	20	100
Fen Bilim. Matematik	11	55	5	25	4	20	20	100
Toplam	24	60	8	20	8	20	40	100

Tablo (13)'de "Öğretmenlere göre verilen ödevlere doğrudan doğruya ilk kaynaklardan hazırlanabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin %65'inin katıldığı, %15'inin kararsız olduğu, %20'sinin de katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin %55'i katıldığını, %25'i kararsız olduğunu, %20'si katılmadığını belirtmiştir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin verilen ödevlere doğrudan doğruya ilk kaynaklardan hazırlanabilmeleriyle ilgili tablo

(13)'deki genel duruma bakıldığında öğretmenlerin %60'ının "Katılıyorum", %20'sinin "Kararsızım", %20'sinin de "Katılmıyorum" ifadesinde birleştikleri anlaşılmaktadır.

Bu bulgular, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin, öğrencilerin derslerine doğrudan doğruya ilk kaynaklardan hazırlanmalarını sağlayacak öğretim etkinliklerine Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinden daha fazla yer verdiği şeklinde yorumlanabilir.

6. Araştırma Yeteneği Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.

TABLO-14. ÖĞRETMENLERE GÖRE ARAŞTIRMA YETENEĞİ GELİŞTİREBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	16	80	3	15	1	5	20	100
Fen Bilim. Matematik	20	100	-	-	-	-	20	100
Toplam	36	90	3	7.5	1	2.5	40	100

Tablo (14)'de "Öğretmenlere göre araştırma yeteneği geliştirebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin %80'inin katıldığı, %15'inin kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeye Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin tümü (%100) katıldıklarını belirtmiştir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin araştırma yeteneği geliştirebilmesi ile ilgili tablo (14)'deki genel duruma bakıldığında, öğretmenlerin %90'ının "Katılıyorum", %7.5'inin "Kararsızım", %2.5'inin "Katılmıyorum" dedikleri saptanmıştır.

Bulgulardan anlaşılacağı gibi, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin tamamı araştırma yeteneği geliştirebilmenin başarıyı artırdığını belirtmişlerdir. Bu durum Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin derslerde Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinden daha çok araştırma etkinliklerine yer verme eğilimlerinin bir sonucu olarak değerlendirilebilir.

7. Planlı Çalışma Alışkanlığı Kazanabilmenin Başarıya Etkisi.

TABLO-15. ÖĞRETMENLERE GÖRE PLANLI ÇALIŞMA ALIŞKANLIĞI KAZANABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	20	100	-	-	-	-	20	100
Fen Bilim. Matematik	20	100	-	-	-	-	20	100
Toplam	40	100	-	-	-	-	40	100

Tablo (15)'de "Öğrencilerin planlı çalışma alışkanlığı kazanabilmesinin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenleriyle Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin tümünün (%100) katıldığı görülmektedir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin planlı çalışmasıyla ilgili öğretmen görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin tümünün başarıyı artırdığı görüşüne katıldıkları görülecektir. Nitekim tablo (8)'de de öğretmenler öğrencilerin derslerdeki başarısının sistemli çalışma alışkanlığı kazanmalarına bağlı bulunduğunu belirtmişlerdir (%62.5). Bu durum, öğretmenlerin planlı çalışma alışkanlığı kazanmış öğrenciler yetiştirdiğinin bir göstergesi olarak kabul edilebilir.

8. Fikirlerini Sınıf İçinde Rahatlıkla Söyleyebilmenin Başarıya Etkisi.

TABLO-16. ÖĞRETMENLERE GÖRE FİKİRLERİNİ SINIF İÇİNDE RAHATLIKLA SÖYLEYEBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	19	95	1	5	-	-	20	100
Fen Bilim. Matematik	15	75	2	10	3	15	20	100
Toplam	34	85	3	7.5	3	7.5	40	100

Tablo(16)'da "Öğretmenlere göre fikirlerini sınıf içinde rahatlıkla söyleyebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin %95'i katıldığını, %5'i ise kararsız olduğunu belirtmiştir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemiştir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin %75'inin katıldığı, %10'unun kararsız olduğu, %15'inin ise katılmadığı tespit edilmiştir.

Tablo (16)'daki grup çalışmalarında öğrencilerin öğretmen ve arkadaşlarından farklı olan fikirlerini rahatlıkla söyleyebilmesiyle ilgili genel duruma bakıldığında öğretmenlerin %85'inin "Katılıyorum", %7.5'inin "Kararsızım", %7.5'inin "Katılmıyorum" dedikleri saptanmıştır.

Bulgulardan, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin öğrencilerin başarısında öğretmen ve arkadaşlarından farklı olan fikirlerini rahatlıkla söyleyebilmenin önemine Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinden daha fazla inandığı söylenebilir.

9. Bir Konuda Belirtilen Görüşün Dikkate Alınmasının
Başarıya Etkisi.

TABLO-17. ÖĞRETMENLERE GÖRE BİR KONUDA BELİRTİLEN GÖRÜŞÜN
DİKKATE ALINMASININ BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	18	90	2	10	-	-	20	100
Fen Bilim. Matematik	11	55	6	30	3	15	20	100
Toplam	29	72.5	8	20	3	7.5	40	100

Tablo(17)'de "Öğretmenlere göre bir konuda belirtilen görüşün dikkate alınmasının başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin %90'ı katıldığını, %10'u kararsız olduğunu belirtmişlerdir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemiştir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin %55'inin katıldığı %30'unun kararsız olduğu, %15'inin katılmadığı tespit edilmiştir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin bir konuda belirttikleri görüşlerinin arkadaşları tarafından dikkate alınmasıyla ilgili tablo (17)'deki genel duruma bakıldığında öğretmenlerin %72.5'inin "Katılıyorum", %20'sinin "Kararsızım", %7.5'inin "Katılmıyorum" dedikleri saptanmıştır.

Bulgular Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin, öğrencilerin bir konuda belirttikleri görüşlerinin arkadaşları tarafından dikkate alınmasını Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinden daha fazla önemli buldukları şeklinde yorumlanabilir.

10. Sorumluluk Duygusu Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi

TABLO-18. ÖĞRETMENLERE GÖRE SORUMLULUK DUYGUSU GELİŞTİREBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	20	100	-	-	-	-	20	100
Fen Bilim. Matematik	19	95	1	5	-	-	20	100
Toplam	39	97.5	1	2.5	-	-	40	100

Tablo (18)'de "Öğretmenlere göre sorumluluk duygusu geliştirebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin tümü (%100) katıldığını belirtmişlerdir.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin %95'inin katıldığı, %5'inin de kararsız olduğu tespit edilmiştir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen Fen Bilimleri ve Matematik öğretmeni görülmemiştir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin sorumluluk duygusu geliştirebilmeleriyle ilgili tablo (18)'deki genel duruma bakıldığında öğretmenlerin %97.5'inin "Katılıyorum", %2.5'inin "Kararsızım" dedikleri saptanmıştır. "Katılmıyorum" ifadesi ise öğretmenler tarafından benimsenmemiştir.

11. Sınıf İçinde Konuşma ve Dinleme Becerisi

Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.

TABLO-19. ÖĞRETMENLERE GÖRE SINIF İÇİNDE KONUŞMA VE DİNLEME BECERİSİ GELİŞTİREBİLMEİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	20	100	-	-	-	-	20	100
Fen Bilim. Matematik	19	95	1	5	-	-	20	100
Toplam	39	97.5	1	2.5	-	-	40	100

Tablo (19)'da "Öğretmenlere göre sınıf içinde konuşma ve dinleme becerisi geliştirebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin tümünün (%100) katıldığı görülmektedir.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin %95'i katıldığını, %5'i kararsız olduğunu belirtmişlerdir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemiştir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin sınıf içinde konuşma ve dinleme becerisi geliştirebilmeleriyle ilgili tablo (19)'daki genel duruma bakıldığında %97.5'inin "Katılıyorum", %2.5'inin "Kararsızım" ifadesini benimsedikleri anlaşılmaktadır. "Katılmıyorum" ifadesi öğretmenler tarafından benimsenmemiştir.

Bulgulardan anlaşıldığı gibi, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin sınıf içinde konuşma ve dinleme becerisi geliştirebilmenin başarıya etkisine oldukça yüksek oranlarda katıldığı görülmekle beraber Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin ise tamamının katıldığı görülmektedir. Bu durum Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin derslerin işlenişinde konuşma ve dinleme etkinliklerine daha fazla yer verme eğilimlerinin bir sonucu olarak değerlendirilebilir.

12. Kendine Güven Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi

TABLO-20. ÖĞRETMENLERE GÖRE KENDİNE GÜVEN GELİŞTİREBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	20	100	-	-	-	-	20	100
Fen Bilim. Matematik	19	95	-	-	1	5	20	100
Toplam	39	97.5	-	-	1	2.5	40	100

Tablo (20)'deki "Öğretmenlere göre kendine güven geliştirebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin tümü (%100) katıldığını belirtmektedir.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin %95'i katıldığını, %5'i de katılmadığını belirtmişlerdir. "Kararsızım" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemiştir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin kendilerine güven duygusu geliştirebilmesiyle ilgili tablo (20)'deki genel duruma bakıldığında, öğretmenlerin %97.5'inin "Katılıyorum", %2.5'inin "Katılmıyorum" dedikleri saptanmıştır. "Kararsızım" ifadesi öğretmenler tarafından benimsenmemiştir.

Bulgulardan, grup çalışmalarının öğrencilerde kendine güven geliştirebilme özelliğinin hem Sosyal Bilimler ve Edebiyat hem de Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenleri tarafından benimsendiği söylenebilir.

13. Neyin Nasıl ve Ne Zaman Yapılacağını Öğrencilerin Arkadaşlarıyla Kararlaştırabilmesinin Başarıya Etkisi.

TABLO-21. ÖĞRETMENLERE GÖRE NEYİN NASIL NE ZAMAN YAPILACAGINI ÖĞRENCİLERİN ARKADAŞLARIYLA KARARLAŞTIRABİLMESİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	19	95	1	5	-	-	20	100
Fen Bilim. Matematik	18	90	2	10	-	-	20	100
Toplam	37	92.5	3	7.5	-	-	40	100

Tablo (21)'de "Öğretmenlere göre neyin, nasıl, ne zaman yapılacağını öğrencilerin arkadaşlarıyla kararlaştırabilmesinin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin %95'i katıldığını %5'i kararsız olduğunu belirtmişlerdir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemiştir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin %90'ının katıldığı, %10'unun kararsız olduğu tespit edilmiştir. "Katılmıyorum" ifadesi Fen Bilgisi-Matematik öğretmenlerince benimsenmemiştir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin neyin nasıl ve ne zaman yapılacağını arkadaşlarıyla kararlaştırmaları ile ilgili tablo (21)'deki genel duruma bakıldığında öğretmenlerin %92.5'inin

"Katılıyorum", %7.5'inin "Kararsızım" dedikleri saptanmıştır. "Katılmıyorum" ifadesi öğretmenler tarafından benimsenmemiştir.

Bu bulgulardan, Sosyal Bilimler ve Edebiyat ile Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin öğrencilerin neyin, nasıl ve ne zaman yapılacağına arkadaşlarıyla kararlaştırabilmelerini başarı unsuru olarak gördükleri söylenebilir.

C. Grup Çalışmalarının Öğrenci Başarısına Etkileri

Konusundaki Öğrenci Görüşleri:

1. Derslerin Kazandıracığı Davranışların

Bilinmesinin Başarıya Etkisi

a. Sınıf Düzeylerine Göre:

TABLO-22. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE DERSLERİN KAZANDIRACIĞI DAVRANIŞLARIN BİLİNMESİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	150	75	20	10	30	15	200	100
İkinci Sınıf	140	70	60	30	--	--	200	100
Üçüncü Sınıf	160	80	40	20	--	--	200	100
Toplam	450	75	120	20	30	5	600	100

Tablo (22)'de "öğrencilerin sınıf düzeylerine göre derslerin kazandıracığı davranışların önceden bilinmesinin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, birinci sınıf öğrencilerinin %75'inin katıldığı, %10'unun kararsız olduğu, %15'inin ise katılmadığı tespit edilmiştir.

Aynı ifadeye, ikinci sınıf öğrencilerinin %70'i katıldığını, %30'u kararsız olduğunu belirtmiştir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen ikinci sınıf öğrencisi görülmemiştir.

Tablo (22)'deki ifadeye, üçüncü sınıf öğrencilerinin %80'i katıldığını, %20'si de kararsız olduğunu ifade etmişlerdir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen üçüncü sınıf öğrencisi bulunmamaktadır.

Grup çalışmalarında derslerin kazandıracığı davranışların önceden bilinmesinin başarıyı artırdığı ifadesine öğrencilerin %75 oranında katıldıkları anlaşılmaktadır. Öğrencilerin %20'sinin ise kararsız olduğu, %5'inin de bu ifadeye katılmadığı ortaya çıkmaktadır.

Bu bulgulardan da anlaşıldığı gibi, bütün sınıflardaki öğrenciler, derslerin kazandıracığı davranışların önceden bilinmesinin başarıdaki önemine inanmaktadır. Ancak üçüncü sınıf öğrencilerinin bu görüşü birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinden daha yüksek bir oranda paylaştıkları söylenebilir.

b. Öğrenim Dallarına Göre:

TABLO-23. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE DERSLERİN KAZANDIRACAĞI DAVRANIŞLARIN BİLİNMESİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	140	70	60	30	-	-	200	100
Fen Bilim. Matematik	160	80	40	20	-	-	200	100
Toplam	300	75	100	25	-	-	400	100

Tablo (23)'de "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre derslerin kazandıracığı davranışların önceden bilinmesinin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %70'i katıldığını, %30'u kararsız olduğunu belirtmiştir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğrenci görülmemiştir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin %80'inin katıldığı, %20'sinin kararsız olduğu tespit edilmiştir. "Katılmıyorum" ifadesi, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencileri tarafından benimsenmemiştir.

2. Derslerin ilgi ve ihtiyaçlara Dönük Olarak İşlenmesinin Başarıya Etkisi.

a. Sınıf Düzeylerine Göre:

TABLO-24. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE DERSLERİN İLGI VE İHTİYAÇLARA DÖNÜK OLARAK İŞLENMESİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	154	77	40	20	6	3	200	100
İkinci Sınıf	176	88	12	6	12	6	200	100
Üçüncü Sınıf	180	90	8	4	12	6	200	100
Toplam	510	85	60	10	30	5	600	100

Tablo (24)'de "öğrencilerin sınıf düzeylerine göre derslerin ilgi ve ihtiyaçlara dönük olarak işlenmesinin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, birinci sınıf öğrencilerinin %77'sinin katıldığı, %20'sinin kararsız olduğu %3'ünün ise katılmadığı tespit edilmiştir.

Tablo (24)'deki ifadeye, ikinci sınıf öğrencilerinin de %88'inin katıldığı, %6'sının kararsız olduğu, %6'sının da katılmadığı saptanmıştır.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, üçüncü sınıfların %90'ı katıldığını, %4'ü kararsız kaldığını, %6'sı da katılmadığını belirtmiştir.

Grup çalışmalarında derslerin ilgi ve ihtiyaçlarına dönük olarak işlenmesini araştırmaya katılan öğrencilerin %85'i başarılarında önemli görmektedir. Öğrencilerin %10'unun ise kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı ortaya çıkmaktadır.

b. Öğrenim Dallarına Göre:

TABLO-25. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE DERSLERİN İLGI VE İHTİYAÇLARA DÖNÜK OLARAK İŞLENMESİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	176	88	12	6	12	6	200	100
Fen Bilim. Matematik	180	90	8	4	12	6	200	100
Toplam	356	89	20	5	24	6	400	100

Tablo (25)'de "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre derslerin ilgi ve ihtiyaçlara dönük olarak işlenmesinin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %88'i katıldığını, %6'sı kararsız olduğunu, %6'sı da katılmadığını belirtmiştir.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin %90'ının katıldığı, %4'ünün kararsız olduğu, %6'sının ise katılmadığı tespit edilmiştir.

Bulgulardan hem Sosyal Bilimler ve Edebiyat hem de Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin derslerin ilgi ve

ihtiyaçlarına dönük olarak işlenmesinin gereğine inandıkları söylenebilir.

3. Sınıf İçindeki Öğretim Etkinliklerine Katılabilmenin Başarıya Etkisi

a. Sınıf Düzeylerine Göre:

TABLO-26. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE SINIF İÇİNDEKİ ÖĞRETİM ETKİNLİKLERİNE KATILABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	122	61	58	29	20	10	200	100
İkinci Sınıf	128	64	44	22	28	14	200	100
Üçüncü Sınıf	140	70	48	24	12	6	200	100
Toplam	390	65	150	25	60	10	600	100

Tablo (26)'da "Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre sınıf içindeki öğretim etkinliklerine katılabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye birinci sınıf öğrencilerinin %61'inin katıldığı, %29'unun kararsız olduğu, %10'unun ise katılmadığı tespit edilmiştir.

Tablo (26)'daki ifadeye ikinci sınıf öğrencilerinin %64'ü katıldığını, %22'si kararsız olduğunu, %14'ü de katılmadığını ifade etmişlerdir.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, Üçüncü sınıf öğrencilerinin %70'i katıldığını, %24'ü kararsız kaldığını, %6'sı katılmadığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerden %65'i, sınıf-içi öğretim etkinliklerine katıldıkları takdirde başarılarının olumlu yönde artacağını, %25'i kararsız olduğunu, %10'u da katılmadığını belirtmişlerdir.

Bulgulardan grup çalışmalarında sınıf içindeki bütün öğretim etkinliklerine katılabilmenin başarıyı artırdığı görüşüne üçüncü sınıfların en yüksek oranda (%70) katıldığı söylenebilir. Bunu sırası ile ikinci ve birinci sınıflar izlemektedir

b. Öğrenim Dallarına Göre:

TABLO-27. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE SINIF İÇİNDEKİ ÖĞRETİM ETKİNLİKLERİNE KATILABİLMEİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	128	64	48	24	24	12	200	100
Fen Bilim. Matematik	140	70	44	22	16	8	200	100
Toplam	268	67	92	23	40	10	400	100

Tablo (27)'de "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre sınıf içindeki bütün öğretim etkinliklerine katılabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %64'ü katıldığını, %24'ü kararsız olduğunu %12'si de katılmadığını belirtmiştir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin %70'inin katıldığı, %22'sinin kararsız kaldığı, %8'inin katılmadığı görülmüştür.

4. Konulara Derinlemesine Çalışarak Hazırlanabilmenin Başarıya Etkisi

a. Sınıf Düzeylerine Göre:

TABLO-28. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE KONULARA DERİNLEMESİNE ÇALIŞARAK HAZIRLANABİLMEİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	142	71	44	22	14	7	200	100
İkinci Sınıf	152	76	40	20	8	4	200	100
Üçüncü Sınıf	156	78	36	18	8	4	200	100
Toplam	450	75	120	20	30	5	600	100

Tablo (28)'de "öğrencilerin sınıf düzeylerine göre konulara derinlemesine çalışarak hazırlanabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, birinci sınıf öğrencilerinin %71'inin katıldığı, %22'sinin kararsız olduğu %7'sinin de katılmadığı görülmüştür.

Tablo (28)'deki ifadeye ikinci sınıf öğrencilerinin %76'sının katıldığı, %20'sinin kararsız olduğu, %4'ünün de katılmadığı belirlenmiştir.

Aynı ifadeye üçüncü sınıf öğrencilerinin de %78'inin katıldığı, %18'inin kararsız olduğu %4'ünün katılmadığı tespit edilmiştir.

Grup çalışmalarında konulara derinlemesine çalışarak hazırlanabilmenin başarıyı artırdığı ifadesine genel olarak öğrencilerin %75'inin "Katılıyorum", %20'sinin "Kararsızım", %5'inin de "Katılmıyorum" dedikleri saptanmıştır.

b. Öğrenim Dallarına Göre:

TABLO-29. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE KONULARA DERİNLEMESİNE ÇALIŞARAK HAZIRLANABİLMEİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	156	78	36	18	8	4	200	100
Fen Bilim. Matematik	160	80	32	16	8	4	200	100
Toplam	316	79	68	17	16	4	400	100

Tablo (29)'da "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre konulara derinlemesine çalışarak hazırlanabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %78'i katıldığını, %18'i kararsız olduğunu, %4'ü de katılmadığını belirtmiştir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik öğrencilerinin %80'inin katıldığını, %16'sının kararsız olduğu, %4'ünün de katılmadığı görülmüştür.

Bulgulardan, grup çalışmalarında öğrencilerin konulara derinlemesine çalışabildikleri söylenebilir.

5. Verilen Ödevlere Doğrudan Doğruya İlk Kaynaklardan Hazırlanabilmenin Başarıya Etkisi.

a. Sınıf Düzeylerine Göre:

TABLO-30. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE VERİLEN ÖDEVLERE DOĞRUDAN DOĞRUYA İLK KAYNAKLARDAN HAZIRLANABİLMEİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	124	62	70	35	6	3	200	100
İkinci Sınıf	130	65	60	30	10	5	200	100
Üçüncü Sınıf	136	68	50	25	14	7	200	100
Toplam	390	65	180	30	30	5	600	100

Tablo (30)'da "Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre verilen ödevlere doğrudan doğruya ilk kaynaklardan hazırlanabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, birinci sınıf öğrencilerinin %62'sinin katıldığı, %35'inin kararsız olduğu, %3'ünün de katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeye, ikinci sınıf öğrencilerinin %65'inin katıldığı, %30'unun kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı tespit edilmiştir.

Tablo (30)'daki ifadeye Üçüncü sınıf öğrencilerinin de %68'i katıldığını, %25'i kararsız olduğunu, %7'si de katılmadığını belirtmiştir.

Grup çalışmalarında verilen ödevlere doğrudan doğruya ilk kaynaklardan hazırlanabilmeleri konusundaki öğrenci görüşleri genel olarak incelendiğinde %65'inin "Katılıyorum", %30'unun "Kararsızım", %5'inin "Katılmıyorum", ifadesini benimsedikleri anlaşılmaktadır.

b. Öğrenim Dallarına Göre:

TABLO-31. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE VERİLEN ÖDEVLERE DOĞRUDAN DOĞRUYA İLK KAYNAKLARDAN HAZIRLANABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	128	64	52	26	20	10	200	100
Fen Bilim. Matematik	138	69	46	23	16	8	200	100
Toplam	266	66.5	98	24.5	36	9	400	100

Tablo (31)'de "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre verilen ödevlere doğrudan doğruya ilk kaynaklardan hazırlanabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %64'ü katıldığını, %26'sı kararsız olduğunu, %10'u da katılmadığını belirtmiştir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin %69'unun katıldığı, %23'ünün kararsız olduğu, %8'inin de katılmadığı görülmüştür.

Bulgulardan anlaşıldığı gibi, grup çalışmalarında verilen ödevlere doğrudan doğruya ilk kaynaklardan hazırlanabilmeleri birinci, ikinci, üçüncü sınıf öğrencileri tarafından başarı unsuru olarak görüldüğü gibi Sosyal Bilimler ve Edebiyat ile Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenleri tarafından da benimsendiği söylenebilir.

6. Araştırma Yeteneği Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.

a. Sınıf Düzeylerine Göre:

TABLO-32. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ARAŞTIRMA YETENEĞİ GELİŞTİREBİLMEİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	156	78	34	17	10	5	200	100
İkinci Sınıf	160	80	31	15.5	9	4.5	200	100
Üçüncü Sınıf	164	82	25	12.5	11	5.5	200	100
Toplam	480	80	90	15	30	5	600	100

Tablo (32)'de "Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre araştırma yeteneği geliştirebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, birinci sınıf öğrencilerinin %78'i katıldığını, %17'si kararsız olduğunu, %5'i de katılmadığını belirtmiştir.

İkinci sınıf öğrencilerinin %80'inin katıldığı, %15.5'inin kararsız olduğu, %4.5'inin ise katılmadığı anlaşılmaktadır.

Aynı ifadeye, üçüncü sınıf öğrencilerinin de %82'si katıldığını, %12.5'i kararsız olduğunu, %5.5'i de katılmadığını belirtmiştir.

Grup çalışmalarında araştırma yeteneği geliştirebilmenin başarıyı artırdığı ifadesine öğrencilerin %80'inin katıldığı, %15'inin kararsız olduğu, %5'inin katılmadığı görülmüştür.

b. Öğrenim Dallarına Göre:

TABLO-33. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE ARAŞTIRMA YETENEĞİ GELİŞTİREBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	160	80	30	15	10	5	200	100
Fen Bilim. Matematik	164	82	26	13	10	5	200	100
Toplam	324	81	56	14	20	5	400	100

Tablo (33)'de "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre araştırma yeteneği geliştirebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %80'i katıldığını, %15'i kararsız olduğunu, %5'i de katılmadığını belirtmişlerdir.

Aynı ifadeye Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin %82'sinin katıldığını, %13'ünün kararsız olduğu %5'inin de katılmadığı tespit edilmiştir.

Bulgulardan grup çalışmalarında araştırma yeteneği geliştirebilmenin başarıyı artırdığı ifadesine birinci, ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık aynı oranlarda katıldıkları

anlaşmaktadır. Bununla birlikte Sosyal Bilimler ve Edebiyat ile Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin de bu görüşü yaklaşık aynı oranlarda benimsedikleri söylenebilir.

7. Planlı Çalışma Alışkanlığı Kazanabilmenin Başarıya Etkisi.

a. Sınıf Düzeylerine Göre:

TABLO-34. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE PLANLI ÇALIŞMA ALIŞKANLIĞI KAZANABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	186	93	9	4.5	5	2.5	200	100
İkinci Sınıf	188	94	7	3.5	5	2.5	200	100
Üçüncü Sınıf	196	98	2	1	2	1	200	100
Toplam	570	95	18	3	12	2	600	100

Tablo (34)'de "öğrencilerin sınıf düzeylerine göre planlı çalışma alışkanlığı kazanabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye birinci sınıf öğrencilerinin %93'ü katıldığını, %4.5'i kararsız olduğunu, %2.5'i de katılmadığını ifade etmiştir.

Tablo (34)'deki ifadeye ikinci sınıf öğrencilerinin %94'ünün katıldıkları, %3.5'inin kararsız oldukları, %2.5'inin de katılmadıkları görülmektedir.

Aynı ifadeye, üçüncü sınıf öğrencilerinin %98'inin katıldığı %1'inin kararsız olduğu, %1'inin ise katılmadığı belirlenmiştir.

Grup çalışmalarında planlı çalışma alışkanlığı kazanabilmeleri konusunda öğrencilerin görüşleri genel olarak incelendiğinde %95'inin başarıyı artırdığı ifadesine katıldığı, %3'ünün kararsız olduğu, %2'sinin de bu görüşe katılmadığı anlaşılmaktadır.

b. Öğrenim Dallarına Göre:

TABLO-35. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE PLANLI ÇALIŞMA ALIŞKANLIĞI KAZANABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	188	94	10	5	2	1	200	100
Fen Bilim. Matematik	182	91	16	8	2	1	200	100
Toplam	370	92.5	26	6.5	4	1	400	100

Tablo (35)'de "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre planlı çalışma alışkanlığı kazanabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %94'ünün katıldığı, %5'inin kararsız olduğu, %1'inin katılmadığı görülmektedir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin %91'inin katıldığı, %8'inin kararsız olduğu, %1'inin ise katılmadığı belirlenmiştir.

Bulgulardan, grup çalışmalarının öğrencilere planlı çalışma alışkanlığı kazandırdığı söylenebilir.

8. Fikirlerini Sınıf İçinde Rahatlıkla Söyleyebilmenin Başarıya Etkisi.

a. Sınıf Düzeylerine Göre:

TABLO-36. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE FIKIRLERİNİ SINIF İÇİNDE RAHATLIKLA SÖYLEYEBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	124	62	46	23	30	15	200	100
İkinci Sınıf	130	65	50	25	20	10	200	100
Üçüncü Sınıf	136	68	54	27	10	5	200	100
Toplam	390	65	150	25	60	10	600	100

Tablo (36)'da "Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre fikirlerini sınıf içinde rahatlıkla söyleyebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak birinci sınıf öğrencilerinin %62'si katıldığını, %23'ü kararsız olduğunu, %15'ide katılmadığını belirtmiştir.

Aynı ifadeye ikinci sınıf öğrencilerinin %65'inin katıldığı, %25'inin kararsız kaldığı, %10'unun katılmadığı görülmüştür.

Tablo (36)'daki ifadeye Üçüncü sınıf öğrencilerinin de %68'i katıldığı, %27'si kararsız olduğunu, %5'i katılmadığı ifade etmiştir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin, öğretmen ve arkadaşlarından farklı olan fikirlerini rahatlıkla söyleyebilmeleri ile ilgili genel duruma bakıldığında öğrencilerin %65'inin "Katılıyorum", %25'inin "Kararsızım", %10'unun "Katılmıyorum" ifadesini benimsediği anlaşılmaktadır.

b. Öğrenim Dallarına Göre:

TABLO-37. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE FİKİRLERİNİ SINIF İÇİNDE RAHATLIKLA SÖYLEYEBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	128	64	56	28	16	8	200	100
Fen Bilim. Matematik	124	62	56	28	20	10	200	100
Toplam	252	63	112	28	36	9	400	100

Tablo (37)'de "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre fikirlerini sınıf içinde rahatlıkla söyleyebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %64'ünün katıldığı, %28'inin kararsız kaldığı, %8'inin katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin %62'sinin katıldığı, %28'inin kararsız olduğu, %10'unun katılmadığı belirlenmiştir.

Bulgulardan, fikirlerini sınıf içinde rahatlıkla söyleyebilmenin başarıyı artırdığı görüşüne katılan öğrencilerin oranları arasında, sınıf düzeyleri ve öğrenim dallarına göre önemli bir farklılığın olmadığı söylenebilir.

9. Bir Konuda Belirtilen Görüşün Dikkate Alınmasının Başarıya Etkisi.

a. Sınıf Düzeylerine Göre:

TABLO-38. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE BİR KONUDA BELİRTİLEN GÖRÜŞÜN DİKKATE ALINMASININ BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	128	64	54	27	18	9	200	100
İkinci Sınıf	128	64	50	25	22	11	200	100
Üçüncü Sınıf	134	67	46	23	20	10	200	100
Toplam	390	65	150	25	60	10	600	100

Tablo (38)'de "Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre bir konuda belirtilen görüşün dikkate alınmasının başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, birinci sınıf öğrencilerinin %64'ü katıldığını, %27'si kararsız olduğunu, %9'u katılmadığını ifade etmişlerdir.

Aynı ifadeye, ikinci sınıf öğrencilerinin %64'ünün katıldığı, %25'inin kararsız olduğu, %11'inin katılmadığı görülmüştür.

Tablo (38)'deki ifadeye, üçüncü sınıf öğrencilerinin de %67'si katıldığını, %23'ü kararsız olduğunu, %10'u katılmadığını belirtmişlerdir.

Grup çalışmalarında bir konuda belirttikleri görüşlerinin arkadaşları tarafından dikkate alınması konusunda öğrencilerin %65'inin başarılarını artırdığı ifadesine katıldığını, %25'inin kararsız olduğu ve %10'unun da katılmadığı tespit edilmiştir.

b. Öğrenim Dallarına Göre:

TABLO 39. ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE BİR KONUDA BELİRTİLEN GÖRÜŞÜN DİKKATE ALINMASININ BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	132	66	46	23	22	11	200	100
Fen Bilim. Matematik	130	65	50	25	20	10	200	100
Toplam	262	65.5	96	24	42	10.5	400	100

Tablo (39)'da "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre bir konuda belirtilen görüşün dikkate alınmasının başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %66'sı katıldığını, %23'ü kararsız olduğunu %11'i de katılmadığını belirtmişlerdir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin %65'inin katıldığı, %25'inin kararsız kaldığı, %10'unun katılmadığı görülmüştür.

Bulgulara göre, öğrencilerin bir konuda belirttikleri görüşlerinin arkadaşları tarafından dikkate alınmasını başarı unsuru olarak gördükleri söylenebilir.

10. Sorumluluk Duygusu Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi

a. Sınıf Düzeylerine Göre:

TABLO-40. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE SORUMLULUK DUYGUSU GELİŞTİREBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	175	87.5	15	7.5	10	5	200	100
İkinci Sınıf	180	90	12	6	8	4	200	100
Üçüncü Sınıf	185	92.5	9	4.5	6	3	200	100
Toplam	540	90	36	6	24	4	600	100

Tablo (40)'da "Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre sorumluluk duygusu geliştirebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, birinci sınıf öğrencilerinin %87.5'inin katıldığı, %7.5'inin kararsız olduğu %5'inin katılmadığı tespit edilmiştir.

Tablo (40)'daki ifadeye, ikinci sınıf öğrencilerinin %90'ı katıldığı, %6'sı kararsız olduğunu, %4'ü de katılmadığını belirtmiştir.

Aynı ifadeye, üçüncü sınıf öğrencilerinin %92.5'i katıldığı, %4.5'i kararsız olduğunu, %3'ü ise katılmadığını ifade etmiştir.

Grup çalışmalarında sorumluluk duygusu geliştirebilmeleri konusunda araştırmaya katılan öğrencilerin %90'ının "Katılıyorum", %6'sının "Kararsızım", %4'ünün de "Katılmıyorum" dedikleri saptanmıştır.

b. Öğrenim Dallarına Göre:

TABLO-41. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE SORUMLULUK DUYGUSU GELİŞTİREBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	184	92	8	4	8	4	200	100
Fen Bilim. Matematik	180	90	10	5	10	5	200	100
Toplam	364	91	18	4.5	18	4.5	400	100

Tablo (41)'de "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre sorumluluk duygusu geliştirebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %92'sinin katıldığı, %4'ünün kararsız olduğu, %4'ünün de katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin %90'ı katıldığını, %5'i kararsız olduğunu, %5'i katılmadığını belirtmişlerdir.

Bulgulardan anlaşıldığı gibi, öğrencilerin grup çalışmalarında sorumluluk duygusu geliştirebildikleri söylenebilir.

11. Sınıf İçinde Konuşma ve Dinleme Becerisi Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi.

a. Sınıf Düzeylerine Göre:

TABLO-42. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE SINIF İÇİNDE KONUŞMA VE DİNLEME BECERİSİ GELİŞTİREBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	170	85	18	9	12	6	200	100
İkinci Sınıf	170	85	20	10	10	5	200	100
Üçüncü Sınıf	170	85	22	11	8	4	200	100
Toplam	510	85	60	10	30	5	600	100

Tablo (42)'de "Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre sınıf içinde konuşma ve dinleme becerisi geliştirebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, birinci sınıf öğrencilerinin %85'i katıldığını, %9'u kararsız olduğunu, %6'sı katılmadığını belirtmişlerdir.

Tablo (42)'deki ifadeye ikinci sınıf öğrencilerinin %85'inin katıldığını, %10'unun kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı tespit edilmiştir.

Aynı ifadeye, üçüncü sınıf öğrencilerinin de %85'i katıldığını, %11'i kararsız olduğunu, %4'ü katılmadığını ifade etmişlerdir.

Grup çalışmalarında sınıf içinde konuşma ve dinleme becerisi geliştirebilmeleri konusundaki öğrenci görüşleri incelendiğinde %85'inin başarıyı artırdığı ifadesine katıldığını, %10'unun kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı görülmektedir.

b. Öğrenim Dallarına Göre:

TABLO-43. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE SINIF İÇİNDE KONUŞMA VE DİNLEME BECERİSİ GELİŞTİREBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	174	87	20	10	6	3	200	100
Fen Bilim. Matematik	166	83	26	13	8	4	200	100
Toplam	340	85	46	11.5	14	3.5	400	100

Tablo (43)'de "Öğretmenlerin öğrenim dallarına göre sınıf içinde konuşma ve dinleme becerisi geliştirebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %87'sinin katıldığı, %10'unun kararsız kaldığı, %3'ünün de katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin %83'ü katıldığını, %13'ü kararsız olduğunu, %4'ü de katılmadığını belirtmişlerdir.

Bulgulardan sınıf içinde konuşma ve dinleme becerisi geliştirebilmenin başarıyı olumlu yönde etkilediği görüşüne birinci, ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin eşit oranlarda katıldığı görülmekle beraber Sosyal Bilimler ve Edebiyat ile Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin de yaklaşık aynı oranlarda katıldıkları söylenebilir.

12. Kendine Güven Geliştirmenin Başarıya Etkisi

a. Sınıf Düzeylerine Göre:

TABLO-44. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE KENDİNE GÜVEN GELİŞTİREBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	178	89	9	4.5	13	6.5	200	100
İkinci Sınıf	180	90	12	6	8	4	200	100
Üçüncü Sınıf	182	91	9	4.5	9	4.5	200	100
Toplam	540	90	30	5	30	5	600	100

Tablo (44)'de "Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre kendine güven geliştirebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, birinci sınıf öğrencilerinin %89'u katıldığını, %4.5'i kararsız olduğunu, %6.5'i katılmadığını ifade etmişlerdir.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, ikinci sınıf öğrencilerinin %90'ının katıldığı, %6'sının kararsız kaldığı, %4'ünün katılmadığı görülmüştür.

Tablo (44)'deki ifadeye üçüncü sınıf öğrencilerinin de %91'i katıldığını, %4.5'i kararsız olduğunu, %4.5'i katılmadığını belirtmişlerdir.

Grup çalışmalarında kendilerine güven geliştirebilmeleri konusundaki öğrenci görüşleri genel olarak incelendiğinde %90'ının

"Katılıyorum", %5'inin "Kararsızım", %5'inin de "Katılmıyorum" ifadesinde birleştiği anlaşılmaktadır.

b. Öğrenim Dallarına Göre:

TABLO-45. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE KENDİNE GÜVEN GELİŞTİREBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	183	91.5	9	4.5	8	4	200	100
Fen Bilim. Matematik	179	89.5	12	6	9	4.5	200	100
Toplam	362	81	21	5.25	17	4.25	400	100

Tablo (45)'de "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre kendine güven geliştirebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %91.5'i katıldığını, %4.5'i kararsız olduğunu, %4'ü katılmadığını belirtmişlerdir.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin %89.5'inin katıldığı, %6'sının kararsız olduğu, %4.5'inin de katılmadığı tespit edilmiştir.

Bulgular, öğrencilerin kendilerine güven geliştirebilmesinin önemini ortaya koymaktadır

13. Neyin Nasıl ve Ne Zaman Yapılacağını Öğrencilerin Arkadaşlarıyla Kararlaştırabilmesinin Başarıya Etkisi.

a. Sınıf Düzeylerine Göre:

TABLO-46. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE NEYİN NASIL VE NE ZAMAN YAPILACAGINI ARKADAŞLARIYLA KARARLAŞTIRABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	133	66.5	45	22.5	22	11	200	100
İkinci Sınıf	129	64.5	53	26.5	18	9	200	100
Üçüncü Sınıf	128	64	52	26	20	10	200	100
Toplam	390	65	150	25	60	10	600	100

Tablo (46)'da "Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre neyin nasıl ve ne zaman yapılacağını arkadaşlarıyla kararlaştırabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, birinci sınıf öğrencilerinin %66.5'i katıldığını, %22.5'i kararsız olduğunu, %11'i de katılmadığını belirtmiştir.

Tablo (46)'daki ifadeye, ikinci sınıf öğrencilerinin %64.5'inin katıldığı, %26.5'inin kararsız olduğu, %9'unun katılmadığı tespit edilmiştir.

Aynı ifadeye, üçüncü sınıf öğrencilerinin de %64'ü katıldığını, %26'sı kararsız olduğunu, %10'u katılmadığını ifade etmiştir.

Grup çalışmalarında neyin nasıl ve ne zaman yapılacağına arkadaşlarıyla birlikte karar vermeleri konusundaki öğrenci görüşleri genel olarak incelendiğinde %65'inin başarıyı artırdığı ifadesine katıldığını, %25'inin kararsız kaldığını, %10'unun katılmadığını görülmektedir.

b. Öğrenim Dallarına Göre:

TABLO-47. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE NEYİN NASIL VE NE ZAMAN YAPILACAGINI ARKADAŞLARIYLA KARARLAŞTIRABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	132	66	48	24	20	10	200	100
Fen Bilim. Matematik	130	65	50	25	20	10	200	100
Toplam	262	65.5	98	24.5	40	10	400	100

Tablo (47)'de "Öğrencilerin öğrenim dalların göre neyin, nasıl ve ne zaman yapılacağını arkadaşlarıyla kararlaştırabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %66'sı katıldığını %24'ü kararsız olduğunu, %10'u katılmadığını belirtmişlerdir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin %65'inin katıldığı, %25'inin kararsız kaldığı, %10'unun katılmadığı görülmüştür.

Bu bulguların, öğrencilerin başarısında neyin, nasıl ve ne zaman yapılacağına bilinmesinin önemini ortaya koyduğu söylenebilir.

D. Grup Çalışmalarında Öğretmen-Öğrenci Etkileşiminin Öğrenci Başarısındaki Rolüne İlişkin Görüşler:

1. Aynı Konuya İlgili Duyan Arkadaşlarla Çalışabilmenin Başarıya Etkisi

a. Öğretmenlerin Görüşleri:

TABLO-48. ÖĞRETMENLERE GÖRE AYNI KONUYA İLGI DUYAN ARKADAŞLARLA ÇALIŞABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	18	90	2	10	-	-	20	100
Fen Bilim. Matematik	18	90	-	-	2	10	20	100
Toplam	36	90	2	5	2	5	40	100

Tablo (48)'de "Öğretmenlere göre öğrencilerin aynı konuya ilgili duyan arkadaşlarıyla çalışabilmesinin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin %90'ı katıldığını, %10'u ise kararsız olduğunu

belirtmişlerdir. Katılmadığını ifade eden Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmeni görülmemiştir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin ise %90'ının katıldığı, %10'unun da katılmadığı tespit edilmiştir. Kararsız olduğunu ifade eden Fen Bilimleri ve Matematik öğretmeni görülmemiştir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin aynı konuya ilgi duyan arkadaşlarıyla birlikte çalışabilmesine ilişkin öğretmen görüşleri genel olarak incelendiğinde %90'ının katıldığı, %5'inin kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Bulgulara göre, hem Sosyal Bilimler ve Edebiyat hem de Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenleri grup çalışmalarında öğrencilerin aynı konuya ilgi duyan arkadaşlarıyla çalışabilmesinin başarıyı olumlu yönde etkilediği görüşünü aynı oranda paylaşmışlardır. Bu durum, derslerin işlenişinde aynı konuya ilgi duyan öğrencilerden oluşan grup çalışmalarına yer verilmesi gerektiği şeklinde yorumlanabilir.

b. Öğrencilerin Görüşleri :

1) Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre

TABLO-49. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE AYNI KONUYA İLGI DUYAN ARKADAŞLARLA ÇALIŞABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	152	76	26	13	22	11	200	100
İkinci Sınıf	160	80	18	9	22	11	200	100
Üçüncü Sınıf	168	84	16	8	16	8	200	100
Toplam	480	80	60	10	60	10	600	100

Tablo (49)'da "öğrencilerin sınıf düzeylerine göre aynı konuya ilgi duyan arkadaşlarla çalışabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, birinci sınıf öğrencilerinin %76'sının katıldığı, %13'ünün kararsız olduğu, %11'inin de katılmadığı görülmektedir.

Tablo (49)'daki ifadeye ikinci sınıf öğrencilerinin %80'i, katıldığını, %9'u kararsız kaldığını, %11'i de katılmadığını belirtmişlerdir.

Aynı ifadeye, üçüncü sınıf öğrencilerinin de %84'ünün katıldığı, %8'inin kararsız olduğu %8'inin katılmadığı belirlenmiştir.

Grup çalışmalarında, aynı konuya ilgi duyan arkadaşlarıyla birlikte çalışabilmeleri, araştırmaya katılan öğrencilerin %80'ine göre başarıyı olumlu yönde etkilemektedir. Öğrencilerin %10'unun ise kararsız olduğu, %10'unun da katılmadığı tespit edilmiştir.

2) Öğrenim Dallarına Göre

TABLO-50. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE AYNI KONUYA İLGI DUYAN ARKADAŞLARLA ÇALIŞABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	160	80	30	15	10	5	200	100
Fen Bilim. Matematik	168	84	24	12	8	4	200	100
Toplam	328	82	54	13.5	18	4.5	400	100

Tablo (50)'de "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre aynı konuya ilgi duyan arkadaşlarla çalışabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %80'i katıldığını, %15'i kararsız olduğunu, %5'i katılmadığını belirtmiştir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin %84'ünün katıldığı, %12'sinin kararsız olduğu, %4'ünün de katılmadığı görülmüştür.

Bu bulgular, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin, aynı konuya ilgi duyan arkadaşlarla birlikte

çalışabilmenin başarıyı arttıracığı görüşünü Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinden daha fazla benimsediklerini göstermektedir.

2. Öğretmenin Öğrencilerin Derslerine Yardımcı Olabilmesinin Başarıya Etkisi

a. Öğretmenlerin Görüşleri:

TABLO-51. ÖĞRETMENLERE GÖRE ÖĞRENCİLERİN DERSLERİNE YARDIMCI OLABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	17	85	1	5	2	10	20	100
Fen Bilim. Matematik	16	80	1	5	3	15	20	100
Toplam	33	82.5	2	5	5	12.5	40	100

Tablo (51)'de "Öğretmenlere göre öğrencilerin derslerine yardımcı olabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğretmenlerinin %85'inin katıldığı, %5'inin kararsız olduğu, %10'unun da katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeye Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin %80'i katıldığını, %5'i kararsız olduğunu, %15'i de katılmadığını belirtmiştir.

Grup çalışmalarında öğretmenin, öğrencilerin derslerine daha fazla yardımcı olabilmesiyle ilgili tablo (25)'deki genel duruma bakıldığında, öğretmenlerin %82.5'inin "Katılıyorum", %5'inin "Kararsızım", %12.5'inin "Katılmıyorum" dedikleri saptanmıştır.

Bulgulardan, Sosyal Bilimler ve Edebiyat ile Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin öğrencilerin derslerine daha fazla yardımcı olabilmelerini yaklaşık aynı oranlarda başarı unsuru olarak gördükleri anlaşılmaktadır. Bu durum öğretmenlerin öğretmen-öğrenci etkileşimine olanak sağlama eğiliminde oldukları şeklinde yorumlanabilir.

b. Öğrencilerin Görüşleri :

1) Sınıf Düzeylerine Göre

TABLO-52. ÖĞRENCİLERE GÖRE ÖĞRETMENİN ÖĞRENCİLERİN DERSLERİNE YARDIMCI OLABİLMESİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	150	75	40	20	10	5	200	100
İkinci Sınıf	180	90	8	4	12	6	200	100
Üçüncü Sınıf	180	90	12	6	8	4	200	100
Toplam	510	85	60	10	30	5	600	100

Tablo (52)'de, "Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre öğretmenlerin öğrencilerin derslerine yardımcı olabilmesinin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, birinci sınıf öğrencilerinin %75'inin katıldığı, %20'sinin kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeye, ikinci sınıf öğrencilerinin %90'ının katıldığı, %4'ünün kararsız olduğu %6'sının da katılmadığı belirlenmiştir.

Tablo (52)'deki ifadeye üçüncü sınıfların %90'ı katıldığını, %6'sı kararsız olduğunu, %4'ü de katılmadığını belirtmiştir.

Grup çalışmalarında öğretmenin öğrencilerin derslerine daha fazla yardımcı olabilmesinin başarıyı arttırdığı ifadesine genel olarak öğrencilerin %85 oranında katıldığı anlaşılmaktadır. Öğrencilerin %10'unun ise kararsız olduğu, %5'inin de bu ifadeye katılmadığı tespit edilmiştir.

2) Öğrenim Dallarına Göre

TABLO-53. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE ÖĞRETMENİN ÖĞRENCİLERİN DERSLERİNE YARDIMCI OLABİLMESİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	180	90	12	6	8	4	200	100
Fen Bilim. Matematik	180	90	16	8	4	2	200	100
Toplam	360	90	28	7	12	3	400	100

Tablo (53)'de "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre öğretmenlerin öğrencilerin derslerine yardımcı olmasının başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %90'ı katıldığı, %6'sı kararsız olduğunu, %4'ü ise katılmadığını belirtmiştir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin %90'ının katıldığı, %8'inin kararsız olduğu, %2'sinin katılmadığı görülmüştür.

Bulgulardan anlaşıldığı gibi, grup çalışmalarında öğretmenin derslerine daha fazla yardımcı olabilmesi Sosyal Bilimler ve Edebiyat ile Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencileri tarafından aynı oranlarda başarı unsuru olarak görülmüştür. Bu durum, öğretmenlerin öğretmen-öğrenci iletişimine olanak sağlamanın bir sonucu olarak değerlendirilebilir. Nitekim, öğretmenler de öğrencilerin derslerdeki başarısında öğretmen-öğrenci iletişimini önemli gördüklerini belirtmişlerdir.

3. Öğretmen ve Öğrencilerle İyi Etkileşim Kurabilmenin Başarıya Etkisi.

a. Öğretmenlerin Görüşleri :

TABLO-54. ÖĞRETMENLERE GÖRE ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERLE İYİ ETKİLEŞİM KURABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	20	100	-	-	-	-	20	100
Fen Bilim. Matematik	18	90	1	5	1	5	20	100
Toplam	38	95	1	2.5	1	2.5	40	100

Tablo (54)'de "öğretmenlere göre öğretmen ve öğrencilerle iyi etkileşim kurabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin tamamının (%100) katıldığı görülmektedir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin %90'ının katıldığı, %5'inin kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı saptanmıştır.

Grup çalışmalarında öğrencilerin öğretmenleri ve arkadaşlarıyla iyi etkileşim kurabilmeleriyle ilgili tablo (54)'deki genel duruma bakıldığında, öğretmenlerin %95'inin "Katılıyorum", %2.5'inin "Kararsızım", %2.5'inin "Katılmıyorum" dedikleri saptanmıştır.

Bulgulardan Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin derslerinde öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci etkileşimine dayalı etkinliklere Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinden daha fazla yer verdiği söylenebilir.

b. Öğrencilerin Görüşleri :

1) Sınıf Düzeylerine Göre

TABLO-55. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERLE İYİ ETKİLEŞİM KURABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	170	85	30	15	-	-	200	100
İkinci Sınıf	180	90	20	10	-	-	200	100
Üçüncü Sınıf	190	95	10	5	-	-	200	100
Toplam	540	90	60	10	-	-	600	100

Tablo (55)'de "Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre öğretmen ve öğrencilerle iyi etkileşim kurabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, birinci sınıf öğrencilerinin %85'inin katıldığı, %15'inin kararsız olduğu belirlenmiştir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen birinci sınıf öğrencisi görülmemiştir.

Aynı ifadeye, ikinci sınıf öğrencilerinin %90'ının katıldığı, %10'unun kararsız olduğu tespit edilmiştir. Katılmayan ikinci sınıf öğrencisi bulunmamaktadır.

Tablo (55)'deki ifadeye Üçüncü sınıf öğrencilerinin de %95'i katıldığı, %5'i kararsız olduğunu belirtmiştir. "Katılmıyorum" ifadesi üçüncü sınıf öğrencileri tarafından benimsenmemiştir.

Öğrencilerin grup çalışmalarında öğretmenleri ve arkadaşlarıyla iyi etkileşim kurabilmeleri konusundaki görüşleri incelendiğinde, %90'ının başarıyı olumlu yönde etkilediği görüşüne katıldığı, %10'nun ise kararsız olduğu ortaya çıkmaktadır. Araştırma kapsamına giren öğrencilerden bu ifadeye katılmayanın bulunmadığı dikkati çekmektedir.

Grup çalışmalarında öğretmenleri ve arkadaşlarıyla iyi etkileşim kurabilmek, bütün öğrenciler tarafından başarılarında önemli görülmeyle birlikte; üçüncü sınıf öğrencilerinin bu konuyu daha çok vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunu sırası ile ikinci ve birinci sınıf öğrencilerinin görüşleri izlemektedir.

2) Öğrenim Dallarına Göre

TABLO-56. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERLE İYİ ETKİLEŞİM KURABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ.

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	188	94	12	6	-	-	200	100
Fen Bilim. Matematik	182	91	18	9	-	-	200	100
Toplam	370	92.5	30	7.5	-	-	400	100

Tablo (56)'da "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre öğretmen ve öğrencilerle iyi etkileşim kurabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %94'ünün katıldığı, %6'sının kararsız olduğu tespit edilmiştir. Katılmadığını ifade eden Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğrencisi görülmemiştir.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, Fen Bilimleri ve Matematik öğrencilerinin %91'inin katıldığı, %9'unun kararsız olduğu belirlenmiştir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen Fen Bilimleri ve Matematik öğrencisi ise bulunmamıştır.

Bu bulgular, hem Sosyal Bilimler ve Edebiyat hem de Fen Bilimleri ve Matematik öğrencilerinin öğretmen ve öğrencilerle iyi etkileşim kurabilmenin gereğine inandıkları şeklinde yorumlanabilir.

4. Hatalarını Arkadaşlarıyla Birlikte Düzeltibilmenin
Başarıya Etkisi.

a. Öğretmenlerin Görüşleri :

TABLO-57. ÖĞRETMENLERE GÖRE HATALARINI ARKADAŞLARIYLA
BİRLİKTE DÜZELTEBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	19	95	1	5	-	-	20	100
Fen Bilim. Matematik	16	80	3	15	1	5	20	100
Toplam	35	87.5	4	10	1	2.5	40	100

Tablo (57)'de "Öğretmenlere göre hatalarını arkadaşlarıyla birlikte düzeltebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin %95'inin katıldığı, %5'inin kararsız olduğu belirlenmiştir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemiştir.

Aynı ifadeye Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin ise %80'inin katıldığı, %15'inin kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Grup çalışmalarında öğrencilerin hatalarını arkadaşlarıyla düzeltebilmeleriyle ilgili tablo (57)'deki genel duruma bakıldığında öğretmenlerin %87.5'inin "Katılıyorum", %10'unun "Kararsızım", %2.5'inin "Katılmıyorum" ifadesinde birleştiği tespit edilmiştir.

Bu bulgular, grup çalışmaları yoluyla öğrencilerin hatalarını arkadaşlarıyla birlikte önceden görüp düzeltebileceklerine Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinden daha fazla inandıklarını ortaya koymaktadır.

b. Öğrencilerin Görüşleri :

1) Sınıf Düzeylerine Göre

TABLO-58. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE HATALARINI ARKADAŞLARIYLA BİRLİKTE DÜZELTEBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	150	75	44	22	6	3	200	100
İkinci Sınıf	148	74	40	20	12	6	200	100
Üçüncü Sınıf	152	76	36	18	12	6	200	100
Toplam	450	75	120	20	30	5	600	100

Tablo (58)'de "Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre hatalarını arkadaşlarıyla birlikte düzeltebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, birinci sınıf öğrencilerinin %75'inin katıldığı, %22'sinin kararsız olduğu, %3'ünün de katılmadığı belirlenmiştir.

Tablo (58)'deki ifadeye ikinci sınıf öğrencilerinin %74'ünün katıldığı, %20'sinin kararsız kaldığı, %6'sının da katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeye, üçüncü sınıf öğrencilerinin de %76'sı katılmakta, %18'i kararsız kalmakta, %6'sı katılmamaktadır.

Grup çalışmalarında hatalarını arkadaşlarıyla birlikte önceden görüp düzeltebilmeleri konusunda araştırmaya katılan öğrencilerin görüşleri incelendiğinde, %75'inin başarıyı artırdığı ifadesine katıldığı, %20'sinin kararsız olduğu %5'inin katılmadığı anlaşılmaktadır.

2) Öğrenim Dallarına Göre

TABLO-59 ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE HATALARINI ARKADAŞLARIYLA BİRLİKTE DÜZELTEBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	148	74	36	18	16	8	200	100
Fen Bilim. Matematik	150	75	36	18	14	7	200	100
Toplam	298	74.5	72	18	30	7.5	400	100

Tablo(59)'da "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre hatalarını arkadaşlarıyla birlikte düzeltebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %74'ü katıldığını, %18'i kararsız kaldığını, %8'i de katılmadığını belirtmiştir.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik öğrencilerinin %75'inin katıldığı, %18'inin kararsız olduğu, %7'sinin katılmadığı görülmüştür.

Bulgular, grup çalışmalarının öğrencilerin hatalarını önceden görüp arkadaşlarıyla birlikte düzeltebilmelerine olanak vermesinin bir sonucu olarak değerlendirilebilir.

5. Soru Sorma ve Sorulan Soruları Cevaplayabilmenin Başarıya Etkisi.

a. Öğretmenlerin Görüşleri :

TABLO-60. ÖĞRETMENLERE GÖRE SINIF İÇİNDE SORU SORMA VE SORULAN SORULARI CEVAPLAYABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ.

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	20	100	-	-	-	-	20	100
Fen Bilim. Matematik	18	90	2	10	-	-	20	100
Toplam	38	95	2	5	-	-	40	100

Tablo (60)'da "Öğretmenlere göre sınıf içinde soru sorma ve sorulan soruları cevaplayabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin tümünün (%100) katıldığı görülmektedir.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin %90'ı katıldığını, %10'u da kararsız olduğunu belirtmiştir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemiştir.

Tablo (60)'daki grup çalışmalarında öğrencilerin sınıf içinde arkadaşlarına sorular sorabilmesi, sorulan soruları arkadaşlarıyla tartışarak cevaplayabilmeleriyle ilgili genel duruma bakıldığında öğretmenlerin %95'inin "Katılıyorum", %5'inin "Kararsızım" dedikleri saptanmıştır. "Katılmıyorum" ifadesi öğretmenler tarafından benimsenmemiştir.

Bulgulardan, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin sınıf içinde soru sorma ve sorulan soruları cevaplayabilmenin başarıyı artırdığı ifadesine Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinden daha fazla inandığı söylenebilir.

b. Öğrencilerin Görüşleri :

1) Sınıf Düzeylerine Göre

TABLO-61. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE SINIF İÇİNDE SORU SORMA VE SORULAN SORULARI CEVAPLAYABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	152	76	38	19	10	5	200	100
İkinci Sınıf	148	74	40	20	12	6	200	100
Üçüncü Sınıf	150	75	42	21	8	4	200	100
Toplam	450	75	120	20	30	5	600	100

Tablo (61)'de "Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre sınıf içinde soru sorma ve sorulan soruları cevaplayabilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, birinci sınıf öğrencilerinin %76'sı katıldığını, %19'u kararsız olduğunu, %5'i de katılmadığını belirtmiştir.

Tablo (61)'deki ifadeye ikinci sınıf öğrencilerinin %74'ünün katıldığı, %20'nin kararsız olduğu %6'sının da katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeye, üçüncü sınıf öğrencilerinin %75'inin katıldığı, %21'inin kararsız olduğu, %4'ünün katılmadığı belirlenmiştir.

Öğrencilerin grup çalışmalarında arkadaşlarına dersle ilgili sorular sorabilmeleri, sorulan soruları arkadaşlarıyla tartışarak cevaplayabilmeleri konusundaki görüşleri genel olarak incelendiğinde, %75'inin başarıyı artırdığı görüşünde birleştiği, %20'sinin kararsız olduğu, %5'inin ise katılmadığı anlaşılmaktadır.

2) Öğrenim Dallarına Göre

TABLO-62. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE SINIF İÇİNDE SORU SORMA VE SORULAN SORULARI CEVAPLAYABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	150	75	36	18	14	7	200	100
Fen Bilim. Matematik	148	74	36	18	16	8	200	100
Toplam	298	74.5	72	18	30	7.5	400	100

Tablo (62)'de "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre sınıf içinde soru sorma ve sorulan soruları cevaplayabilmelerinin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %75'inin katıldığı %18'inin kararsız olduğu %7'sinin de katılmadığı belirlenmiştir.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin %74'ünün katıldığı, %18'inin kararsız olduğu, %8'inin katılmadığı görülmüştür.

Bu bulgulardan, sınıf içinde soru sorma ve sorulan soruları cevaplayabilmenin başarıyı artırdığı görüşünü paylaşan öğrencilerin sınıf düzeyleri ve öğrenim dalları arasında önemli bir farklılığın olmadığı söylenebilir.

6. Derslerle ilgili Sorunları Arkadaşlarla Çözebilme

Alışkanlığının Başarıya Etkisi.

a. Öğretmenlerin Görüşleri :

TABLO-63. ÖĞRETMENLERE GÖRE DERSLERLE İLGİLİ SORUNLARI ARKADAŞLARLA ÇÖZEBİLME ALIŞKANLIĞININ BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	20	100	-	-	-	-	20	100
Fen Bilim. Matematik	17	85	3	15	-	-	20	100
Toplam	37	92.5	3	7.5	-	-	40	100

Tablo (63)'de "Öğretmenlere göre derslerle ilgili sorunları arkadaşlarla çözebilme alışkanlığının başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin tümünün (%100) katıldığı görülmektedir.

Aynı ifadeyle ilgili olarak Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin %85'i katıldığını, %15'i kararsız olduğunu belirtmişlerdir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemiştir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin derslerle ilgili sorunlarını arkadaşlarıyla çözebilmeleri ile ilgili tablo (63)'deki genel duruma bakıldığında öğretmenlerin %92.5'inin "Katılıyorum", %7.5'inin "kararsızım" dedikleri saptanmıştır. "Katılmıyorum" ifadesi öğretmenler tarafından benimsenmemiştir.

Bulgulardan, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin, öğrencilerin derslerle ilgili sorunlarını arkadaşlarıyla işbirliği içinde çözmesinin başarıdaki önemine Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerine oranla daha çok inandığını söyleyebiliriz.

b. Öğrencilerin Görüşleri :

1) Sınıf Düzeylerine Göre

TABLO-64. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE DERSLERLE İLGİLİ SORUNLARI ARKADAŞLARLA ÇÖZEBİLME ALIŞKANLIĞININ BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Sınıf Düzeyi	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	132	66	42	21	26	13	200	100
İkinci Sınıf	130	65	54	27	16	8	200	100
Üçüncü Sınıf	128	64	54	27	18	9	200	100
Toplam	390	65	150	25	60	10	600	100

Tablo (64)'de "Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre derslerle ilgili sorunları arkadaşlarla çözebilme alışkanlığının başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, birinci sınıf öğrencilerinin %66'sı katıldığını, %21'i kararsız olduğunu, %13'ü katılmadığını belirtmiştir.

Aynı ifadeye, ikinci sınıf öğrencilerinin %65'inin katıldığı, %27'sinin kararsız olduğu, %8'inin katılmadığı tespit edilmiştir.

Tablo (64)'deki ifadeye üçüncü sınıf öğrencilerinin de %64'ü katıldığını, %27'si kararsız olduğunu %9'u ise katılmadığını ifade etmişlerdir.

Grup çalışmalarında, derslerle ilgili sorunlarını arkadaşlarıyla çözebilmeleri konusundaki öğrenci görüşleri genel olarak incelendiğinde %65'inin başarıyı artırdığı ifadesine katıldığı %25'inin kararsız olduğu ve %10'unun da katılmadığı görülmektedir.

2) Öğrenim Dallarına Göre

TABLO-65. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENİM DALLARINA GÖRE DERSLERLE İLGİLİ SORUNLARI ARKADAŞLARLA ÇÖZEBİLME ALIŞKANLIĞININ BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	128	64	56	28	16	8	200	100
Fen Bilim. Matematik	126	63	54	27	20	10	200	100
Toplam	254	63.5	110	27.5	36	9	400	100

Tablo (65)'de "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre derslerle ilgili sorunları arkadaşlarla çözebilme alışkanlığının başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %64'ü katıldığını, %28'i kararsız olduğunu, %8'i katılmadığını belirtmişlerdir.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin ise %63'ünün katıldığı, %27'sinin kararsız olduğu, %10'unun da katılmadığı tespit edilmiştir.

Bu bulguların, öğrencilerin derslerle ilgili sorunlarını arkadaşlarıyla çözebilme alışkanlığı kazanmalarının gereğini ortaya koyduğu söylenebilir.

7. Öğretmenin Öğrenci Davranışını

Değerlendirebilmesinin Başarıya Etkisi.

a. Öğretmenlerin Görüşleri :

TABLO-66. ÖĞRETMENLERE GÖRE ÖĞRETMENİN ÖĞRENCİ DAVRANIŞINI DEĞERLENDİREBİLMESİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğretmen Alanı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. Edebiyat	19	95	1	5	-	-	20	100
Fen Bilim. Matematik	18	90	2	10	-	-	20	100
Toplam	37	92.5	3	7.5	-	-	40	100

Tablo (66)'da "Öğretmenlere göre öğrenci davranışını değerlendirebilmenin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin %95'inin katıldığı, %5'inin kararsız olduğu tespit edilmiştir. "Katılmıyorum" ifadesi Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenleri tarafından benimsenmemiştir.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin %90'ı katıldığını, %10'u kararsız olduğunu belirtmişlerdir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen Fen Bilimleri ve Matematik öğretmeni görülmemiştir.

Grup çalışmalarında öğretmenin öğrencilerin davranışlarını daha iyi değerlendirebilmesiyle ilgili tablo (66)'daki genel duruma bakıldığında öğretmenlerin %92.5'inin "Katılıyorum", %7.5'inin "Kararsızım" dedikleri saptanmıştır. "Katılmıyorum" ifadesi öğretmenler tarafından benimsenmemiştir.

Bulgular, hem Sosyal Bilimler ve Edebiyat hem de Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin grup çalışmalarında öğrencilerini daha iyi değerlendirebildiklerinin bir göstergesi olarak kabul edilebilir.

b. Öğrencilerin Görüşleri :

1) Sınıf Düzeylerine Göre

TABLO-67. ÖĞRENCİLERİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÖĞRETMENİN ÖĞRENCİ DAVRANIŞINI DEĞERLENDİREBİLMESİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

ölçek Sınıf Düzeği	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıf	148	74	32	16	20	10	200	100
İkinci Sınıf	150	75	30	15	20	10	200	100
Üçüncü Sınıf	152	76	28	14	20	10	200	100
Toplam	450	75	90	15	60	10	600	100

Tablo (67)'de "Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre öğretmenin öğrenci davranışını değerlendirebilmesinin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, birinci sınıf öğrencilerinin %74'ü katıldığını, %16'sı kararsız olduğunu, %10'u katılmadığını ifade etmişlerdir.

Aynı ifadeye, ikinci sınıf öğrencilerinin %75'inin katıldığı, %15'inin kararsız kaldığı, %10'unun katılmadığı tespit edilmiştir.

Tablo (67)'deki ifadeye üçüncü sınıfların da %76'sı katıldığını, %14'ü kararsız olduğunu, %10'u katılmadığını belirtmişlerdir.

Grup çalışmalarında öğretmenin öğrencilerin davranışlarını daha iyi değerlendirebilmesiyle ilgili öğrenci görüşleri genel olarak incelendiğinde %75'inin "Katılıyorum", %15'inin "Kararsızım", %10'unun ise "Katılmıyorum" ifadesinde birleştiği görülmüştür.

2) Öğrenim Dallarına Göre

TABLO-68. ÖĞRENCİLERİN ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DALLARINA ÖĞRENCİ GÖRE DAVRANIŞINI DEĞERLENDİREBİLMESİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Öğrenim Dalı	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bil. ve Edebiyat	150	75	32	16	18	9	200	100
Fen Bilim. Matematik	152	76	32	16	16	8	200	100
Toplam	302	75.5	64	16	34	8.5	400	100

Tablo (68)'de "Öğrencilerin öğrenim dallarına göre öğretmenin öğrenci davranışını değerlendirebilmesinin başarıya etkisi" ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, Sosyal Bilimler ve Edebiyat dalı öğrencilerinin %75'inin katıldığı, %16'sının kararsız kaldığı, %9'unun katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeye, Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin %76'sı katıldığını, %16'sı kararsız olduğunu, %8'i de katılmadığını belirtmişlerdir.

Bu bulguların, öğrenci davranışlarının öğretmenler tarafından iyi değerlendirilmesinin gereğini ortaya koyduğu söylenebilir.

E. Grup Çalışmalarının Öğrenci Başarısına Etkileri
Konusundaki Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin
Karşılaştırmalı Analizi:

1. Derslerin Kazandıracığı Davranışların Bilinmesinin
Başarıya Etkisi.

TABLO-69. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE DERSLERİN KAZANDIRACAĞI DAVRANIŞLARIN BİLİNMESİNİN BAŞARIYA ETKİSİ.

Ölçek Araştırma Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	34	85	5	12.5	1	2.5	40	100
Öğrenci	450	75	120	20	30	5	600	100

Tablo (69)'da "Derslerin kazandıracığı davranışların önceden bilinmesi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, öğretmenlerin %85'inin katıldığı, %12.5'inin kararsız olduğu, %2.5'inin de katılmadığı görülmektedir.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, öğrencilerin %75'i "Katılıyorum", %20'si "Kararsızım", %5'i "Katılmıyorum" cevabı vermişlerdir.

Grup çalışmalarında derslerin kazandıracığı davranışların önceden bilinmesine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri karşılaştırıldığında; öğretmenlerin bu görüşe az da olsa öğrencilerden daha fazla katıldıkları söylenebilir.

2. Derslerin İlgi ve İhtiyaçlara Dönük Olarak İşlenmesinin Başarıya Etkisi

TABLO-70. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE DERSLERİN İLGI VE İHTİYAÇLARA DÖNÜK OLARAK İŞLENMESİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Araştırılmaya Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	38	95	2	5	-	-	40	100
Öğrenci	510	85	60	10	30	5	600	100

Tablo (70)'de "Derslerin ilgi ve ihtiyaçlara dönük olarak işlenmesi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, öğretmenlerin %95'i katıldığını %5'i kararsız olduğunu belirtmiştir. "Katılmıyorum" ifadesinin ise öğretmenler tarafından benimsenmediği görülmüştür.

Aynı ifadeye, öğrencilerin %85'inin katıldığı, %10'unun kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Grup çalışmalarında derslerin öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına dönük olarak işlenebilmesi konusundaki öğretmen ve öğrenci görüşleri karşılaştırıldığında; öğretmenlerin başarıyı

arttırdığı görüşünü öğrencilerden daha fazla benimsediği ortaya çıkmaktadır.

3. Sınıf İçindeki Öğretim Etkinliklerine Katılabilmenin Başarıya Etkisi

TABLO-71. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE SINIF İÇİNDEKİ ÖĞRETİM ETKİNLİKLERİNE KATILABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Aras- tırmaya Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	30	75	5	12.5	5	12.5	40	100
Öğrenci	390	65	150	25	60	10	600	100

Tablo (71)'de "öğrencilerin sınıf içindeki öğretim etkinliklerine katılabilmesi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, öğretmenlerin %75'i katıldığını, %12.5'i kararsız olduğunu, %12.5'i de katılmadığını belirtmiştir.

Aynı ifadeye, öğrencilerin %65'inin katıldığını, %25'inin kararsız olduğu, %10'unun ise katılmadığı anlaşılmaktadır.

Grup çalışmalarında sınıf içindeki bütün öğretim etkinliklerine katılabilmenin başarıya etkisi konusundaki öğretmen ve öğrenci görüşleri karşılaştırıldığında; öğretmenlerin başarıyı olumlu yönde etkilediği görüşünü öğrencilerden daha fazla vurguladığı ortaya çıkmaktadır.

4. Aynı Konuya İlgili Duyan Arkadaşlarla Çalışabilmenin
Başarıya Etkisi

TABLO-72. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE AYNI KONUYA İLGI DUYAN ARKADAŞLARLA ÇALIŞABİLMEİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Aras- tırmaya Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	36	90	2	5	2	5	40	100
Öğrenci	480	80	60	10	60	10	600	100

Tablo (72)'de "öğrencilerin aynı konuya ilgi duyan arkadaşlarıyla birlikte çalışabilmesi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, öğretmenlerin %90'ının katıldığı, %5'inin kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeyle ilgili olarak, öğrencilerin %80'i "Katılıyorum", %10'u "Kararsızım", %10'u da "Katılmıyorum" cevabı vermişlerdir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin aynı konuya ilgi duyan arkadaşlarıyla birlikte çalışabilmesine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri karşılaştırıldığında, öğretmenlerin bu görüşe öğrencilerden daha fazla katıldıkları söylenebilir.

5. Öğretmenin Öğrencilerin Derslerine Yardımcı

Olabilmesinin Başarıya Etkisi

TABLO-73. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE ÖĞRETMENİN ÖĞRENCİLERİN DERSLERİNE YARDIMCI OLABİLMESİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Araştırma Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	33	82.5	2	5	5	12.5	40	100
Öğrenci	510	85	60	10	30	5	600	100

Tablo (73)'de "Öğretmenlerin öğrencilerin derslerine yardımcı olabilmesi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, öğretmenlerin %82.5'inin katıldığı, %5'inin kararsız olduğu, %12.5'inin de katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeye, öğrencilerin %85'inin katıldığı, %10'unun kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı belirlenmiştir.

Bulgulara göre, öğretmenin öğrencilerin derslerine yardımcı olabilmesi hem öğretmenler hem de öğrenciler tarafından başarı unsuru olarak görülmüştür. Nitekim Bolat'ın "Yüksek Öğretimde Öğretim Elemanı-Öğrenci İletişimi" konulu araştırması da bu bulguları desteklemektedir(1990).

6. Konulara Derinlemesine Çalışarak Hazırlanabilmenin
Başarıya Etkisi

TABLO-74. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE KONULARA
DERİNLEMESİNE ÇALIŞARAK HAZIRLANABİLMENİN
BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Aras tırmaya Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	34	85	4	10	2	5	40	100
Öğrenci	450	75	120	20	30	5	600	100

Tablo (74)'de "Konulara derinlemesine çalışarak hazırlanabilme" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, öğretmenlerin %85'inin katıldığı, %10'unun kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı tespit edilmiştir.

Aynı ifadeye, öğrencilerin %75'inin katıldığı, %20'sinin kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı belirlenmiştir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin konulara derinlemesine çalışarak hazırlanabilmeleri konusundaki öğretmen ve öğrenci görüşleri karşılaştırıldığında; öğretmenlerin başarıyı artırdığı görüşünü öğrencilerden daha fazla benimsedikleri söylenebilir.

7. Verilen ödevlere Doğrudan Doğruya İlk Kaynaklardan

Hazırlanabilmenin Başarıya Etkisi

TABLO-75. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE VERİLEN ÖDEVLERE DOĞRUDAN DOĞRUYA İLK KAYNAKLARDAN HAZIRLANABİLMEİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

ölçek Araştırma- Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	24	60	8	20	8	20	40	100
Öğrenci	390	65	180	30	30	5	600	100

Tablo (75)'de "Verilen ödevlere doğrudan doğruya ilk kaynaklardan hazırlanabilme" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, öğretmenlerin %60'ının katıldığı, %20'sinin kararsız olduğu, %20'sinin de katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeye, öğrencilerin %65'inin katıldığı, %30'unun kararsız olduğu %5'inin ise katılmadığı belirlenmiştir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin verilen ödevlere doğrudan doğruya ilk kaynaklardan hazırlanabilmeleri konusundaki öğretmen ve öğrenci görüşleri karşılaştırıldığında; öğrencilerin başarıyı artırdığı görüşüne öğretmenlerden daha fazla inandığı tespit edilmiştir. Bu bulgu, öğretmenlerin ders kitaplarını tek ve yeterli kaynak olarak görme eğiliminin bir sonucu olarak değerlendirilebilir. Nitekim "Küme Çalışma Yöntemi" konusunda yaptığı bir araştırmada Kara da öğretmenlerin gerek araç-gereç ve gerekse fırsat olarak varolan olanakları öğrenme-öğretme sürecinde

etkin olarak kullanma güdü ve bilgisinden yoksun oldukları sonucuna varmıştır(1989).

8. Araştırma Yeteneği Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi

TABLO-76. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE ARAŞTIRMA YETENEĞİ GELİŞTİREBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Araştırma Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	36	90	3	7.5	1	2.5	40	100
Öğrenci	480	80	90	15	30	5	600	100

Tablo (76)'da "Öğrencilerin araştırma yeteneği geliştirebilmesi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, öğretmenlerin %90'ının katıldığı, %7.5'inin kararsız olduğu, %2.5'inin de katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeye öğrencilerin %80'i katıldığını, %15'i kararsız olduğunu %5'i katılmadığını belirtmiştir.

Bulgulardan öğretmenlerin, araştırma yeteneğinin başarıyı artırdığı görüşünü öğrencilerden daha fazla vurguladığı ortaya çıkmaktadır.

9. Planlı Çalışma Alışkanlığı Kazanabilmenin Başarıya Etkisi

TABLO-77. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE PLANLI ÇALIŞMA ALIŞKANLIĞI KAZANABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Araştırma Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	40	100	-	-	-	-	40	100
Öğrenci	570	95	18	3	12	2	600	100

Tablo (77)'de "Planlı çalışma alışkanlığı kazanabilmenin başarıya etkisi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye öğretmenlerin tamamının (%100) katıldığı görülmektedir.

Aynı ifadeye öğrencilerin %95'inin katıldığı, %3'ünün kararsız olduğu, %2'sinin de katılmadığı saptanmıştır.

Bu bulgulara göre "Kararsızım" ve "Katılmıyorum" şeklinde görüş bildiren öğrencilerin planlı çalışma alışkanlığı kazanamamış öğrenciler olabileceği söylenebilir.

10. Öğretmen ve Öğrencilerle İyi Etkileşim Kurabilmenin
Başarıya Etkisi

TABLO-78. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE ÖĞRETMEN VE
ÖĞRENCİLERLE İYİ ETKİLEŞİM KURABİLMENİN
BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Aras- tırmaya Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	38	95	1	2.5	1	2.5	40	100
Öğrenci	540	90	60	10	-	-	600	100

Tablo (78)'de "Öğretmen ve öğrencilerle iyi etkileşim kurabilmenin başarıya etkisi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, öğretmenlerin %95'inin katıldığı, %2.5'inin kararsız olduğu, %2.5'inin de katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeye öğrencilerin %90'ının katıldığı, %10'unun kararsız olduğu belirlenmiştir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğrenci tespit edilmemiştir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin öğretmenleri ve arkadaşlarıyla iyi etkileşim kurabilmelerinin başarıyı arttırdığı ifadesine hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin oldukça yüksek oranlarda katıldığı görülmekle beraber öğretmenlerin bu ifadeyi daha fazla benimsedikleri görülmektedir.

Bu durum öğretim ortamında, öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci arasındaki etkileşimi başarı unsuru olarak kabul eden öğretmenlerin derslerde grup çalışmalarına daha fazla yer vereceği

şeklinde yorumlanabilir. Nitekim, Webb araştırmasında küçük gruplarda etkileşim ve yardım davranışının başarıya etkisinin yüksek olduğunu ortaya koymuştur(Webb,1988,S.421-425).

11. Hatalarını Arkadaşlarıyla Birlikte Düzeltebilmenin Başarıya Etkisi

TABLO-79. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE HATALARINI ARKADAŞLARIYLA BİRLİKTE DÜZELTEBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

ölçek Araştırma Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	35	87.5	4	10	1	2.5	40	100
Öğrenci	450	75	120	20	30	5	600	100

Tablo (79)'da "öğrencilerin hatalarını arkadaşlarıyla birlikte düzeltebilmesi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, öğretmenlerin %87.5'inin katıldığı, %10'unun kararsız olduğu, %2.5'inin katılmadığı görülmüştür.

Aynı ifadeye, öğrencilerin %75'inin katıldığı %20'sinin kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı belirlenmiştir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin hatalarını arkadaşlarıyla birlikte önceden görüp düzeltebilmeleri konusundaki öğretmen ve öğrenci görüşleri karşılaştırıldığında, öğretmenlerin, başarıyı artırdığı ifadesine, öğrencilerden daha fazla katıldığı görülmektedir.

Bu bulgular, öğretmenin öğrenmeye yardım edebilmesinin, öğrencilerin hatalarını ve doğru yaptığı işlerin ne olduğunu bilmesine daha fazla olanak sağlamasına bağlı olduğunu ortaya koymaktadır.

12. Fikirlerini Sınıf İçinde Söyleyebilmenin Başarıya Etkisi

TABLO-80 ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE FIKIRLERİNİ SINIF İÇİNDE RAHATLIKLA SÖYLEYEBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Araştırma Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	34	85	3	7.5	3	7.5	40	100
Öğrenci	390	65	150	25	60	10	600	100

Tablo (80)'de "Fikirlerini sınıf içinde rahatlıkla söyleyebilmenin başarıya etkisi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, öğretmenlerin %85'inin katıldığı, %7.5'inin kararsız olduğu, %7.5'inin de katılmadığı belirlenmiştir.

Aynı ifadeye, öğrencilerin %65'i katılmakta %25'i kararsız kalmakta %10'u da katılmamaktadır.

Bu bulgular, derslerde öğrencilerin kendine çevresine ve topluma ait duygularını, düşüncelerini ifade edebilmesine daha fazla olanak sağlanmasının gereğini ortaya koymaktadır. Nitekim

Gömlüksiz(1988), Kara(1989), ve Bolat'ın(1990) araştırmaları da bu bulguları desteklemektedir.

13. Soru Sorma ve Sorulan Soruları Cevaplayabilmenin Başarıya Etkisi

TABLO-81. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE SINIF İÇİNDE SORU SORMA VE SORULAN SORULARI CEVAPLAYABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Araştırmaya Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	38	95	2	5	-	-	40	100
Öğrenci	450	75	120	20	30	5	600	100

Tablo (82)'de "Sınıf içinde soru sorma ve sorulan soruları cevaplayabilmenin başarıya etkisi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak öğretmenlerin %95'i katıldığını, %5'i kararsız olduğunu belirtmişlerdir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemiştir.

Aynı ifadeye, öğrencilerin %75'inin katıldığı, %20'sinin kararsız olduğu, %5'inin katılmadığı görülmüştür.

Bu bulgular, grup çalışmalarının öğrencilerin birbirlerine sorular sorarak hem derse katılımını hem de arkadaşlarıyla iyi etkileşim kurmasını kolaylaştırdığı şeklinde yorumlanabilir.

14. Bir Konuda Belirtilen Görüşün Dikkate Alınmasının
Başarıya Etkisi.

TABLO-82. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE BİR KONUDA
BELİRTİLEN GÖRÜŞÜN DİKKATE ALINMASININ BAŞARIYA
ETKİSİ

ölçek Araştırma Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	29	72.5	8	20	3	7.5	40	100
Öğrenci	390	65	150	25	60	10	600	100

Tablo (82)'de "Bir konuda belirtilen görüşün dikkate alınmasının başarıya etkisi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, öğretmenlerin %72.5'i katıldığını, %20'si kararsız olduğunu, %7.5'i de katılmadığını belirtmişlerdir.

Aynı ifadeye, öğrencilerin %65'inin katıldığını, %25'inin kararsız olduğu, %10'unun katılmadığı görülmüştür.

Bulgulardan, grup çalışmalarında öğrencilerin bir konuda belirttikleri görüşlerinin arkadaşları tarafından dikkate alınmasının başarıyı artırdığı anlaşılmaktadır.

15. Sorumluluk Duygusu Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi

TABLO-83. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE SORUMLULUK DUYGUSU GELİŞTİREBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Araştırılmaya Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	39	97.5	1	2.5	-	-	40	100
Öğrenci	540	90	36	6	24	4	600	100

Tablo (83)'de "öğrencilerin sorumluluk duygusu geliştirebilmelerinin başarıya etkisi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, öğretmenlerin %97.5'i katıldığını, %2.5'i kararsız olduğunu belirtmişlerdir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemiştir.

Aynı ifadeye, öğrencilerin %90'ının katıldığı %6'sının kararsız olduğu, %4'ünün katılmadığı tespit edilmiştir.

Grup çalışmalarında öğrencilerin kendilerine düşen görevleri yerine getirmeleri, onların sorumluluk duygusu geliştirmelerine yardım etmektedir. Bu araştırmanın bulguları da grup çalışmalarında öğrencilerin sorumluluk duygusu geliştirmesinin başarıyı artırdığını ortaya koymaktadır.

16. Derslerle ilgili Sorunları Arkadaşlarla Çözebilme

Alışkanlığının Başarıya Etkisi

TABLO-84. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE DERSLERLE İLGİLİ SORUNLARI ARKADAŞLARLA ÇÖZEBİLME ALIŞKANLIĞININ BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Araştırma- tirmaya Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	37	92.5	3	7.5	-	-	40	100
Öğrenci	390	65	150	25	60	10	600	100

Tablo (84)'de "Derslerle ilgili sorunları arkadaşlarla çözebilme alışkanlığının başarıya etkisi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeye, öğretmenlerin %92.5'i katıldığını %7.5'i kararsız olduğunu belirtmektedir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemektedir.

Aynı ifadeye, öğrencilerin %65'inin katıldığı, %25'inin kararsız kaldığı, %10'unun katılmadığı tespit edilmiştir.

Bulgulardan, öğretmenlerin grup çalışmalarının öğrencilerin işbirliği içinde problem çözmelerine olanak sağlama özelliğini öğrencilerden daha fazla benimsediği anlaşılmaktadır.

17. Sınıf İçinde Konuşma ve Dinleme Becerisi

Geliştirebilmenin Başarıya Etkisi

TABLO-85. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE SINIF İÇİNDE KONUŞMA VE DİNLEME BECERİSİ GELİŞTİREBİLMEİNİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Aras- tırmaya Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	39	97.5	1	2.5	-	-	40	100
Öğrenci	510	85	60	10	30	5	600	100

Tablo (85)'de "Öğrencilerin sınıf içinde konuşma ve dinleme becerisi geliştirebilmeleri" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, öğretmenlerin %97.5'i katıldığını, %2.5'i kararsız olduğunu belirtmişlerdir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemiştir.

Aynı ifadeye, öğrencilerin %85'inin katıldığı, %10'unun kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı tespit edilmiştir.

Bulgular, grup çalışmalarının öğrencilerde sınıf içinde konuşma ve dinleme becerisi geliştirme özelliğinin öğretmen ve öğrenciler tarafından benimsendiğini göstermekle birlikte en çok öğretmenler tarafından vurgulandığını ortaya koymaktadır.

18. Kendine Güven Geliştirmenin Başarıya Etkisi

TABLO-86. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE KENDİNE GÜVEN GELİŞTİREBİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Araştırma Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	39	97.5	-	-	1	2.5	40	100
Öğrenci	540	90	30	5	30	5	600	100

Tablo (86)'da "Kendine güven geliştirebilmenin başarıya etkisi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, öğretmenlerin %97.5'i katıldığını %2.5'i katılmadığını belirtmişlerdir. "Kararsızım" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemiştir.

Aynı ifadeye, öğrencilerin %90'ının katıldığı, %5'inin kararsız olduğu, %5'inin de katılmadığı tespit edilmiştir.

Bulgular, hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin başarılı olmada kendine güven geliştirebilmenin gereğine oldukça yüksek oranlarda inandığını göstermekle birlikte öğretmenlerin bu görüşü öğrencilerden daha fazla vurguladığı anlaşılmaktadır.

19. Neyin Nasıl ve Ne Zaman Yapılacağını Öğrencilerin
Arkadaşlarıyla Kararlaştırabilmesinin Başarıya
Etkisi

TABLO-87. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE NEYİN NASIL VE NE
ZAMAN YAPILACAGINI ARKADAŞLARIYLA
KARARLAŞTIRABİLMENİN BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Araştırma Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	37	92.5	3	7.5	-	-	40	100
Öğrenci	390	65	150	25	60	10	600	100

Tablo (87)'de "Neyin nasıl ve ne zaman yapılacağını arkadaşlarıyla kararlaştırabilmenin başarıya etkisi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, öğretmenlerin %92.5'i katıldığını, %7.5'i kararsız olduğunu belirtmişlerdir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemiştir.

Aynı ifadeye, öğrencilerin %65'inin katıldığı, %25'inin kararsız kaldığı, %10'unun da katılmadığı tespit edilmiştir.

Bulgulara göre, bilgilerinin davranışa dönüşebilmesi için neyin nasıl ve ne zaman yapılacağını bilmesinin gereği hem öğretmenler hem de öğrenciler tarafından benimsenmekle birlikte öğretmenlerin öğrencilerden daha fazla vurguladığı anlaşılmaktadır

20. Öğretmenin Öğrenci Davranışını Değerlendirebilmesinin
Başarıya Etkisi

TABLO-88. ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE GÖRE ÖĞRETMENLERİN
ÖĞRENCİ DAVRANIŞINI DEĞERLENDİREBİLMESİNİN
BAŞARIYA ETKİSİ

Ölçek Araştırma Katılanlar	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmen	37	92.5	3	7.5	-	-	40	100
Öğrenci	450	75	90	15	60	10	600	100

Tablo (88)'de "Öğretmenlerin öğrenci davranışını değerlendirebilmesi" ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini karşılaştıran ifade yer almaktadır.

Yukarıdaki ifadeyle ilgili olarak, öğretmenlerin %92.5'i katıldığını %7.5'i kararsız olduğunu belirtmişlerdir. "Katılmıyorum" ifadesini benimseyen öğretmen görülmemiştir.

Aynı ifadeye, öğrencilerin %75'inin katıldığı, %15'inin kararsız olduğu, %10'unun da katılmadığı tespit edilmiştir.

Bu bulgular, grup çalışmalarında öğretmenlerin, öğrencilerin zihinsel, sosyal ve psikolojik gelişmeleri hakkında daha fazla bilgi sahibi olabileceği şeklinde yorumlanabilir.

IV. SONUÇLAR-VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde ulaşılan sonuçlar açıklanmış ve önerilerde bulunulmuştur.

1. SONUÇLAR

Yöntem, öğretim süreçlerinin geliştirilmesinde önemli bir işleve sahiptir. Öğretim yönteminin bu işlevinin etkinliği öğretim süreçleri konusunda objektif bulguları izleyen ve uygulayan öğretmen ile öğrenmek üzere öğretim sürecine katılan öğrencinin etkileşim halinde bulunmasına bağlıdır. Nitekim yapılan araştırmalar da öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci etkileşiminin öğrenmeyi kolaylaştırdığını göstermektedir. Bu noktadan hareketle öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci etkileşimine olanak sağlayan grupla çalışma yönteminin öğrenci başarısında ne ölçüde etkili olduğunu araştırmak ve grup çalışma yöntemi konusunda öğretmen ve öğrencilerin çalışma biçimlerini ortaya koymak amacıyla yapılan bu çalışmada, ulaşılan sonuçlar aşağıda kategorik olarak verilmiştir.

1. Öğretmenlerin öğretim yöntemlerinin seçimindeki tercihleri, alanlarına göre önemli bir değişiklik göstermemektedir. Yöntem seçiminde hem Sosyal Bilimler ve Edebiyat hem de Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin daha çok öğrenci düzeyini ve ihtiyaçlarını dikkate aldıkları görülmüştür.

2. Derslerin işlenişinde, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenleriyle Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin grupla çalışma yöntemi olarak grup tartışmasını kullandıkları görülmüştür.

3. Gerek Sosyal Bilimler ve Edebiyat gerekse Fen Bilimleri e Matematik öğretmenleri, öğrencilerin derslerdeki başarılarında jncelikle sistemli çalışma alışkanlığı kazanmış olmalarının rol oynadığını belirtmişlerdir. Daha sonraki sırada ise öğrencilerin grup çalışmalarına katılmalarını önemli görmüşlerdir.

4. Grup çalışmalarının başarıyı olumlu yönde etkilediği görüşüne öğretmenlerin oldukça yüksek düzeyde katıldıkları görülmüştür. Bununla beraber öğretmenlerin tümü grup çalışmalarının öğrencilere en çok planlı çalışma alışkanlığı kazandırdığını belirtmişlerdir. Bunu öğrencilerin konuşma ve dinleme becerisi ile kendine güven ve sorumluluk duygusu geliştirmesi izlemektedir.

5. Grup çalışmalarının öğrenci başarısı üzerindeki etkileri konusunda öğretmenlerin görüşleri alanlarına göre önemli değişiklik göstermemekle beraber, çok az da olsa Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin grup çalışmalarının başarıyı olumlu yönde etkilediği görüşünü daha çok paylaştıkları görülmüştür.

6. Araştırmaya katılan öğrencilerin grup çalışmalarının başarıyı artırdığı görüşüne katıldıkları görülmüştür. Ancak öğrencilerin büyük bir çoğunluğu grup çalışmalarının kendilerine en çok planlı çalışma alışkanlığı kazandırdığını daha sonraki sırada ise kendine güven ve sorumluluk duygusu geliştirdiğini belirtmişlerdir.

7. Grup çalışmalarının başarıya etkisi konusundaki öğrenci görüşleri, öğrenim dallarına göre önemli bir farklılık göstermemektedir. Gerek Sosyal Bilimler ve Edebiyat gerekse Fen

Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin, grup çalışmalarının başarıyı artırdığı görüşüne katıldıkları tespit edilmiştir.

8. Grup çalışmalarına yer veren öğretim etkinliklerinin öğrenci başarısına olumlu katkı sağladığı görüşüne lise üçüncü sınıf öğrencileri, lise ikinci ve birinci sınıf öğrencilerine göre daha üst düzeyde katılma göstermişlerdir.

9. Araştırma bulgularına göre öğretmen ve öğrenciler grup çalışmalarındaki öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci iletişiminin başarıyı olumlu yönde etkilediğini belirtmişlerdir.

10. Grup çalışmalarının başarıya etkileri konusundaki öğretmenlerin görüşleri ile öğrencilerin görüşleri önemli bir farklılık göstermemekle beraber, çok az da olsa öğretmenlerin grup çalışmalarının başarıyı olumlu yönde etkilediği görüşünü daha çok benimsedikleri görülmüştür.

2. ÖNERİLER

Bu araştırmadan elde edilen sonuçların ışığında aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir :

1. Öğretmen ve öğrenci görüşlerinden grup çalışmalarının öğrencilerin başarısını olumlu yönde etkilediği anlaşılmaktadır. Bu nedenle öğretmen eğitimi programlarında öğretim ilke ve yöntemleri konusu içinde grup çalışmalarıyla ilgili etkinliklere daha fazla yer verilmelidir.

2. Ülkemizde güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir düzenin gerçekleşmesi ve devamının sağlanabilmesi için temelde

öğrencilerimizin disiplinli fakat özgür bir çalışma atmosferi içinde analitik ve yaratıcı düşünme,ıraksak düşünme v.b. gibi özelliklerinin geliştirilmesinde grupla çalışma yöntemi etkin olan yöntemlerden biri olarak görülmektedir. Bu nedenle öğretmenlerin öğretim süreci içinde grupla çalışma yöntemine ağırlıkla yer vermeleri önerilmektedir

3. Ortaöğretim kurumlarımızda, öğrenciyi grup içinde çalışmaya etkin bir biçimde yönlendirebilmek için sınıftaki öğrenci mevcudunun böyle bir çalışma üzerinde önemli rol oynayacağı bilinmektedir. Bu nedenle sınıf içindeki grup çalışmasını etkin kullanabilmek için sınıflardaki öğrenci mevcudunun azaltılarak öğretmen ve öğrencilere yeterli fiziki olanakların, araç ve gereçlerin, mekanın ve çalışma ortamının sağlanması gerekmektedir.

4. Öğretimde öğretmen davranışları öğrencilere nitelikli davranışlar kazandıracığı için öncelikle öğretmenin nitelikli davranışlara sahip olması gerekir. Bu nedenle öğretmenlere hizmetçi eğitim programları düzenlenerek bu programlarda grupla çalışma konusunda nitelikli davranışlar kazandırılmalıdır.

5. Bu araştırma, öğretimde akademik program uygulayan ortaöğretim kurumları üzerinde yapılmıştır. Aynı ya da benzer türdeki araştırmaların farklı program tiplerinde ve farklı öğretim kademelerinde de uygulanması faydalı olacaktır.

ÖZET

Bu araştırma, grup çalışmalarının öğrenci başarısına etkileri konusunda öğretmen ve öğrencilerin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma, Ankara'daki otaöğretim kurumlarından Kurtuluş ve İnönü Lisesindeki 40 öğretmen ve 600 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Araştırmaya ilişkin verileri toplamak amacıyla öğretmen ve öğrencilere uygulanan iki ayrı ölçme aracı geliştirilmiştir. Gerek öğretmenlerin, gerek öğrencilerin grup çalışmalarıyla ilgili görüşleri "Katılıyorum", "Kararsızım", "Katılmıyorum" seçeneklerini içeren üçlü bir ölçekle belirlenmiştir.

Araştırmayla elde edilen bulgular aşağıda özetlenerek verilmiştir.

1. Öğretmenlerin öğretim yöntemlerinin seçimindeki tercihleri, alanlarına göre önemli bir değişiklik göstermemektedir. Yöntem seçiminde hem Sosyal Bilimler ve Edebiyat hem de Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin daha çok öğrenci düzeyini ve ihtiyaçlarını dikkate aldıkları görülmüştür.

2. Derslerin işlenişinde, Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenleriyle Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenlerinin grupla çalışma yöntemi olarak grup tartışmasını kullandıkları görülmüştür.

3. Gerek Sosyal Bilimler ve Edebiyat gerekse Fen Bilimleri ve Matematik öğretmenleri, öğrencilerin derslerdeki başarılarında öncelikle sistemli çalışma alışkanlığı kazanmış olmalarının rol

oynadığını belirtmişlerdir. Daha sonraki sırada ise öğrencilerin grup çalışmalarına katılmalarını önemli görmüşlerdir.

4. Grup çalışmalarının başarıyı olumlu yönde etkilediği görüşüne öğretmenlerin oldukça yüksek düzeyde katıldıkları görülmüştür. Bununla beraber öğretmenlerin tümü grup çalışmalarının öğrencilere en çok planlı çalışma alışkanlığı kazandırdığını belirtmişlerdir. Bunu öğrencilerin konuşma ve dinleme becerisi ile kendine güven ve sorumluluk duygusu geliştirmesi izlemektedir.

5. Grup çalışmalarının öğrenci başarısı üzerindeki etkileri konusunda öğretmenlerin görüşleri alanlarına göre önemli değişiklik göstermemekle beraber, çok az da olsa Sosyal Bilimler ve Edebiyat öğretmenlerinin grup çalışmalarının başarıyı olumlu yönde etkilediği görüşünü daha çok paylaştıkları görülmüştür.

6. Araştırmaya katılan öğrencilerin grup çalışmalarının başarıyı artırdığı görüşüne katıldıkları görülmüştür. Ancak öğrencilerin büyük bir çoğunluğu grup çalışmalarının kendilerine en çok planlı çalışma alışkanlığı kazandırdığını daha sonraki sırada ise kendine güven ve sorumluluk duygusu geliştirdiğini belirtmişlerdir.

7. Grup çalışmalarının başarıya etkisi konusundaki öğrenci görüşleri, öğrenim dallarına göre önemli bir farklılık göstermemektedir. Gerek Sosyal Bilimler ve Edebiyat gerekse Fen Bilimleri ve Matematik dalı öğrencilerinin, grup çalışmalarının başarıyı artırdığı görüşüne katıldıkları tespit edilmiştir.

8. Grup çalışmalarına yer veren öğretim etkinliklerinin öğrenci başarısına olumlu katkı sağladığı görüşüne lise üçüncü sınıf öğrencileri, lise ikinci ve birinci sınıf öğrencilerine göre daha üst düzeyde katılma göstermişlerdir.

9. Araştırma bulgularına göre öğretmen ve öğrenciler grup çalışmalarındaki öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci iletişiminin başarıyı olumlu yönde etkilediğini belirtmişlerdir.

10. Grup çalışmalarının başarıya etkileri konusundaki öğretmenlerin görüşleri ile öğrencilerin görüşleri önemli bir farklılık göstermemekle beraber, çok az da olsa öğretmenlerin grup çalışmalarının başarıyı olumlu yönde etkilediği görüşünü daha çok benimsedikleri görülmüştür.

KAYNAKÇA

Akhun, İlhan. "Akademik Başarının Kestirilmesi Çoklu Regrasyon Yaklaşımının Uygulanmasına İlişkin Bir Araştırma", Doçentlik Tezi, A.Ü.Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara:1975.

Alaylıoğlu, Ruşen ve Ferhan Oğuzkan. Ansiklopedik Eğitim Sözlüğü. Aka Kitabevi, İstanbul:1976.

Başaran, İ Ethem. Eğitim Psikolojisi. Sevinç Matbaası, Ankara:1985.

Bayraktar, Emel. "Çağdaş Öğretim Yöntemleri". (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara:1982.

Bilen, Mürüvvet. Başarılı Öğretim İçin Teknikler. Ankara:1982.

Bilgin, Nimet. "Yükseliş Lisesi Psikoloji Dersi Öğretiminde Bir Grup Rehberliği Uygulaması", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara:1983

Bloom, Benjamin S. İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme. Çeviren : Durmuş Ali Özçelik, Milli Eğitim Basımevi, Ankara:1979.

Boran, Jülide. "Liselerde Modern Fen Programına Öğretimine İlişkin Sorunlar". (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara:1985.

Çakır, Saip. "Ortaokullarda Başarısızlık Nedenleri",
(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). A.Ü. Eğitim
Bilimleri Fakültesi, Ankara:1987.

Caner, Ayşe. "Anadolu Lisesi Eğitim Programlarının
Değerlendirilmesi". (Yayınlanmamış Yüksek Lisans
Tezi) A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara:1986.

Demirel, Özcan. Genel Öğretim Yöntemleri. Ankara:1992.

Deyer, Filbert ve Carole Anne. "The Effects of Previous
Academic Performance, Personality and Group Study
on Achievement and Learning Efficiency in Computer
Managed Instruction", Corporate Source : Wayne
State University, Vol : 50 (02), 1988.

Doğan, Hıfzı. Öğrenci Öğretmen ve Program Yönünden Türk
Ortaöğretim Sisteminin Değerlendirilmesi. Milli
Eğitim Basımevi, Ankara:1972.

Erden, Münire. "Grup Etkililiği Öğretim Tekniğinin
Öğrenci Başarısına Etkisi". H.Ü.Eğitim Fakültesi
Dergisi, sayı:3, s.79-86, Ankara:1988.

Ertürk, Selahattin. Eğitimde Program Geliştirme.
Yelkentepe Yayınları, Ankara:1984.

Fidan, Nurettin. Okulda Öğrenme ve Öğretme. Kadioğlu
Matbaası, Ankara:1986.

_____. "Giriş Davranışları ve Öğretme Yöntemlerinin
Fen Başarısına Etkileri", Doçentlik Tezi, H.Ü
Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara:1980.

Gürbüz Türk, Oğuz. "Eğitim Programı ile Öğretim Programı Arasındaki İlişki, Kavramsal Bir Açıklama". A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, cilt:22, sayı:1, s. 251, Ankara:1989

Gürkan, Tanju. "Ortaöğretim Kurumlarında Öğretime İlişkin Sorunlar". A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, cilt:20, sayı:1-2, s.305-322, Ankara:1987

Hastaoğlu, Hüseyin. "İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Eğitimi". (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara:1986.

İlkokul Programı. Milli Eğitim Basımevi, Ankara:1987

Kahveci, Ahmet. "Ortaokullarda Sosyal Bilgiler Ders Programlarının Değerlendirilmesi". (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara:1986

Karasar, Niyazi. "Araştırmalarda Rapor Hazırlama Yöntemi". "Kavramlar, İlkeler, Teknikler". Ankara:1976.

_____.Bilimsel Araştırma Yöntemi "Kavramlar, İlkeler, Teknikler". Ankara:1984

Kaya, Yahya Kemal. İnsan Yetiştirme Düzenimiz. Bilim Yayınları, Ankara:1989

Kısakürek, M Ali. "Eğitim Programlarının Hazırlanması ve Geliştirilmesi". A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, Cilt : 16, Sayı. 1, Ankara:1983.

. Sınıf Atmosferinin Öğrenci Başarısına Etkisi.

A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, No :
144, Ankara:1985.

Küçükahmet, Leyla. Öğretmen Yetiştiren Kurum

Öğretmenlerinin Tutumları. A.Ü. Eğitim Bilimleri
Fakültesi Yayınları, No : 55, Ankara:1976

. Öğrencilerin Çalışma Alışkanlıkları ve

Tutumları. A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi
Yayınları, No : 153, Ankara:1986.

Kocaçınar, Muhip. Genel Öğretim Metotları. Akın
Kitabevi, İstanbul:1986

Koç, Nizamettin. Liselerde Öğrencilerin Akademik
Başarılarının Değerlendirilmesi Uygulamalarının
Etkililiğine İlişkin Bir Araştırma. A.Ü. Eğitim
Bilimleri Fakültesi Yayınları, No:104, Ankara:1981.

Laska, John A. Instructional Science 13(1984) 203-
213,Elsevier Science Publishers 13. V. Amsterdam

Lee, W.and Zeldin, D.Planning In The Curriculum, The
Open Universty: London:1982

Lise Müfredat Programı. Milli Eğitim Basımevi,
Ankara:1987

Nergney, F Robert. Teacher Development. Macmillan
Publishing co. New York:1981

Oguzkan, Ferhan. Orta Dereceli Okullarda Öğretim. Emel Matbaacılık, Ankara:1989.

_____. Eğitim Terimleri Sözlüğü. Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara:1981

Oliver, Albert I. Curcillum Improvement : A Guide to Problems, Principles and Procedures. New York : Dodd Mead and Company, 1965

Orhaner, Özhan. "Cumhuriyet Lisesi Öğrencilerinin Eğitim Programına İlişkin Tutumları".(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara:1980

Ortaokul Programı. Milli Eğitim Basımevi, Ankara:1988

Özçelik, Durmuş Ali. Eğitim Programları ve Öğretim. ÖSYM Eğitim Yayınları, Ankara:1987

Özçiçek, Necati. " Ortaokullarda Türkçe Öğretiminin Etkinliği". (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara:1983

Özgüven, İ Ethem. Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Zihinsel Olmayan Faktörler. H.Ü. Basımevi, Ankara:1974

Özoglu, S Çetin. "Liselerde Sosyal Bilimler Öğretimi", Doçentlik Tezi, A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara:1983.

Özyürek, Leyla. Öğretim İlke ve Yöntemleri. A.Ü. Eğitim Bilimleri Yayınları, No : 124, Ankara:1983

_____. "Öğretim Yöntemlerinde Yenilikler", A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, cilt:15, s.64, sayı:1, Ankara:1982

Pektaş, Suat. "Sözel Olmayan Öğretmen Davranışlarının Öğretime Etkilerinin Değerlendirilmesi", (Yayınlanmamış Doktora Tezi), A.Ü.Eğitim Bilimleri Fakültesi , Ankara:1989

Romiszowski, A.1. Designing Instructional Systems, Decision Making in Course Planning and Curriculum Design, Kogan Page, London / Nichols Publishing New York, 1982.

Saracaloğlu, A.Seda. "Anadolu Liselerinin Program ve Öğretime İlişkin Sorunları", (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara:1983.

Saxe, Suzanne. "The Effect of Peer Interaction and Incentive on Adult Learner Achievement". Corporate Source : University of San Francisco, Vol : 47 (07), 1986.

Shaw, Thella Kay. "The Effect of Processing Videotaped Role Playing on The Acquisition of Selected Social Skills by Third and Fourty Grade Students". Corporate Source : Kansas State University, Vol: 49 (03), 1987.

Sever, Sedat. "Ortaöğretimde Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Programlarının Değerlendirilmesi", (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara:1985.

Sönmez, Veyse1. Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı. Öğretmen Yayınları, Ankara:1985

Su, Pi-Chong. "The Effectiveness of Role-Play Activities in Learning English as a Foreign Language by Chinese College Students". Corporate Source : University of San Francisco, Vol : 51 (10), 1990.

Taymaz, Haydar. Ortaöğretimde Öğrenci Başarısının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi. M.E.B. Etüt ve Programlama Dairesi Yayınları, Ankara:1974

Tezcan, Mahmut. "Okulda Başarısızlık ve Önlenmesi". A.Ü.Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, cilt:17, sayı:1-2, Ankara:1984.

Webb, N.M."Student Interaction and Learning in Small Groups",Review of Educational Research.Vol.52,No.3,1982,s.421-445

Varış, Fatma. Eğitim Bilimine Giriş. A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Ankara:1989.

_____. Eğitim Bilimine Giriş. A.Ü. Eğitim Bilimine Giriş. A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Ankara:1991

_____. Eğitimde Program Geliştirme "Teori ve Teknikler". A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Ankara:1988.

_____. "Grup Dinamizmi ve Öğrenme", Tedrisat Mecmuası, cilt:4, sayı:30, İstanbul:1954

"GRUP ÇALIŞMALARININ ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİ"

BİLGİ TOPLAMA FORMU

Öğretmenin, derslerin işlenişi sırasında kullandığı öğretim yöntemlerinin öğrenci başarısını etkilediği bilinmektedir. Öğrencilerin işbirliği yaparak, ortak amaçlar doğrultusunda çalışmalarına olanak sağlayan grup çalışması yönteminin, öğrencilerin başarılarını ne şekilde etkilediğini her seçenek karşısındaki "Katılıyorum", "Kararsızım" ve "Katılmam" cevaplarından birine (X) işareti koyarak belirtiniz.

Bilgi formunun üzerine adınızı ve soyadınızı yazmayınız. Cevaplarınızı samimi bir şekilde işaretlediğiniz ölçüde araştırma başarılı olacaktır. Elde edilen veriler sadece bu araştırmanın amacı için kullanılacaktır.

Formu doldurarak araştırmaya yapacağınız katkılar için teşekkür ederim.

Nurhan DERViŞ
Yüksek Lisans Öğrencisi

1. Cinsiyetiniz : Kadın () Erkek
2. Mezun olduğunuz kurum :
3. Öğretmenlikteki kıdeminiz (yıl olarak) :
4. Yöntemlerin seçiminde :
- a.() Öğrencilerin düzeylerini ve ihtiyaçlarını dikkate alırım.
- b.() Kendi tercihim dikkate alırım.
- c.() Konuların özelliğini dikkate alırım.
- d.() Ders süresini dikkate alırım.
- e.() Başka
5. Derslerin işlenişinde :
- a.() Grup tartışması yöntemini kullanırım
- b.() Fikir taraması yöntemini kullanırım.
- c.() Münazara yöntemini kullanırım.
- d.() Forum yöntemini kullanırım.
- e.() Seminer çalışmalarına yer veririm.
- f.() Vızıltı gruplarını oluştururum.
6. Öğrencilerin derslerde başarılı olmasında;
- a.() Grup çalışmalarına katılmalarının önemli bir yeri vardır.
- b.() Bireysel çalışmalarının önemli bir yeri vardır.
- c.() Anne-babanın okul dışında çocuklarının derslerine yardımcı olmasının önemli bir yeri vardır.
- d.() Öğrencilerde sistemli çalışma alışkanlıklarının bulunması rol oynar.
- v.() Başka

II. BÖLÜM

GRUP ÇALIŞMALARINDA;

	<u>Katılıyorum</u>	<u>Kararsızım</u>	<u>Katılmıyorum</u>
7. Öğrencilerin, derslerin kendilerine kazandıracığı davranışları bilmesi başarılarını artırmaktadır.	()	()	()
8. Derslerin, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına dönük olarak işlenmesi başarılarını artırmaktadır.	()	()	()
9. Öğrencilerin, sınıf içindeki bütün öğretim etkinliklerine katılabilmele-ri başarılarını artırmaktadır.	()	()	()
10. Öğrencilerin, aynı konuya ilgi duyan arkadaşlarıyla birlikte çalışabilmesi başarılarını artırmaktadır.	()	()	()
11. Öğretmenin, öğrencilerin derslerine daha fazla yardımcı olabilmesi başarılarını artırmaktadır.	()	()	()

12. Öğrencilerin, konulara derinlemesine çalışarak hazırlanabilmeleri başarılarını artırmaktadır. () () ()
13. Öğrencilerin, verilen ödevlere doğrudan doğruya ilk kaynaklardan hazırlanabilmeleri başarılarını artırmaktadır. () () ()
14. Öğrencilerin, araştırma yeteneği geliştirebilmesi başarılarını artırmaktadır. () () ()
15. Öğrencilerin, planlı çalışma alışkanlığı kazanabilmeleri başarılarını artırmaktadır. () () ()
16. Öğrencilerin, öğretmenleri ve arkadaşlarıyla iyi etkileşim kurabilmeleri başarılarını artırmaktadır. () () ()
17. Öğrencilerin, hatalarını arkadaşlarıyla birlikte önceden görüp düzeltebilmeleri başarılarını artırmaktadır. () () ()
18. Öğrencilerin, öğretmen ve arkadaşlarından farklı olan fikirlerini sınıf içinde rahatlıkla söyleyebilmesi başarılarını artırmaktadır. () () ()
19. Öğrencilerin, sınıf içinde arkadaşlarına sorular sorabilmesi, sorulan soruları arkadaşlarıyla tartışarak cevaplayabilmeleri başarılarını artırmaktadır. () () ()
20. Öğrencilerin, bir konuda belirttikleri görüşlerinin arkadaşları tarafından dikkate alınması başarılarını artırmaktadır. () () ()
21. Öğrencilerin, sorumluluk duygusu geliştirebilmeleri başarılarını artırmaktadır. () () ()
22. Öğrencilerin derslerle ilgili sorunlarını arkadaşlarıyla işbirliği içinde çözme alışkanlığı kazanabilmeleri başarılarını artırmaktadır. () () ()
23. Öğrencilerin, sınıf içinde konuşma ve dinleme becerisi geliştirebilmeleri başarılarını artırmaktadır. () () ()
24. Öğrencilerin, kendilerine güven geliştirebilmeleri başarılarını artırmaktadır. () () ()

	<u>Katılırim</u>	<u>Kararsızım</u>	<u>Katılmıyorum</u>
25. "Neyin?", "Nasıl?", ve "Ne Zaman?" yapılacağını öğrencilerin grup arkadaşlarıyla kararlaştırabilmeleri başarılarını artırmaktadır.	()	()	()
26. Öğretmenin, öğrencilerin davranışlarını daha iyi değerlendirebilmesi başarılarını artırmaktadır.	()	()	()

"GRUP ÇALIŞMALARININ ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİ"

BİLGİ TOPLAMA FORMU

Öğretmenin, derslerin işlenişi sırasında kullandığı öğretim yöntemlerinin öğrenci başarısını etkilediği bilinmektedir. Öğrencilerin işbirliği yaparak ortak amaçlar doğrultusunda çalışmalarına olanak sağlayan grup çalışması yönteminin sizin başarınızı ne şekilde etkilediğini her seçenek karşısındaki "Katılıyorum", "Kararsızım" ve "Katılmam" cevaplarından birine (X) işareti koyarak belirtiniz.

Bilgi formunun üzerine adınızı ve soyadınızı yazmayınız. Cevaplarınızı samimi bir şekilde işaretlediğiniz ölçüde araştırma başarılı olacaktır. Elde edilen veriler sadece bu araştırmanın amacı için kullanılacaktır.

Formu doldurarak araştırmaya yapacağınız katkılar için teşekkür ederim.

Nurhan DERVİŞ
Yüksek Lisans Öğrencisi

I. BÖLÜM
KİŞİSEL BİLGİLER

1. Cinsiyetiniz : () Kız () Erkek
2. Okulunuz :
3. Sınıfınız ve Dalınız :
4. Annenizin Öğrenim Durumu :
 - a. () İlkokul mezunu
 - b. () Ortaokul mezunu
 - c. () Lise ve dengi okul mezunu
 - d. () Üniversite yada yüksekokul mezunu
 - e. () Öğrenimi yok
5. Babanızın Öğrenim Durumu :
 - a. () İlkokul mezunu
 - b. () Ortaokul mezunu
 - c. () Lise mezunu
 - d. () Üniversite veya yüksekokul mezunu
 - e. () Öğrenimi yok
6. Ailenizin aylık geliri :
 - a. () 500.000. - liradan az
 - b. () 500.000. - 1.000.000.- lira arası
 - c. () 1.000.100. - 2.000.000. - lira arası
 - d. () 2.000.000. - liradan daha fazla

II. BÖLÜM

GRUP ÇALIŞMALARINDA ;

	<u>Katılıyorum</u>	<u>Kararsızım</u>	<u>Katılmıyorum</u>
7. Derslerin bizlere kazandıracığı davranışları bilmek başarımı artırmaktadır.	()	()	()
8. Derslerin ilgi ve ihtiyaçlarıma dönük olarak işlenmesi başarımı artırmaktadır.	()	()	()
9. Sınıf içindeki bütün öğretim etkinliklerine katılabilmem başarımı artırmaktadır.	()	()	()
10. Aynı konuya ilgi duyan arkadaşlarımla birlikte çalışabilmem başarımı artırmaktadır.	()	()	()
11. Öğretmenlerin derslerde öğrencilere daha fazla yardım edebilmesi başarımızı artırmaktadır.	()	()	()
12. Konulara derinlemesine çalışarak hazırlanabilmem başarımı artırmaktadır.	()	()	()
13. Verilen ödevlere doğrudan doğruya ilk kaynaklardan hazırlanabilmem başarımı artırmaktadır.	()	()	()

	<u>Katılıyorum</u>	<u>Kararsızım</u>	<u>Katılmıyorum</u>
14. Araştırma yeteneği geliştirebilmem başarıyı artırmaktadır.	()	()	()
15. Planlı çalışma alışkanlığı kazanabilmem başarıyı artırmaktadır.	()	()	()
16. Öğretmenlerim ve arkadaşlarımla iyi iletişim kurabilmem başarıyı artırmaktadır.	()	()	()
17. Hatalarımı arkadaşlarımla birlikte önceden görüp düzeltebilmem başarıyı artırmaktadır.	()	()	()
18. Öğretmen ve arkadaşlarımdan farklı olan fikirlerimi sınıf içinde rahatlıkla söyleyebilmem başarıyı artırmaktadır.	()	()	()
19. Arkadaşlarıma dersle ilgili sorular sormak, sorulan soruları arkadaşlarımla tartışarak cevaplayabilmem başarıyı artırmaktadır.	()	()	()
20. Bir konuda belirttiğim görüşün arkadaşlarım tarafından dikkate alınması başarıyı artırmaktadır.	()	()	()
21. Sorumluluk duygusu geliştirebilmem başarıyı artırmaktadır.	()	()	()
22. Derslerle ilgili sorunlarımı arkadaşlarımla işbirliği içinde çözebilme alışkanlığı kazanabilmem başarıyı artırmaktadır.	()	()	()
23. Sınıf içinde konuşmam ve dinleme becerisi geliştirebilmem başarıyı artırmaktadır.	()	()	()
24. Kendime güven geliştirebilmem başarıyı artırmaktadır.	()	()	()
25. "Neyin?", "Nasıl?" ve "Ne zaman?" yapacağını gurup arkadaşlarımla kararlaştıramam başarıyı artırmaktadır.	()	()	()
26. Öğretmenin davranışlarımı daha iyi değerlendirebilmesi başarıyı artırmaktadır.	()	()	()

16.12.1991

BÖLÜM : Kültür
SAYI : 070/15893
KONU : Araştırma.

VALİLİK MAKAMINDA
ANKARA

İLGİ: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü; 5.12.1991
gün ve 04022-56-72/5595 sayılı yazısı.

Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Nurhan DERVİŞ'in "Grup Çalışmalarının Öğrencilerin Okul Başarılarına Etkileri" konulu tezine veri toplamak amacıyla, İlimiz Keçiören Lisesi ve İnönü Lisesinde araştırma yapması ilgilisi ile istenmektedir.

Eğitim-Öğretimin aksatılmaması ve tüm sorumluluğun ilgili okul müdürlüklerine aittir olması kaydıyla istek Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde, ilgi teklife olurlarınıza sunar ederim.

Esat SAĞCAN
Milli Eğitim Müdürü

O L U R
13/12/1991
Muslu KİŞİ
Vali Yardımcısı
Vali Adına

16.12.1991
13.12.1991

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Ankara

16.12.1991

BÖLÜM : Kültür
SAYI : 070/15899
KONU : Araştırma

ALTINDAĞ
.....KAYMAKANLIĞI
(İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne)

Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Nurhan DERVİŞ'in "Grup Çalışmalarının Öğrencilerin Okul Başarılarına Etkileri" konulu tezine veri toplamak amacıyla, İlimiz Keçiören Lisesi ve İnönü Lisesi'nde araştırma yapabilmesine izin verildiğine ilişkin Valilik makamından alınan 16.12.1991 tarih ve 070/15893 sayılı Olur ekte gönderilmiştir.

Ekte örneği bulunan anketin uygulanması; anket soruları dışında öğrencilerden herhangi bir bilgi alınmaması (İsim, adres vb.) konusunda gerekli titizliğin gösterilmesini ilgili Okul Müdürlüğüne duyurulmasını önemle rica ederim.

VALİ ADINA

EKLERİ: I- (Valilik Oluru)
2- (4 Sayfa Anket)

Osman BOYACIOĞLU
Milli Eğitim Müdürlüğü
Müdür Yardımcısı

Hangi bölüm gün ve sayılı yazısına karşılık olduğunun bildirilmesini rica ederim.

SUMMARY

The study is carried out to determine take the opinions of students and teachers on the effectiveness of group work on students' achievement.

The subjects of the study were 40 teachers and 600 students from the Kurtuluş and İnönü High School in Ankara.

The data were collected by two measurement tools that had been developed for students and teachers separately. The opinions of the students about the group work had been determined with a scale that has been made of the alternatives such as "No Idea", "Agree" and "Disagree".

The results of the study are summarised as follows:

1. Determination of the instructional methods by teachers are not changed by the branch of teachers. It has pointed out that teachers are taking care of the needs and levels of their students in the selection of instructional methods in social sciences, literature, science and mathematics.

2. During the instruction, it has been indicated that teachers of social sciences, literature, science and mathematics used the group discussions as the method of group work.

3. Teachers of social sciences, literature, science and mathematics indicated that the systematic study habit of students is an important factor on their success in the lessons.

4. It has been observed that teachers highly agreed with the opinion of positive effect of group working on achievement.

All teachers, also pointed out that group working is effective in having the systematic study habit of students. Secondly group working can develop ability of talking-listening, self concept and responsibility of the student.

5. Although the opinions of teachers on the effectiveness of group work to the students' achievement differ by their branch, it has been indicated that the teachers of social sciences and literature shared the opinion of the positive effects of group work to the students' achievement more strongly than the others.

6. It has been observed that students participated in the study indicated that group working increases the achievement. But a large group of students pointed out that group working is mostly effective in gaining the systematic study habit of student then developing self concept and responsibility of them.

7. Students' opinion about the effectiveness of group work on the students' achievement differ by their branches. Students in both social sciences and literature and both in science and mathematics agreed on the positive effects of the group working on students' achievement.

8. Grade 11 students more strongly agreed with opinion of positive effectiveness of group work to the students' achievement than the grade 10 and grade 9 students.

9. According to the results of the study, students and teachers indicated that teacher-student and student-student interaction had a positive effect on students' achievement.

10. Although the opinions of students and teachers about the effectiveness of group work on achievement differ so much, it has been investigated that this opinion is more strongly supported by teachers.

